

BERGSBO OCH BREDBERGET.

Med
Gärdsbodarna
Hängenbodarna
Sandbacken
Storvåla
Brudberget
Storfallsberget
Fallmora
Fagerlid

En historik
Av Kjell Vadfors.

Innehållsförteckning.

Förord	3	<u>Bredberget</u>	39
		Släktlängder i dito	42
Bergsbo		Annicksläkten	43
En kort historik.	4	Krabbsjö Per Görs	44
Släkten Fahlander	5	Månses	45
Per Persson Fiskares	5	Sandbacksläkten	56
Back Olof Lars	7	Meijers, Franssons	47
Per Görs	7	Saxhytt Per Görs	47
Sammils	8	Övriga familjer	47
Kull Per Matts	9		
Sunesläkten	9	<u>Aspslätten</u>	
Svedsläkten	10	Historik, släktlängder	49
<u>Bergsbo Hytta</u>	11	<u>Storvåla.</u>	
<u>Släkttabeller, Bergsbo.</u>		Historik, släktlängder	51
Fahlanders	13		
Per Persson Fiskares	14	<u>Sandbacken.</u>	
Back Olof Lars	15	Historik, släktlängder	56
Per Görs	16		
Göras	17	<u>Brudberget</u>	
Sammils	18	Historik, släktlängder	63
Kull Per Matts	19		
Snickar Lars Ers	19	<u>Fallmora</u>	
Mahl – Knas	20	Historik, släktlängder	65
Sjulsläkten	21		
Knas	21	<u>Storfallsberget</u>	
Svedsläkten	22	Historik, släktlängder	66
Annicksläkten	23		
Sunesläkten	24	<u>Fagerlid.</u>	
Laxsläkten	24	Historik, släktlängder	70
Lundins	25		
Övriga familjer	25	<u>Kartor.</u>	
Bergsbo Skola	29	Skogskarta från 1701	73
Lillvåla	31	Laga Skiftet 1866 -1876	74
		Generalstabskartan	90
<u>Gärdsbodarna</u>	32	Topografiska kartan	91
Släktlängder i dito	33	Delningsbeskrivning	
		Laga Skiftet	92
<u>Hängenbodarna</u>	36		
Släktlängder i dito	38		

Förord.

Efter att senast ha redogjort för Rönnäsets historia är nu turen kommen till Bergsbo och Bredberget med flera byar i den östligaste delen av Grangärde församling och mot gränsen till Stora Tuna i öster. Samtliga byar och gårdar inom området var ursprungligen fäbodrar under Kyrkbyn med omgivande byar. Anläggandet av Bergsbo Hytta kom så småningom att medföra att det växte upp en by med bofast befolkning i Bergsbo. Så småningom tillkom nybyggen i Gärdsbodarna, Hängenbodarna, Bredberget, Sandbacken, Storvåla, Brudberget, Fallmora, Storfallsberget och Fagerlid. Flytten av Ludvika Kronobruk till Krabbsjön år 1680 medförde även att det skapades nya arbetstillfällena, och man kan notera en betydande inflyttning från Krabbsjön till ovan nämnda byar.

Hyttdriften kom att helt dominera Bergsbo och det fanns få självägande bönder i byn, och under 1800-talet försvann dessa fullständigt då all jord kom att ägas av Nyhammars Bruk. Detta medförde även att familjerna i många fall endast stannade en kortare tid på platsen. Det är då endast i undantagsfall som man kan följa flera generationer i byn.

Även övriga byar i området kom att domineras av Bergsbo och i viss mån Krabbsjön emedan arbetstillfällena fanns på nämnda orter. Under första hälften av 1800-talet är praktiskt taget alla i byn anställda under Nyhammars Bruk, antingen som arbetare vid hyttan eller med kolning och skogsarbete. Under senare delen av 1800-talet var det skogsarbete som dominerade. Genom diverse bytesaffärer kom Nyhammars Bruks egendomar i Bergsbo under 1900-talet att tillhöra skogsbolaget Billeruds. Senare friköptes flera av egendomarna och kom därmed att tillhöra privatpersoner.

Källförteckning.

Grangärde Kyrkoarkiv (förvaras i Landsarkivet, Uppsala)

Husförhörslängder och församlingsböcker.

Födelse och dopböcker.

Lysnings och vigselböcker.

Död och begravningsböcker.

Jordeböcker och mantalslängder. (Landsarkivet i Uppsala)

Domböcker (Landsarkivet i Uppsala och Riksarkivet i Stockholm).

Kartmaterial. Laga Skiftet 1866 – 1876. (Lantmäteriets arkiv i Falun).

CD-romskivor: Sveriges befolkning 1970 och 1980. Sveriges dödbok 1901 - 2009. (Utgivna av Sveriges Släktforskarförbund).

Dessutom har värdefulla bidrag lämnat av Mats Pettersson i Rönnäset, John Danielsson i Rönnäset och Sören Eriksson i Östanbjörka. Efterlämnade anteckningar efter den sistnämndes far, Folke Eriksson i Östanbjörka, har även varit till stor nytta.

Grangärde i juni 2013.

Kjell Vadfors.

BERGSBO.

En kort historik.

Byn är högt belägen i en bergssluttning cirka tre kilometer öster om Grangärde Kyrkby och längs vägen mot Rämshyttan. Här uppfördes redan tidigt, nämligen på 1630-talet, en masugn, men det skulle dröja ända fram till 1680-talet innan någon fast bosättning skulle ske här. Området hade tidigare varit fäbod under Kyrkbyn, samt Rossa, Holen och Heden. Inflyttningen till Bergsbo skedde främst från dessa byar. Fäboden hade säkerligen funnits under lång tid, men det har inte varit möjligt att utröna när den först anlades. Dock kan man nog fastställa att den uppkom redan under Medeltiden.

Den förste kände markägaren i Bergsbo var en **Jon Nilsson**, född omkring år 1600 i Kyrkbyn, där han även var bosatt. Tilläggas kan att det är han som gett upphov till det så kallade "Unge Jon Nils ¼ mantal i Kyrkbyn". Han var i sin tur son till en Nils Jonsson, född omkring år 1560 troligtvis i Rossa, och man kan nog förutsätta att även denne utnyttjade Bergsbo som fäbod. Jon Nilsson gifte sig omkring 1622 med **Karin Larsdotter**, född omkring 1600 i Norrbo. Familjen drabbades av en tragedi den 23 juli 1650 då de vistades på fäboden i Bergsbo. Enligt dödboken råkade de ut för en häftig våldeld varvid både Jon Nilsson, hans hustru och lilla dotter omkom. Det berättas att eldsvådan var så våldsamt att man endast fann några benrester efter dem. Av makarnas sju övriga barn, vilka synes ha vistas på annan ort vid brandtillfället, förefaller ingen av dem att ha utnyttjat eller bosatt sig på fäboden.

År 1664 gjordes en rannsaking över bland annat fäbodarna i Grangärde. Bergsbo ägdes vid det tillfället av följande personer: Nils Persson i Rosshaga (Rossa), Per Eriksson skinnare i Kyrkbyn, Mats Nilssons hustru med sina syskon i Kyrkbyn, Nils Halvarsson länsman, Lars Hansson på Holen, Jon Eriksson i Kyrkbyn, Per Eriksson på Heden samt Halvar Mattsson i Kyrkbyn.

Den förste nybyggaren i Bergsbo var **Per Persson Fiskare**, född 1629 i Kyrkbyn, där han tidigare även var bosatt. Han var son till Per Olsson Skinnare och Gertrud Persdotter. Han hade under många år även tjänstgjort som klockare. Per Persson förefaller att ha ärvt sin svåggers, Nils Perssons, andel i Bergsbo, vilken hade avlidit barnlös. Nedsättningen i Bergsbo synes ha skett omkring år 1685. Gården ärvdes sedermera av mågen **Nils Eriksson**, född 1682 i Östanmyra. Hans arvingar skall för övrigt även ha uppfört det första torpet vid Sandbacken öster om Bergsbo. Hela egendomen gick senare förlorad till Fahlanders.

Ytterligare en nedsättning skedde omkring 1690 när **Back Per Persson**, född 1654 i Backa, Kyrkbyn, flyttade hit. Hans hustru, **Karin Michelsdotter** avled redan 1696 och han gifte om sig samma år med Kerstin Andersdotter ifrån Bomsarvet i Gagnef. Familjen förefaller därefter att ha flyttat från orten. Även Anders Persson, född 1656 i Heden, flyttade upp till Bergsbo, närmare bestämt omkring 1692. Både han och hustru avled dock redan 1698 under de svåra nödåren som skördade många liv runtom i bygden. Inget av deras barn blev kvar på orten. Under tidigt 1700-tal skedde ett flertal inflyttningar till Bergsbo och antalet familjer ökade nu kraftigt. Under perioden 1700 – 1720 kan man notera ett tiotal familjer i byn. Invånarantalet skulle sedan komma att hålla sig relativt konstant under hela 1700-talet då man i genomsnitt kan redovisa omkring 12 till 15 familjer. Så är även fallet med förra hälften av 1800-talet. Befolkningsmässigt skulle Bergsbo nå en topp vid mitten av 1800-talet då antalet familjer här uppgick till omkring 20. I den sista tillgängliga församlingsboken som omfattar tiden 1925 till 1930 finns 12 familjer noterade.

Det skulle dock föra alldeles för långt att här i detalj redogöra för alla familjer som bott i Bergsbo. Jag hänvisar istället till de släktlängder som redovisas längre fram. Jag kommer dock här att redovisa några få familjer i byn, vilkas historia kan anses vara av allmänt intresse. En redogörelse för de närbelägna gårdarna i Gärdsbodarna och Hängenbodarna kommer i ett särskilt avsnitt längre fram.

Fahlanders.

Den mest framträdande slakten i Bergsbo var utan tvivel Fahlanders, vilka under lång tid kom att få ett dominerande inflytande på grund av slaktens intressen i hyttdriften och deras betydande markförvärv vad gäller både odlingsjord och skogsinnehav.

Den förste inom slakten som slog sig ner i Bergsbo var **Georg Larsson Fahlander**, född 1781 i Kapplansgården, son till kyrkoherden Lars Fahlander och hans hustru Brita Wilde. Fahlandersläkten har sina rötter i Falun, därav släktnamnet. Georg Fahlander titulerades bruksförvaltare. Hans hustru **Catharina Wilde**, föddes 1688 i Falun, var sannolikt släkt med makens mor. Han omkom genom en olyckshändelse 1744 när han råkade hugga sig i benet med en yxa så illa att han förblödde. Hans änka levde sedan fram till år 1760.

Sonen **Lars Göransson Fahlander**, född 1716 i Bergsbo, tog vid som bruksförvaltare efter fadern. Han var gift inte mindre än tre gånger. I det första giftet äktade han **Maria Persdotter**, född 1725 i Norrvik, vilken avled 1750. Om henne kan man läsa bl.a. följande i dödboken: *Hustrun Maria Persdotter i Bergsbo, född den 18 november 1725. Kunde väl sina kristendomsstycken. År 1726 den 3 juli blev hon gift med bruksförvaltaren Lars Göransson Fahlander. Haft 4 barn. Har levt mycket vackert och stilla. Död av hetsig feber den 6 i denna månad, 24 år, 6 månader och 2 dagar gammal.* Fahlanders andra hustru hette **Sara Persdotter** och hon föddes 1734 i Persbo. Sedan hon avlidit 1765 gifte han om sig med sin kusin **Anna Magdalena Fahlander**, född 1727 i Grangärde prästgård och dotter till kyrkoherden Johan Fahlander. Äktenskap mellan kusiner var förbjudet ända fram till 1845, och de måste därför söka tillstånd hos konsistoriet i Västerås innan vigseln kunde ske. Lars Göransson Fahlander slutade sina dagar 1794, enligt dödboken dog han av vattusot och andtäppa. Hans änka Anna Magdalena Fahlander levde sedan fram till 1808. Hon sades då ha levt hedrande och dödsorsaken angavs vara ålderdomsbräcklighet.

Det blev mågen **Anders Fahlander** som tillträdde Bergsbo. Han föddes 1760 i Skinnskatteberg och var gifte med **Sara Fahlander**, född 1758 i Bergsbo och dotter till Lars Göransson Fahlander i hans andra äktenskap, Tilläggas kan att makarna var kusiner. Anders Fahlander tjänstgjorde som inspektör vid Bergsbo Hytta, och han blev kvar här ända fram till sin död 1828. Enligt dödboken allmänt aktad och avhållen. Dödsorsaken sades vara bröstfeber. Hustrun Sara Fahlander hade avlidit redan 1824, och hon hade enligt dödboken levt hedrande. Efterson makarna var barnlösa försvann slakten från Bergsbo, och det blev nu istället Nyhammars Bruk som fick ett dominerande inflytande över såväl byn som hyttan. Se vidare under rubriken Bergsbo Hytta längre fram.

Per Persson Fiskares.

Per Persson förefaller att ha varit den förste bofaste invånaren i Bergsbo. Han och hans familj flyttade hit omkring år 1685 efter att tidigare ha varit bosatt i Kyrkbyn. **Per Persson** föddes 1629 i Kyrkbyn där han var son till Per Olsson Skinnare och dennes hustru Gertrud Persdotter. Den senare var i sin tur dotter till komministern Peder Nilsson, född 1565 i Kyrkbyn och gift med kyrkoherden Petrus Andersson Svärdsjöensis dotter Sara Persdotter.

Gertruds bror Nils Persson, född 1591 i Kyrkbyn var ägare av ett hemman om ¼ mantal, kallat Nils Pers ¼. Denne dog barnlös och svågern Per Persson Fiskare blev ny ägare av hemmanet. Till detta hemman i Kyrkbyn hörde även mark vid Bergsbo fäbodan och sannolikt även vid Sandbacken längre österut. Per Perssons svärson Nils Persson blev nämligen den förste nybyggaren vid Sandbacken.

Som framgår av epitetet fiskare var detta Per Perssons yrke. Han tjänstgjorde dessutom under många år som klockare. Efter flytten till Bergsbo kallas han även för nybyggare. Han var sedan 1660 gift med **Elisabet Larsdotter** född 1630 i Norrbo. Han avled i Bergsbo 1696, medan hans änka levde fram till 1698. Åren 1696 till 1698 kännetecknades av svåra tider med svåra väderförhållanden och därav följande missväxt, vilket i sin tur skördade många dödsoffer. Kulmen på eländet nåddes 1698 vilket sida upp och sida ner i dödböckerna vittnar om.

Mågen **Nils Eriksson** föddes 1682 i Östanmyra där han var son till Erik Ersson och Elisabet Nilsdotter. Familjen bosatte sig i Bergsbo och flyttade senare till Sandbacken där de som redan nämnts blev nybyggare. Det blev senare en hel del bråk om äganderätten till Sandbacken (se vidare härom längre fram under rubriken Sandbacken). Arvingar till Nils Eriksson blev senare bosatta i Bergsbo, men tycks nu ha varit egendomslösa då deras forna hemman förvärvats av Fahlanders. Mågen, unge **Olof Larsson**, född 1712 i Norrbo och gift med **Maria Nilsdotter**, född 1713 i Bergsbo, förefaller att ha varit bosatta i Bergsbo, medan i sin tur de sistnämndas måg, Mats Larsson, född 1748 i Krabbsjön, står skriven på Sandbacken. Deras son Anders Mattsson blev bosatt i Sandbacken, medan en annan son, nämligen Olof Mattsson är bokförd under Bergsbo.

Vad beträffar denne **Olof Mattsson** föddes han 1774 i Sandbacken, och han var gift två gånger. Hans första hustru hette Lisa Gördsdotter, född 1760 i Kybäcksheden vilken avled 1822 av håll. Olof Mattsson gifte om sig med **Lisa Andersdotter** som föddes 1788 i Södra Rönnäset där hon var dotter till Anders Olsson och Catharina Mattsdotter. Olof Mattsson står till en början skriven som dagkarl och senare som klensmed. Han slutade sina dagar 1829, enligt dödboken av håll och sting, 54 år gammal. Hustrun överlevde honom med 28 år. Hon avled 1858 av kräfta i magen när hon var närmare 70 år. Vid sin död betecknas hon som fattighjon.

Dottern **Anna Olsdotter**, f. 1816 i Bergsbo, blev gift med **Anders Andersson**, född 1815 i Bergsbo, vilken dog redan 1844 efter endast två års äktenskap, Dödsorsaken angavs vara håll och sting, 29 år gammal. Om honom sägs vidare: uppförande: mindre ordentligt, dock bättre mot slutet". Änkan Anna Olsdotter flyttade till Kolbäck och inget av hennes syskon blev kvar i Bergsbo. Släkten försvann därmed från byn.

Back Olof Lars.

Det rör sig här om en av de tidigare bosättningarna i Bergsbo. **Back Olof Larsson** föddes 1689 i Kyrkbyn, son till Lars Andersson och Anna Halvarsdotter på gården Backgårde, sedermera utflyttade till Heden. Gamle Olof Larsson, som han också kallades, var sedan 1715 gift med **Anna Larsdotter**, f. 1689 vid Rämshyttan, dotter till Lars Larsson smed och Anna Jönsdotter. Familjen synes ha flyttat upp till Bergsbo från Kyrkbyn omkring 1718. Olof Larsson var verksam som hemmansägare och bergsman, delägare i Bergsbo Hytta. Hustrun dog redan 1740, enligt dödboken av feber och håll, endast 50 år gammal. Olof Larsson gifte om sig med **Karin Ersdotter**, född 1688 i Stora Tuna. Han avled 1764 medan hans andra hustru gick bort år 1761.

Olof Larsson efterträddes av sonen **Lars Olsson**, född 1717 i Kyrkbyn och gift med **Margareta Ersdotter** född 1730 i Saxhyttan, dotter till Snickar Erik Olsson och Kerstin Olsdotter. Även Olof Larsson var verksam som bergsman, men står vid sin död skriven som kolare. Han avled 1790 av slag, 73 år gammal. Änkan Margareta Ersdotter levde därefter fram till 1793 då hon slutade sina dagar 62 år gammal. Dödsorsaken angavs vara ålderdomsbräcklighet. Dottern Anna Larsdotter, född 1756 i Bergsbo, blev gift med Petter Persson, se Per Görs nedan.

Sonen **Johan Larsson**, född 1760 i Bergsbo kom att tillträda föräldrarnas egendom. Även han titulerades bergsman. Hans hustru hette **Brita Persdotter**, född 1757 och dotter till bergsmannen Per Halvarsson och Karin Ersdotter. Hon dog rean 1789 i barnsäng tillsammans med sin ofödde son. Olof Larsson gifte om sig 1790 med **Lisa Görsdotter**, f. 1760 i Kybäcksheden där hon var dotter till Göran Olsson och Greta Mårtensdotter. Olof Larsson levde fram till 1807 då han dog av slag. Hans änka gifte sedan om sig med Olof Mattsson i hans första gifte. Se under Per Fiskares ovan.

Såväl hemmanet som hytt delen gick förlorade till Nyhammars Bruk och Johan Larssons måg, **Anders Jansson**, född 1803 i Fyrnäset, var verksam som arbetare i Bergsbo. Han var gift med **Stina Jansdotter**, född 1804 i Bergsbo. Hon avled 1871 och maken levde sedan som änking fram till 1875. Inget av barnen blev kvar i Bergsbo och släkten försvann därmed från byn.

PER GÖRS.

Släkten skall ej förväxlas med Per Görs släkten i Bredberget, även om det senare skedde ett ingifte från Bergsbo till Bredberget. Släktnamnet i Bergsbo kan härledas till Krabbsjön, medan släkten i Bergsbo har anknytning till Saxhyttan på så sätt att en Petter Persson från Saxhyttan, vilken var son till Per Görsson, blev gift till Bergsbo.

År 1779 flyttade en vid namn **Petter Persson** till Bergsbo i samband med att han blev gift till byn. Han föddes 1757 i Gärde som son till Per Ersson och Lisbet Larsdotter. År 1779 ingick han äktenskap med **Anna Larsdotter**, född 1756 i Bergsbo och dotter till Lars Olsson och Margareta Eriksdotter, (se under Back Per Ols ovan). Petter Persson arbetade som uppsättare vid Bergsbo Hytta. Omkring 1782 flyttade familjen till Sandbacken men återvände omkring 1810 till Bergsbo. Här avled Anna Larsdotter 1819 av pleuresie (lungsäcksinflammation) 63 år gammal. Petter Persson står sedan skriven som inhyses och fattighjon. Han avled helt hastigt utan föregående sjukdom vid mågens begravning i Stensbo, närmare 84 år gammal.

Sonen **Anders Persson**, född 1787 i Sandbacken, blev bosatt i Bergsbo, och han var verksam som dagkarl och arbetare, Hans hustru hette **Maja Olsdotter**, född 1790 i Norra Rönnäset och dotter till hemmansägaren Fihl Olof Olsson och dess hustru Anna Olsdotter. Familjen bodde under några år i Rönnäset innan de omkring 1820 flyttade till Bergsbo. Anders Persson avled 1847 efter att ha levt "ärligt, arbetsamt och beskedligt i fattigdomen". Dödsorsaken sades vara tvinsot, och han blev 60 år. Hans änka levde ända fram till 1863 då hon dog av bröstvärk, 73 år gammal. Dottern Stina Andersdotter, född 1812 i Bergsbo, blev gift med Per Görs Lars Persson från Krabbsjön men bosatt i Bredberget.

Mågen **Per Görs Petter Persson** föddes 1819 i Saxhyttan där han var son till Per Görsson och Maria Ersdotter, vilka bodde på den så kallade Nylandsgården på den plats där Saxgården sedermera uppfördes. Det är således genom denne Petter Persson som släktnamnet förs till Bergsbo.

Petter Persson var gift med **Anna Maja Andersdotter**, född 1820 i Bergsbo. Hon avled redan 1867, enligt dödboken av magplågor, endast 41 år gammal. Petter Persson, vilken var verksam som arbetare, levde sedan som änkring i 26 år fram till sin död 1888.

Sonen **Per Görs Jan Petter Persson**, född 1848 i Bergsbo, gifte sig 1876 med **Johanna Sofia Mattsson**, född 1853 i Roskänge och dotter till Mats Mattsson och Stina Larsdotter. Makarna bodde i Bergsbo från omkring 1885 för att därefter en tid vistas i Laxsjön för att sedan återvända till Bergsbo och slutligen år 1908 till Bredberget där Jan Petter Persson står skriven som hemmansägare. Han avled 1916 i Bredberget medan hans änka levde fram till 1931. Dottern Johanna Matilda Jansson, f. 773 1877 i Bergsbo, gifte sig 1898 med Per Johan Abrahamsson, f. 1872 i Hängenbodarna. Familjen bodde en tid i Bredberget innan de flyttade till Ludvika den 27/4 1903. Släkten försvann därmed från orten.

Sammails.

Det rör sig här om en vitt förgrenad släkt som efterlämnat många ättlingar runtom i Grangärdebygden. Släktens stamfader hette **Samuel Jansson**, född 1749 i Lövsjön, Floda socken men närmast inflyttad från Västansjö. Inflyttningen till Bergsbo synes ha skett omkring 1780. Samuel Jansson var son till Jan Mattsson, född 1717 i Skattlösberg, och dennes hustru Maria Mattsdotter, född 1713 i Lövsjön. Jan Mattsson var i sin tur son till Mats Göransson, född 1684 i Skattlösberg, och hans hustru Margareta Nilsdotter, född 1680 i Bringsjöberg. Mats Göransson var son till Göran Sigfridsson, född 1640 i Skattlösberg. Dennes fader var i sin tur Sigfrid Persson, född 1606 i Rautalampi, Finland, en av de första nybyggarna i Skattlösberg. Samuel Jansson var således av finnsläkt. Han var till yrket kolare, och han blev kvar i Bergsbo under resten av sitt liv. Han gick bort 1813, enligt dödboken av bröstsjukdom, 64 år gammal. Hans hustru hette **Margareta Larsdotter**, född 1751 i Norrbo där hon var dotter till Sporr Lars Hansson och Karin Andersdotter. Hon dog 1811 av pleuresie. Sonen Johan Samuelsson blev torpägare i Gärdsbodarna. Se dito nedan. Sonen Anders Samuelsson, född 1794 i Bergsbo, blev senare bosatt vid Hästviken i Östanbjörka, medan dottern Kristina, född 1796 i Bergsbo, blev gift med Kull Per Mattsson, se dito nedan.

Sonen **Erik Samuelsson**, född 1782 i Bergsbo, blev kvar i byn, och han var i likhet med fadern verksam som kolare. Han gifte sig 1802 med **Brita Larsdotter**, född 1777 i Saxhyttan och dotter till bergsmannen Snickar Lars Larsson och Kerstin Ersdotter, bosatta på den plats där Risgården numera är belägen. Makarna blev kvar i Bergsbo under resten av livet. Brita Larsdotter avled 1838. Dödboken ger följande upplysning: *död av tarmvred och bråck, blev av läkare skuren men kunde inte hjälpas. Levt kristligt, ärbart och Guds vilja undergivet.* Hon var vid sin borgång 60 år. Erik Samuelsson levde sedan som änkring fram till 1846 då han avled av lungsot, nära 65 år gammal. Sades ha levt *ordentligt, hedrande samt Gudi undergivet.*

Han efterträddes av mågen **Lars Ersson**, född 1813 i Hedbyn där han var son till bergsmannen Erik Ersson och dennes hustru Catharina Ersdotter. Även Lars Ersson var till yrket kolare, och han gifte sig 1837 med **Johanna Ersdotter**, född 1815 i Bergsbo. Familjen bodde först under några år i Hedbyn innan de omkring 1845 flyttade till Bergsbo. Sedermera gick flyttlasset till Östanbjörka där Lars Ersson nu etablerade sig som hemmansägare. Han slutade sina dagar i Östanbjörka, enligt dödboken av gulsot, när han var 63 år. Hans änka Johanna Ersdotter kom mot slutet av sin levnad till Pärilby där hon gick bort 1901 i en ålder av 85 år. Äldste sonen Jan Erik Larsson, född 1838 i Hedbyn, blev gift till Karlsänge, där makarna bosatte sig på den gård som kom att kallas för Erik-Larsgården. En annan son vid namn Abraham Larsson, född 1849 i Bergsbo, blev gift till Kilåsen.

En tredje son hette **Lars Fredrik Larsson**, född 1844 i Hedbyn. Han gifte sig med en släkting vid namn **Sofia Magnusdotter**, född 1843 i Gärdsbodarna och dotter till Magnus Jansson. Denne var barnbarn till Samuel Jansson ovan. (Jämför under Gärdsbodarna nedan). Familjen var till en början bosatt i Östanbjörka men flyttade sedan till Nyhammar. Av barnen kan nämnas August Larsson vilken föddes 1877 i Östanbjörka och som bosatte sig på Västby. Han var verksam som byggmästare och en i bygden välkänd person. Han lät även, tillsammans med Karl Qvist, uppföra en samlingslokal, Skogshallen i Nyhammar, vilken senare blev Folkets Hus. Även sonen Henrik Larsson, född 1885 i Prostgården, blev bosatt på Västby. En tredje son vid namn Carl Johan Larsson, född 1881 i Nyhammar, blev gift med Hilma Östling och bosatt på Kvarnheden.

Kull Per Matts.

En måg till Samuel Jansson hette **Per Mattsson** och han blev under ett antal år bosatt i Bergsbo där han var sysselsatt som kolare under Litström & Johansson. Per Mattsson föddes 1796 i Kullen där han var son till Mats Mårtensson och Anna Mårtensdotter. Han gifte sig 1818 med **Stina Samuelsdotter**, född 1796 i Bergsbo. Familjen bodde till en början under en kortare tid i Kullen, därefter i Gärde och Kyrkbyn innan de flyttade upp till Bergsbo, dit de anlände 1821. De blev kvar här fram till år 1847 då flytten gick till Kyrkbyn. 1880 flyttade makarna, tillsammans med sonen Daniel Persson, född 1825 i Bergsbo, till Norra Rönnäset, där Daniel Persson förvärvat en egendom. Här blev så Per Mattsson och hans hustru kvar under resten av livet. Per Mattsson slutade sina dagar 1877 och hustrun gick bort 1880. Daniel Persson blev anfader till de så kallade Karl Danielssläkten Rönnäset. En dotter till Per Mattsson och Stina Samuelsdotter vid namn Sophia Persdotter, född 1833 i Bergsbo, blev gift med Örås Per Erik Jansson i Roskänge i dennes andra gifte.

Sunesläkten.

Släkten anlände till Bergsbo i relativt sen tid, nämligen vid mitten av 1800-talet. Släkten har efterlämnat många ättlingar efter sig såväl i Sverige som i Amerika. År 1847 flyttade **Sunes Per Larsson** till Grangärde och Bergsbo från Stora Dagkarlsbo i Norrbärke och fick anställning som kolare under Litström & Johansson. Per Larsson föddes 1787 i Nissbo vid Ludvika, och han var son till Sunes Lars Larsson och Catharina Ersdotter. Året efter det att familjen flyttat till Bergsbo drabbades de av en tragedi. I dödboken för 1848 står följande att läsa: *Kolaren Johan Persson i Bergsbo, född 1822 den 4/4 i Norrbärke. Föräldrarna voro kolaren Per Larsson och Maja Andersdotter i Bergsbo, ogift, lev t ärligt och beskedligt. Drunknat i Botjärnen under skridskoåkning söndagen den 2 oktober, nära 26 år gammal.*

Det har spekulerats över varifrån "Sunes" härstammar. Man har inom släkten gissat att rötterna står att finna i Sunne i Värmland. En genomgång av kyrkoböckerna visar dock att det rör sig om mansnamnet Sune. Släktens anfader hette nämligen Sune Persson, född 1641 i Östergötland, och gift med Karin Ersdotter, född 1661 i Norrvik, vilka blev bosatta vid Ludvika Bruk och senare i Norrvik.

Per Larsson hade tidigare drivit ett förhållandevis stort jordbruk i Stora Dagkarlsbo men kommit på obestånd och tvingats ifrån gården. Han var sedan 1812 gift med **Maria Andersdotter**, född 1789 i Ludvika och dotter till Anders Persson och Anna Danielsdotter, båda bördiga från Norrbärke. Makarna blev dock inte kvar i Bergsbo mer än under några år. Dottern Stina Lisa blev bosatt i Norrbo, och Per Larsson med hustrun flyttade vid mitten av 1850-talet till Norrbo. Här avled Per Larsson redan 1858, enligt dödboken av bräck och

slutligen förstoppning, 67 år gammal. Omdömet om honom lyder *levt kristligt, ärligt, arbetsamt och omtänksamt*. Hans änka Maja Andersdotter flyttade senare till Hedbyn där mågen Sved Per Jansson bosatt sig. Här avled hon 1876 av bröstlidande, 87 år gammal.

Sonen **Sunes Petter Persson** föddes 1815 i Stora Dagkarlsbo. Han var sedan 1851 gift med **Catharina Persdotter**, född 1821 i Stakheden. Hon var änka efter Olars Anders Ersson, född 1816 i Morgärde. Familjen hade drabbats av en svår katastrof 1848 varvid Anders Ersson fick lårbenet krossat av den så kallade bokarhammaren vid Nyhammar som användes för att krossa malmen till masugnen. Skadan ledde till kallbrand och Anders Ersson avled efter två dygn efter *mycken värk, sveda och elände*. Änkan Catharina stod ensam med två små barn och ett tredje på väg. 1851 gifte hon om sig med den ovan nämnde Sunes Petter Persson, och familjen bodde till en början kvar i Morgärde, men 1854 till Bergsbo, där de sedan blev kvar under resten av livet. Petter Persson avled av magplågor år 1881 när han var 66 år. Hans änka Catharina Persdotter levde därefter fram till 1885 då hon dog av magkräfta sedan hon legat till sängs en månad. Hon var vid sin borgång 64 år gammal.

Barnen från Catharinas första gifte var Anders Gustaf Andersson, f. 1844 i Morgärde, som utvandrade till Amerika. Dottern Sophia Andersdotter, född 1846, blev gift med Anders Ersson i Karlsänge medan sonen Jan Erik Andersson, född 1848, blev bosatt i Blötberget. Från andra giftet fanns dottern Johanna Pettersson, f. 1852, som även hon utvandrade till Amerika. Dottern Lovisa Pettersson, född 1859 i Bergsbo, blev gift med Carl Erik Jansson, född 1860 i Brynberget. Makarna bosatta i Karlsänge. Sonen Sunes August Pettersson, född 1862 i Bergsbo, blev gift till Östersaxen.

En dotter till Sunes Per Larsson vid namn Stina Lisa Persdotter, född 1813 i Stora Dagkarlsbo, blev gift med bergsmannen Lars Andersson, född även han i Stora Dagkarlsbo. Familjen bodde först i Pjantbo, därefter i Sjövad i Norrbärke och flyttade slutligen till Norrbo i Grangärde där Lars Anderson avled 1850. Från detta gifte kan nämnas Carl Larsson, född 1846 i Sjövad, vilken blev anfader till Augustssons i Norrbo. En annan dotter, nämligen Maja Stina Larsdotter, född 1836 i Pjantbo, blev gift med Erik Persson i Östersaxen (Per-Jans).

Sunes Per Larsson bodde med sin familj på en gård som låg söder om landsvägen i Bergsbo och som ägdes av Nyhammars Bruk. Flera olika familjer har senare bott på gården, som eldhärjades på 1940-talet.

Svedsläkten.

Sved Jan Persson föddes 1792 i Botberget vid Sunnansjö där han var son till Per Ersson och Catharina Andersdotter. Han gifte sig 1817 med **Lisa Andersdotter**, född 1791 i Ludvika. Familjen bodde under ett antal år i Botberget, där han står skriven som torpägare, innan de 1846 flyttade till Bergsbo. Här var Jan Persson verksam som kolare. Familjen blev kvar i Bergsbo fram till 1855 då flyttlasset gick till Norr Västansjö. Redan tre år senare, nämligen 1858, flyttade de till Stora Tuna och makarnas vidare öde är okänt. Med på flytten till Västansjö var även sonen Sved Anders Jansson, född 1819 i Botberget, gift med Stina Ersdotter, född 1820 i Saxhyttan.

Sonen **Sved Petter Jansson**, född 1822 i Botberget, gifte sig 1850 med **Sunes Maja Persdotter**, född 1817 i Stora Dagkarlsbo (jämför under Sunes ovan). Även Petter Jansson var verksam som kolare. Familjen blev kvar i Bergsbo fram till 1857 då flyttlasset gick till Hedbyn. De blev sedan kvar i Hedbyn under resten av livet. Sved Petter Jansson gick bort 1898 när han var 75 år. Hustrun Maja Persdotter avled 1894 i Hedbyn, enligt dödboken av ålderdom, 76 år gammal.

Sonen **Sved Jan Petter Persson** föddes 1852 i Bergsbo. I likhet med fadern var han kolare till yrket. Han gifte sig 1875 med **Gustava Ersdotter**, född 1847 på Holen, dotter till Kalvars Erik Jansson och Stina Gustava Lundin. Familjen bodde i Hedbyn fram till 1893 då de flyttade till Bergsbo. Här blev de sedan kvar fram till 1910 då flytten gick till Östanbjörka. Här blev de sedan kvar under resten av livet. Hustrun Gustava Ersdotter gick bort 1927 när hon var 80 år. Maken Sved Jan Petter Persson levde sedan som änkling fram till 1898, och han var vid sin bortgång nära 86 år.

Deras dotter Sved Ida Jansson, f. 1881 i Hedbyn, blev gift med Sandback August Andersson och bosatt i Östanbjörka. Sonen Sved Alfred Jansson, född 1881 i Hedbyn, blev bosatt vid Hästviken i Östanbjörka. Även sonen Sved Karl Jansson, född 1887 i Hedbyn, blev boende i Östanbjörka. Dottern Sved Elsa Jansson, född 1890 i Hedbyn, gifte sig med Annick Valfrid Jakobsson från Bergsbo. Även de slog sig ner i Östanbjörka.

BERGSBO HYTTA.

Masugnen anlades omkring år 1633 invid den gamla fäbodvallen av bergsmän från Kyrkbyn och angränsande byar, Det föll sig naturligt att anlägga en hytta vid Bergsbobäcken, vilken närmast kommer från Botjärn och som mynnar ut i den sydöstra delen av sjön Saxen. Visserligen var vattentillgången relativt liten, men man kunde i gengäld utnyttja en tämligen stor fallhöjd.

Bergsbo hytta omnämnes första gången kortfattat i en bergmästarrelation från omkring 1640, där det anmärks att hyttan har tillräckligt med skog och brukas av 6 bergsmän. Nästa bergmästarrelation, daterad 1694, är utförligare och här kan man läsa följande: *Bergsbo Hyttas ålder är vid pass 62 år men sist ombyggd 1690. Går med överfall och vattnet kommer från Råmen, Fogeltjärnen samt Stora Botjärnen. Har mycket god skog därtill samt goda hemman som mest brukas till vårsåning, uti vilken hytta Kyrkoherden här Herr Göran Tillaeus, Capellanen Herr Lars Fahlander och 2 bergsmän äro ägande, som mest blåste till 16 à 17 skeppund tionde om året. Är märkt N:o 12 och taxerad till 13 lispund.*

I nästa bergmästarrelation, vilken härrör från 1711, berättas följande:

Bergsbo Hytta skall vara 78 år gammal. Dess ägare äro Georg Fahlander och 6 bergsmän. Vattnet kommer från Råmen, Fogeltjärn och fäbodtäckerna neder uti Bergsbotjärn. Liten vattudräkt, går med överfallsvatten och brukas 11 à 12 veckor årligen. Hyttemärket är N:o 12, skattar 13 ½ lispund om dygnet. Järnet smides till en del upp vid Nyhammaren, en del säljes till Norrbärke. Betjäna sig av egna hemmanskogor var om annan. Tillverkningen belöper sig till 1000 skeppund och några skeppund årligen. Malmen hämtas från Gränges Hästberget, Tuna Hästberget, Ibviken och Grängesberget.

Efter det att bergsmän från bygden i över 50 år varit ensamma ägare av hyttan kom den efter hand i allt större utsträckning i så kallade ståndspersoners ägo. Det hela tog sin början 1685 när kyrkoherden i Grangärde, Georg Tillaeus, förvärvade 1/14 i hyttan. Säljare var Olof Ersson och Jan Ersson i Östanmyra. Ytterligare 1/14 kom igenom pantsättning i av Halvar Jonsson i Kyrkbyn i Tillaeus ägo, (tingsprotokoll av den 3/2 1685). Tilläggas kan att Tillaeus redan 10 år tidigare ägare av en fäbodvall invid Bergsbo Hytta, förvärvad ifrån Anders Hansson i Heden, (tingsprotokoll 27/2 1675).

Georg Tillaeus avled 1695 varvid alla hans egendomar i Grangärde, inklusive Bergsbo inlöstes av sonen Lars Fahlander, född 1653 i Rättvik och även han kyrkoherde i Grangärde. Han överlät i sin tur år 1703 hyttan och egendomen i Bergsbo till sonen Georg Fahlander, född 1681 i Grangärde Kaplansgård.

Denne bosatte sig i Bergsbo i samband med giftermålet 1715, och han blev sedan kvar här under resten av sitt liv. Tilläggas kan att Georgs Fahlander var bror till kyrkoherden Johan Fahlander, vilken gick ett tragiskt öde tillmötes när han 1743 anklagades för delaktighet i Dalaupproret. Efter rättegång 1744 dömdes till att avsättas från prästämbetet samt att sitta 20 dagar på vatten och bröd. Han fördes därefter till fängelset i Jönköping, där han avled 1746. Vad Georg Fahlander beträffar slutade han sina dagar 1744. Hans änka, Catharina Wilde, född 1688 i Falun, överlevde mannen med 15 år, och hon dog år 1760.

Efter Georg Fahlanders död ärvdes hyttan och egendomen av sonen Lars Göran Fahlander, född 1716 i Bergsbo. Denne var gift inte mindre än tre gånger. En närmare redogörelse över familjen har lämnats i avsnittet ovan rörande familjer i Bergsbo. Fahlanders kom med tiden att tillägna sig en allt större andel av såväl hyttan som Bergsbo byn och fick med tiden en helt dominerande ställning här. Lars Göran Fahlander levde fram till år 1794 och efterträddes nu av mågen Anders Fahlander, född 1760 i Skinnskatteberg och som titulerades bergsman och inspektor. Makarna var barnlösa, och när Fahlander avled 1828 försvann släkten från Bergsbo.

I Jordeboken för 1817 (Bergskollegiets Arkiv) redovisas hyttor och egendomar, och vad beträffar Bergsbo Hytta kan man läsa följande:

Per Gustafsson i Lillheden	4/288	
Mats Mattsson i Roskänge	9/576	
Bergström i Falun	12/288	
Johan Fahlander	99/288	(bör vara Anders Fahlander)
Schön & Compani	6/288	
Isak Jansson i Rönnäset	4/288	
Rus Anders Olsson i Roskänge	9/576	
Litström & Johansson	148/288	
Per Larsson i Holen	6/288	

I samma Jordebok finns följande notering:

Bergsbo Hytta är urgammal. Hyttemärket N:o 12. Tiondeavgiften 13 lispund 10 skålpund per dygn. Skogstillgången räknas till cirka 4000 tunnland. Vanlig tackjärnstillverkning utgör cirka 1000 skeppund som går till Stockholm. Gjutning idkas. Svedjorna brukas utan urskillning och hägnad. Kolningen sker med lillmilor. Vanliga köpsädesbehovet anses utgöra 9 à 12 tunnor för varje intressent. Läget är 3/8 mil från Björken, som har kommunikation med Väsmän. Avståndet från gruvorna är: ifrån Grängesberget 2 ¼ mil, ifrån Iviken 1 ¾ mil, sjövägen, samt från Ställberget 3/8 mil. Tackjärnet är gott. Bergsmännen bärga sig någorlunda. Vattentillgången svag.

Som framgår var nu Litström & Johansson, d.v.s. ägarna av Nyhammars Bruk, tillsammans med Fahlander de i särklass största delägarna i hyttan. De 5 kvarvarande bergmännen från bygden ägde endast en mindre andel i masugnen. Sedan Fahlandersläkten försvunnit från orten kom Nyhammars Bruk att bli praktiskt taget ensamma ägare av Bergsbo Hytta. Nyhammars Bruk gick i konkurs 1850 men rekonstruerades 1855. Driften i Bergsbo fortgick under ytterligare några år, dock nu i allt mindre omfattning: Den sista blåsningen här skall ha skett 1863. Det var för övrigt många mindre hyttor och smedjor runtom i landet som drabbades av bruksdöden vid den här tiden när man i allt större utsträckning satsade på stora industrier såsom t.ex. Domnarvets Järnverk som anlades 1872-1878. I dag vittnar endast några ruiner om att det funnits en masugn i Bergsbo.

SLÄKTTABELLER. BERGSBO.

Fahlanders.

Bruksförvaltaren

Georgius Laurentius Fahlander, f. 9/5 1682 i Kapplansgården, g. 15/3 1715, död 13/10 1744.

Hustru: Catharina Wilde, f. 6/5 1688 i Falun, död 23/1 1760 i Bergsbo.

Barn: Laurentius Georgius, f. 6/5 1716 i Bergsbo, se nedan
                 Brita Elisabet, f. 7/5 1717 ibm
                 Anna Catharina, f. 1/6 1718 ibm, död samma år
                 Anna Catharina, f. 29/6 1719 ibm
                 Margareta Christina, f. 4/1 1723 ibm, gm Carl Westen nedan.

Bruksförvaltaren

Lars Göransson Fahlander, f. 6/5 1716 i Bergsbo, gift 1746, 1755 och 1794, död 23/12 1794.

Hustru: Maria Persdotter, f. 18/11 1725 i Norrvik, gift 1746, död 6/6 1750.

Hustru: Sara Persdotter, f. 25/11 1734 i Persbo, gift 9/6 1753, död 17/1 1765.

Hustru: Anna Magdalena Fahlander, f. 9/12 1727 i Prästgården, gift 1766, död 3/4 1808.

Barn: Lars, f. 10/6 1749 i Bergsbo, död 3/6 1750
                 Johannes, f. 25/5 1750 ibm

2:a giftet: Catharina, f. 29/3 1754 ibm
                 Georg, f. 29/5 1755 ibm, död 2/6 1759
                 Christina, f. 5/6 1756 ibm
                 Sara Maria, f. 30/5 1757 ibm, död 9/7 samma år.
                 Sara, f. 4/9 1758 ibm, gm Anders Fahlander nedan.
                 Maria, f. 18/2 1760 ibm, död 2/4 samma år
                 Anna Magdalena, f. 16/6 1762 ibm, död 2/7 samma år.
                 Lars Fredrik, f. 28/7 1763 ibm, död 11/8 samma år.

3:e giftet: Johan Fredrik, f. 14/12 1766 ibm, död 14/5 1773.

Anm. Lars Göransson Fahlander och Anna Magdalena Fahlander var kusiner.

Herr

Carl Westen, f. 12/12 1708 i Kapplansgården, gift 20/12 1750, död 13/7 1784.

Hustru: Margareta Christina Fahlander, f. 4/1 1723 i Bergsbo,

Barn: Georg, f. 29/9 1751 i Bergsbo
                 Helena Margareta, f. 12/1 1764 ibm

Anm. Utflyttade till Falun den 20/10 1778.

Inspektoren

Anders Fahlander, f. 23/3 1760 i Skinnskatteberg, gift 1788, död 28/12 1828 i Bergsbo.

Hustru: Sara Fahlander, f. 4/9 1758 i Bergsbo, död 27/5 1824 i Bergsbo.

Barnlösa.

Anm. Anders Fahlander och Sara Fahlander var kusiner.

Fahlandersläkten försvinner från Bergsbo i och med Anders Fahlanders död.

Per Persson Fiskares.

Klockaren och nybyggaren i Bergsbo,

Per Persson Fiskare, f. 1/10 1629 i Kyrkbyn, gift 11/11 1660, död 10/5 1696 i Bergsbo.

Hustru: Elisabet Larsdotter, f. 1630 i Norrbo (oä), död 14/8 1698 i Bergsbo.

Barn: Peder, f. 1/2 1663 i Kyrkbyn
Anders, f. 8/9 1666 ibm död 22/9 1682
Olof, f. 1/2 1670 ibm, till Stensbo
Anna, f. 16/8 1677 ibm, gm Nils Eriksson nedan
Erik, f. 15/7 1681 ibm

Back Nils Eriksson, f. 30/8 1682 i Östanmyra, gift 4/11 1706,

Familjen till Sandbacken
omkring 1730.

Hustru: Anna Persdotter, f. 16/8 1677 i Kyrkbyn,

Barn: Elisabet, f. 21/7 1707 i Bergsbo, död 18/12 1725
Anna, f. 30/8 1711 ibm, ogift piga, död 8/8 1774.
Maria, f. 7/5 1713 ibm gm Olof Larsson nedan
Nils, f. 18/2 1716 ibm, tvilling
Per, f. 18/2 1716 ibm, tvilling, död som barn
Kerstin, f. 18/8 1717 ibm, gm. Lars Persson nedan
Per, f. 5/3 1720 ibm
Brita, f. 10/8 1722 ibm, ogift piga, död 23/2 1772.

Lars Persson, f. ca 1715 i Säfsnäs, gift 12/5 1762, utflyttad omkring 1782.

Hustru: Kerstin Nilsson, f. 18/8 1717 i Bergsbo, död 7/9 1782 i Bergsbo.

Barnlösa.

Unge Olof Larsson, f. 6/11 1712 i Norrbo, gift 1744, död 5/4 1773 i Bergsbo.

Hustru: Maria Nilsson, f. 7/5 1713 i Bergsbo, död 16/7 1785 i Bergsbo.

Barn: Margareta, f. 3/10 1747 i Bergsbo, gm Mats Larsson nedan.

Mats Larsson, f. 5/3 1748 i Krabbsjön, gift 1773,

Familjen bosatt i
Sandbacken.

Hustru: Margareta Olsdotter, f. 3/10 1747 i Bergsbo,

Barn: Olof, f. 14/12 1774 i Sandbacken, se nedan Jämför under dito.
Anders, f. 1/5 1776 ibm, bosatt i Sandbacken
Johan, f. 20/4 1785 ibm tvilling
Anna, f. 20/4 1785 ibm, tvilling

Dagkarlen

Olof Mattsson, f. 14/12 1774 i Sandbacken, gift 1809 och 1823, död 25/9 1829 i Bergsbo.

Hustru: Lisa Görssdotter, f. 5/6 1760 i Kybäcksheden, gift 1790 och 1809, död 29/9 1822.

Hustru: Lisa Andersdotter, f. 1/10 1788 i Rönnäset, gift 1823, död 7/3 1858.

Barn: Anna, f. 12/9 1816 i Bergsbo, gm Anders Andersson

2:a giftet: Tobias, f. 27/1 1824 ibm

Daniel, f. 3/7 1825 ibm

Anders Gustaf, f. 27/10 1827 ibm gift till Stakheden

Back Olof Larssons.

Bergsmannen, Back Olof Larsson, f. 8/7 1689 i Kyrkbyn, gift 1715 och 1740, död 20/3 1764.

Hustru: Anna Larsdotter, f. 11/8 1689 i Råmen, gift 24/6 1715, död 14/5 1740 i Bergsbo.

Hustru: Karin Ersdotter, f. 24/4 1688 i Stora Tuna, gift 20/12 1740, död 6/11 1761.

Barn: Anna, f. 1/12 1715 i Kyrkbyn
Lars, f. 26/1 1717 ibm, se nedan
Anders, f. 23/8 1719 ibm, gift till Stora Tuna
Olof, f. 1722 ibm
Elisabet, f. /2 1724 ibm
Karin, f. 4/1 1729 ibm, gift till Malung
Brita, f. /9 1731 ibm, gm Olof Ersson nedan
Kerstin, f. 29/3 1733 ibm, gm Erik Andersson från Stensbo, till Hedbyn
Johan, f. 1735 ibm, bosatt i Stensbo

Olof Ersson, f. /3 1728 i Laxsjön, gift 26/10 1760,

Familjen utflyttad till

Hustru: Brita Olsdotter, f. /9 1731 i Bergsbo

Västerbotten 29/3 1762.

Barn: Olof, f. 4/1 1761 i Bergsbo

Bergsmannen

Lars Olsson, f. 26/1 1717 i Kyrkbyn, gift 25/10 1753, död 19/12 1790 i Bergsbo.

Hustru: Margareta Eriksdotter, f. 24/3 1730 i Saxhyttan, död 15/3 1793 i Bergsbo.

Barn: Anna, f. 2/1 1756 i Bergsbo, se Per Görs nedan.
Olof, f. 4/5 1757, död 14/10 samma år
Johan, f. 7/10 1760 ibm se nedan
Brita, f. 12/8 1765 ibm död 6/7 1766
Lars, f. 1/8 1767 ibm, död 1/12 samma år
Christina, f. 25/5 1769 ibm, död 5/6 1770
Anders, f. 26/12 1770 ibm, död 28/2 1772
Catharina, f. 2/11 1774 ibm

Bergsmannen

Johan Larsson, f. 7/10 1760 i Bergsbo, gift 1784 och 1790, död 25/12 1807 i Bergsbo.

Hustru: Brita Persdotter, f. 5/8 1757 i Saxhyttan, gift 1784, död 27/12 1789 i Bergsbo.

Hustru: Lisa Görtdotter, f. 5/6 1760 i Kybäcksheden, gift 1790 och 1809, död 29/9 1822.

Barn: Catharina, f. 5/6 1785 i Bergsbo, död samma år
Johan, f. 4/3 1787 ibm död 1788
Johan, f. 1/2 1789 ibm
Catharina, f. 23/8 1791 ibm död samma år

2:a giftet: Anna, f. 2/4 1793 i Bergsbo
Johan, f. 28/4 1795 ibm död 7/3 1797
Lisa, f. 28/2 1797 ibm
Petter, f. 14/6 1802 ibm död 16/8 1810
Stina, f. 9/12 1804 ibm, gm Anders Jansson nedan

Anm. Lisa Görtdotter omgift med Olof Mattsson, f. 14/12 1774 i Sandbacken.

Se under Per Fiskares ovan.

Arbetaren, Fyrnäs

Anders Jansson, f. 23/7 1803 i Fyrnäset, gift 7/12 1830, död 15/7 1875 i Bergsbo.

Hustru: Stina Jansdotter, f. 9/12 1804 i Bergsbo, död 5/3 1871 i Bergsbo.

Barn: Jan Petter, f. 25/9 1831 i Stensbo

Carlolina, f. 24/8 1834 ibm

Carl, f. 25/8 1845 ibm

Per Görs.

Uppsättaren

Petter Persson, f. 28/4 1757 i Gärde, gift 1779, död 4/4 1838 i Bergsbo.

Hustru: Anna Larsdotter, f. 2/1 1756 i Bergsbo, död 30/6 1819 i Bergsbo.

Barn: Christina, f. /7 1780 i Bergsbo, död.

Petter, f. 26/5 1784 i Sandbacken

Anders, f. 15/6 1787 ibm, se nedan

Christina, f. 13/7 1790 ibm

Catharina, f. 15/11 1796 ibm

Arbetaren och dagkarlen

Anders Persson, f. 15/8 1787 i Sandbacken, gift 24/5 1812, död 6/9 1847 i Bergsbo.

Hustru: Maja Olsdotter, f. 24/4 1790 i Norra Rönnäset, död 27/5 1863.

Barn: Stina, f. 28/8 1812 i Rönnäset, Se under Per Görs, Bredberget.

Anders, f. 5/4 1815 i Bergsbo, se nedan

Anna Maja, f. 11/12 1820 ibm, gm. Petter Persson nedan

Sara Lisa, f. 18/2 1823 ibm

Johanna, f. 5/2 1831 ibm

Arbetaren

Anders Andersson, f. 5/4 1815 i Bergsbo, gift 5/11 1842, död 4/5 1844 i Bergsbo.

Hustru: Anna Olsdotter, f. 19/9 1816 i Rönnäset, till Kolbäck 1847.

Barn: Abraham, f. 7/2 1843 i Bergsbo

Maja Stina, f. 24/1 1844 ibm

Arbetaren, Per Görs

Petter Persson, f. 2/10 1819 i Saxhyttan, gift 16/11 1844, död 4/10 1888 i Bergsbo.

Hustru: Anna Maja Andersdotter, f. 11/12 1820 i Bergsbo, död 21/7 1862 i Bergsbo.

Barn: Anders Gustaf, f. 9/12 1844 i Bergsbo

Jan Petter, f. 20/2 1848 ibm se nedan

Carl Erik, f. 26/2 1861 ibm, dödogift 13/10 1921.

Abraham, f. 1/6 1856 ibm se nedan

Arbetaren, senare hemmansägaren, Per Görs

Jan Petter Persson, f. 20/2 1848 i Bergsbo, gift 10/11 1876,

Hustru: Johanna Sofia Mattsson, f. 12/5 1853 i Roskänge,.

Barn: Johanna Matilda, f. 7/3 1877 i Bergsbo,

Anna Sofia, f. 31/3 1880 ibm

Karl August, f. 12/1 1883 ibm, död 30/6 1884.

Emma Karolina, f. 3/10 1889 i Laxsjön

Familjen utflyttad till
Bredberget 1908.

Arbetaren, Per Görs

Abraham Persson, f. 1/6 1856 i Bergsbo, gift 4/5 1878,

Hustru: Johanna Kristina Andersdotter, f. 23/11 1856 i Floda,

Barn: Maria Vilhelmina, f. 15/6 1878 i Bergsbo, död 9/6 1884.

Karl August, f. 24/5 1880 ibm

Johan Axel, f. 16/5 1885 ibm

Anm. Familjen utflyttad till Ludvika församling den 9/2 1892. Makarna döda 15/1 1931

Respektive 14/8 1940, båda i Björnhyttan.

Göras.

Kolaren, Göras

Anders Gustaf Andersson, f. 18/2 1823 i Krabbsjön, gift 12/5 1856, död 21/1 1809 i Bergsbo.

Hustru: Stina Persdotter, f. 23/12 1830 i Lillheden, död 11/5 1895 i Bergsbo.

Barn: Petter, f. 23/2 1858 i Krabbsjön

Sophia, f. 9/1 1860 ibm

Anders Adolf, f. 5/8 1861 ibm se nedan

Sara, f. 26/6 1863 ibm död ogift 18/4 1909 i Bergsbo

Karl, f. 23/2 1866 ibm, se nedan

Fredrik, f. 28/1 1869 ibm, till Östanbjörke

Anna Lisa, f. 19/11 1871 ibm

Anm. Familjen inflyttad från Krabbsjön till Lillheden den 8/11 1878 och från Lillheden till

Bergsbo den 1/11 1883.

Arbetaren, Göras

Anders Adolf Andersson, f. 5/8 1861 i Krabbsjön, gift 5/6 1892,

Hustru: Anna Lovisa Pettersson, f. 14/5 1865 i Gärdsbodarna,

Barn: Anna Georgina, f. 17/3 1894 i Bergsbo

Hilda Lovisa, f. 30/4 1896 i Östanbjörka

Karl Ivar, f. 3/11 1899 ibm

Gerda Kristina, f. 4/5 1905 ibm

Anm. Anna Lovisa Pettersson var dotter till Glas Per Jansson i Gärdsbodarna,(se dito).

Familjen utflyttad till Östanbjörka år 1897. Mannen död där den 24/7 1920 och hans hustru den 27/2 1944.

Ångbåtsföraren, Göras

Karl Andersson, f. 23/2 1866 i Krabbsjön, gift 20/8 1899,

Hustru: Josefina Vilhelmina Pettersson, f. 3/9 1874 i Stensbo,

Barn: Johanna Kristina, f. 23/3 1899 i Bergsbo

Anm. Familjen utflyttad till Ludvika den 17/11 1900. Mannen död i Björktorp den 27/5 1936 och hustrun den 4/3 1944 i Ludvika.

Sammils.

Kolaren

Samuel Jansson, f. 25/3 1749 i Lövsjön, Floda, gift 4/10 1778, död 4/4 1813 i Bergsbo.

Hustru: Margareta Larsdotter, f. 30/9 1751 i Norrbo, död 15/3 1811 i Bergsbo.

Barn: Johan, f. 12/11 1779 i Västansjö, se under Gärdsbodarna
Erik, f. 26/1 1782 i Bergsbo, se nedan
Lars, f. 12/11 1783 ibm, död som barn
Samuel, f. 16/10 1786 ibm, död som barn
Samuel, f. 9/12 1788 ibm, död 1808
Margreta, f. 20/9 1791 ibm
Anders, f. 26/3 1794 ibm, till Hästviken
Christina, f. 29/11 1796 ibm, se under Kull Per Matts nedan

Kolaren

Erik Samuelsson, f. 26/1 1782 i Bergsbo, gift 27/4 1802, död 15/3 1846 i Bergsbo.

Hustru: Brita Larsdotter, f. 10/9 1777 i Saxhyttan, död 26/5 1838 i Bergsbo.

Barn: Stina, f. 29/1 1803 i Bergsbo, gm Erik Ersson nedan
Maria, f. 17/11 1805 ibm, gm Anders Andersson I Östanbjörka
Sara, f. 6/4 1809 ibm, gm Erik Ersson i Norrbo
Lisa, f. 7/6 1812 ibm
Johanna, f. 19/11 1815 ibm, gm Lars Ersson nedan
Abraham, f. 9/10 1818 ibm se nedan
Anna Greta, f. 29/10 1818 ibm
Jan Erik, f. 15/7 1824 ibm

Erik Ersson, f. 1797 i Hedbyn, gift 1824,

Familjen utflyttade till Krabbsjön
år 1839.

Hustru: Stina Ersdotter, f. 29/1 1803 i Bergsbo,

Barn: Johanna, f. 1/6 1827 i Bergsbo
Sophia, f. 17/6 1831 ibm
Carl Erik, f. 4/1 1835 ibm
Sara Christina, f. 27/12 1838 ibm

Arbetaren

Abraham Ersson, f. 9/10 1818 i Bergsbo, gift 1/4 1839, innebränd i en kolarkoja 13/3 1849.

Hustru: Sara Lisa Persdotter, f. 28/6 1821 i Kyrkbyn, utflyttad till Rossa 1852.

Barn: Ulrika, f. 11/10 1839 i Bergsbo
Emma Charlotta, f. 1/1 1842 ibm
Sara Stina, f. 26/1 1846 ibm

Kolaren, senare hemmansägaren i Östanbjörka

Lars Ersson, f. 8/8 1813 i Hedbyn, gift 27/12 1837, död 8/10 1876 i Östanbjörka.

Hustru: Johanna Ersdotter, f. 19/11 1815 i Bergsbo, död i Perlby 16/5 1901.

Barn: Jan Erik, f. 6/8 1838 i Hedbyn, gift till Karlsänge
Anders Gustaf, f. 21/5 1841 ibm
Lars Fredrik, f. 9/6 1844 ibm se nedan
Abraham, f. 20/4 1849 i Bergsbo, gift till Kilåsen
Sara Stina, f. 20/3 1852 ibm

Arbetaren

Lars Fredrik Larsson, f. 9/6 1844 i Hedbyn, gift 28/2 1869, död 4/3 1914 i Nyhammar.

Hustru: Sophia Magnusdotter, f. 21/12 1843 i Gärdsbodarna, död 19/9 1925 i Nyhammar.

Barn: Albertina, f. 15/7 1869 i Östanbjörka, gift Karlsson, död 1938 i Nyhammar
August, f. 16/7 1873 ibm död 3/12 samma år
Ludvig, f. 24/9 1876 ibm död 23/12 samma år
August, f. 25/9 1877 ibm, byggmästare i Nyhammar
Carl Johan, f. 18/2 1881 i Nyhammar, bosatt på Kvarnheden
Alfred, f. 28/5 1883 i Prostgården, död 29/8 1884
Anna Lovisa, f. 10/8 1884 ibm, död 16/9 1885
Henrik, f. 15/12 1885 ibm, bosatt på Västby

Kull Per Mattssons.

Kolaren, under Litström & Johansson, Kull

Per Mattsson, f. 13/7 1796 i Kullen, gift 25/10 1818, död 9/4 1977 i N. Rönnäset.

Hustru: Stina Samueldotter, f. 29/11 1796 i Bergsbo, död 15/4 1880 i Rönnäset.

Barn: Jan Petter, f. 31/1 1819 i Kullen, se nedan
Stina Lisa, f. 23/6 1821 i Gärde
Daniel, f. 23/6 1825 i Bergsbo, till Norra Rönnäset
Anders Gustaf, f. 19/10 1826 ibm
Johanna, f. 10/9 1829 ibm
Anna Maja, f. 13/3 1831 ibm
Sophia, f. 22/4 1833 ibm gm Örås Per Erik Jansson i Roskänge
Abraham, f. 27/9 1835 ibm
Ulrika, f. 21/11 1836 ibm. gm Anders Adolf Andersson, Roskänge

Anm. Familjen inflyttad från Kyrkbyn 1821. Utflyttad till Kyrkbyn 1847 och därefter till Norra Rönnäset 1880, bosatta hos sonen Daniel Persson.

Arbetaren

Jan Petter Persson, f. 31/1 1819 i Kullen, gift 10/11 1837,

Hustru: Maja Lisa Andersdotter, f. 10/6 1819 i Kyrkbyn,

Barn: Jan Petter, f. 29/6 1838 i Bergsbo
Carl Johan, f. 28/7 1839 ibm, död som barn
Sara Stina, f. 26/5 1841 i Hästviken
Carl Johan, f. 11/5 1844 i Bergsbo
Anders Gustaf, f. 1/6 1847 i Holen
Johanna Sophia, f. 17/2 1750 ibm

Snickar Lars Erssons.

Hemmansbrukaren, Snickar

Lars Ersson, f. 26/2 1678 i Kyrkbyn, gift 25/6 1711, död 7/9 1748 i Bergsbo.

Hustru: Margreta Larsdotter, f. 6/1 1683 i Kyrkbyn, död 26/6 1753 i Bergsbo.

Barn: Kerstin, f. 15/1 1714 i Gärde
Lars, f. 21/3 1717 ibm, se nedan
Elisabet, f. 1/2 1721 ibm
Margareta, f. 23/6 1723 i Bergsbo
Anders, f. 22/6 1725 ibm

Hemmansbrukaren, Snickar

Lars Larsson, f. 21/3 1717 i Gärde, gift 25/6 1746, död 8/2 1786 i Bergsbo.

Hustru: Karin Andersdotter, f. 15/3 1723 i Saxhyttan, död 12/12 1774 i Bergsbo.

Barn: Anna, f. 20/10 1746 i Bergsbo, död 14/3 1764
Anders, f. 4/6 1748 ibm, gift till Norrbärke
Jan, f. 5/6 1750 ibm, bosatt i Gärde
Olof, f. 11/4 1752 ibm, se nedan
Elisabet, f. 14/1 1755 ibm ogift piga, död 6/9 1818.
Lars, f. 10/7 1760 ibm, död 15/11 1765

Hemmansbrukaren, Snickar

Olof Larsson, f. 11/4 1751 i Bergsbo, gift 12/10 1778, död 2/5 1812 i Bergsbo.

Hustru: Lisa Mattsdotter, f. 12/9 1753 i Skallberg, död 16/6 1813 i Bergsbo.

Barn: Catharina, f. 17/9 1780 i Bergsbo, gm Sven Nilsson nedan
Anders, f. 23/1 1783 ibm
Mats, f. 26/1 1785 ibm
Johan, f. 11/9 1790 ibm
Erik, f. 20/4 1792 ibm, död 7/8 1797

Dagkarlen

Sven Nilsson, f. ca 1780 på okänd ort, gift ca 1810, död /12 1817 i Stockholm.

Hustru: Catharina Olsdotter, f. 17/9 1780 i Bergsbo, död 28/1 1855 i Bergsbo.

Barn: Lars Persson, f. 14/4 1808 i Bergsbo (hennes)
2 döda barn med Sven Nilsson

Mahl – Knas.

Soldaten

Erik Eriksson Mahl, f. 15/1 1684 i Gärde, gift 25/10 1708, död 13/4 1740 i Bergsbo.

Hustru: Brita Larsdotter, f. 5/2 1686 i Östersaxen, död 9/6 1758 i Östersaxen.

Barn: Kerstin, f. 2/10 1709 i Östersaxen
Erik, f. 30/9 1712 ibm
Barbro, f. 13/11 1714 i Bergsbo
Anna, f. 18/11 1717 ibm
Margareta, f. 2/1 1721 ibm, gm Nils Larsson Knas nedan

Soldaten

Nils Larsson Knas, f. 17/3 1716 i Norrbo, gift 1746, död 5/3 1774 i Bergsbo.

Hustru: Margareta Ersdotter, f. 2/1 1721 i Bergsbo, död 23/3 1783 i Bergsbo.

Barn: Anna, f. 24/3 1750 i Bergsbo, gift till Grängesberg
Mats, f. 3/1 1757 ibm död 17/1 1758
Anders, f. 26/9 1760 ibm se nedan

Soldaten

Anders Nilsson Mahl, f. 26/9 1760 i Bergsbo, gift /10 1781, död 19/5 1814 i Bergsbo.

Hustru: Greta Persdotter, f. 17/3 1756 i Sunnansjö, till Norrbärke 1815.

Barn: Maria, f. 19/7 1785 i Bergsbo, gm Per Samuelsson, utflyttad
Catharina, f. 29/3 1788 ibm
Anders, f. 1/12 1790 ibm, död 26/4 1791

Sjulsläkten

Abraham Andersson, f. 30/1 1682 i Tunsnäs, Stora Tuna, gift 1713, död 19/11 1746 i Bergsbo
Hustru: Back Anna Larsdotter, f. 20/6 1685 i Kyrkbyn, död 24/3 1747 i Bergsbo.

Barn: Anders, f. 24/3 1714 i Stora Tuna, se nedan

Anders Abrahamsson, f. 24/3 1714 i Tunsnäs, Tuna, gift 1737, död 15/3 1752 i Bergsbo.

Hustru: Brita Göransdotter, f. 7/6 1712 i Krabbsjön, död 22/6 1752 i Bergsbo.

Barn: Elisabet, f. 23/12 1740 i Bergsbo, gm Olof Persson nedan
Anna, f. 30/11 1744 ibm, gm Lars Samuelsson i Gonäs

Soldaten

Olof Persson Sjul, f. 1733 i Långmyra, gift 6/2 1763,

Familjen utflyttad till
Krabbsjön 1765.

Hustru: Elisabet Andersdotter, f. 23/12 1740 i Bergsbo,

Barn: Kerstin, f. 1/5 1776 i Bergsbo

Petter, f. 20/1 1767 i Krabbsjön

Anders, f. 12/6 1769 ibm

Olof, f. 1773 ibm, bosatt i Krabbsjön

Knassläkten

Hans Hansson, f. 6/2 1684 i Ludvika, gift 27/12 1711, död 3/4 1753 i Bergsbo.

Hustru: Brita Ersdotter, f. 10/11 1680 i Gärde, död 19/6 1757 i Bergsbo.

Barn: Johan, f. 26/12 1711 i Gärde

Kerstin, f. 29/9 1713 ibm

Brita, f. 30/3 1717 i Bergsbo, gm Mats Jansson på Holen

Elisabet, f. 3/8 1720 ibm, gm Johan Johansson nedan

Soldaten

Johan Johansson Knas, f. 20/5 1731 i Sunnansjö, gift 29/9 1754, död 1/1 1784 i Bergsbo.

Hustru: Elisabet Hansdotter, 3/8 1720 i Bergsbo, död 21/8 1783 i Bergsbo.

Barn: Christina, f. 22/6 1755 i Bergsbo, gm Olof Johansson nedan

Catharina, f. 19/3 1757 ibm

Elisabet, f. 27/7 1763 ibm, gm Per Olsson nedan

Olof Johansson, f. 7/7 1753 i Kyrkbyn, gift 22/9 1776,

Familjen utflyttad till
Kyrkbyn omkring 1785.

Hustru: Kerstin Johansdotter, f. 20/6 1755 i Bergsbo,

Barn: Anders, f. 1778 i Bergsbo

Johan, f. 20/10 1780 ibm

Erik, f. 1782 ibm död 25/11 1783

Erik, f. 1/2 1789 i Kyrkbyn

Olof Johansson var bror
till nybyggaren i Storvåla,
Erik Johansson.

Soldaten, Knas

Per Olsson, f. 12/4 1756 i Stakheden, gift 1784, död 25/6 1793 i Bergsbo.

Hustru: Lisa Jansdotter, f. 27/7 1763 Bergsbo, omgift med Erik Ersson nedan,

Barn: Anna, f. 22/12 1784 i Bergsbo

Johan, f. 7/10 1787 ibm

Stina, f. 21/4 1790 ibm död 4/5 1800

Catharina, f. 16/12 1792 ibm, gm Petter Larsson nedan

Bergsmannen

Erik Eriksson, f. 5/1 1766 i Norrbärke, gift 1795,
Hustru: Lisa Jansdotter, f. 27/7 1763 i Bergsbo,
Barn: Petter, f. 3/3 1796 i Bergsbo

Familjen utflyttad
till Ludvika.

Torpägaren, senare dagkarlen, Knas

Per Larsson, f. 21/9 1791 i Lågnäset, gift 1816,
Hustru: Catharina Persdotter, f. 16/2 1792 i Bergsbo,
Barn: Johan, f. 12/1 1817 i Bergsbo
Petter, f. 20/1 1819 ibm
Stina Lisa, f. 25/11 1821 ibm
Daniel, f. 8/12 1823 ibm
Anna Catharina, f. 26/2 1827 ibm
Anders, f. 3/12 1830 ibm
Sophia, f. 28/4 1834 ibm

Familjen utflyttad
Norrbärke 1835.

Svedsläkten.

Kolaren, Sved

Jan Persson, f. 17/12 1792 i Botberget, gift 1817,
Hustru: Lisa Andersdotter, f. 24/8 1791 i Ludvika,
Barn: Anders, f. 1/11 1819 i Botberget, se nedan
Petter, f. 19/12 1822 i Bortberget, se nedan
Jan, f. 17/8 1825 ibm
Daniel, f. 17/5 1831 ibm
Jakob, f. 18/1 1834 ibm

Familjen inflyttad från
Botberget 1846.
Utflyttad till N. Västansjö
1855.

Arbetaren, Sved

Anders Persson, f. 1/11 1819 i Botberget, gift 21/5 1841,
Hustru: Stina Ersdotter, f. 23/5 1850 i Saxhyttan,
Barn: Stina Maja, f. 23/5 1844 i Botberget
Sara Lisa, f. 4/12 1850 i Bergsbo

Familjen utflyttad
Västansjö 1855.

Kolaren Sved

Petter Jansson, f. 19/12 1822 i Botberget, gift 21/9 1850, död 18/3 1898 i Hedbyn.
Hustru: Sunes Maja Persdotter, f. 7/10 1817 i Stora Dagkarlsbo, död 26/2 1894 i Hedbyn.
Barn: Lovisa, f. 12/1 1840 i Ljusnarsberg (hennes)
Jan Petter, f. 4/11 1852 i Bergsbo, se nedan
Anders Gustaf, f. 27/6 1855 ibm,
Lars Fredrik, f. 10/4 1858 i Hedbyn

Kolaren, Sved

Jan Petter Persson, f. 4/11 1852 i Bergsbo, gift 13/11 1875, död 17/10 1938 i Östansbjörka.
Hustru: Kalvars Gustava Ersdotter, f. 6/11 1847 i Holen, död 23/11 1927 i Östansbjörka.
Barn: Anna Lovisa, f. 2/3 1876 i Hedbyn
Ida Carolina, f. 14/1 1881 ibm, gm Sandback August Andersson, till Östansbjörka
August Alfred, f. 12/8 1883 ibm, se nedan.
Karl Johan, f. 12/5 1887 ibm, bosatt i Östansbjörka
Elsa Josefina, f. 6/12 1890 ibm, gm Annick Valfrid Jakobsson, till Östansbjörka

Anm. Familjen inflyttad från Hedbyn till Bergsbo år 1893. Utflyttad till Östansbjörka år 1910.

Kolaren, senare hemmansägaren i Östanbjörka, Sved
August Alfred Jansson, f. 12/8 1883 i Hedbyn, gift 24/12 1904, till Östanbjörka 1910.
Hustru: Hilda Erika Persson, f. 27/6 1878 i Krabbsjön, gift 1899 och 1904,
Barn: Berta Maria, f. 27/6 1899 i Krabbsjön (från hustruns tidigare gifte)
Lydia Sofia, f. 18/4 1904 Stormatsbyn, gm. Hjalmar Eriksson

Annicksläkten

Ogifta pigan

Annick Brita Jansdotter, f. 25/11 1780 i Östersaxen, död 12/12 1854 i Bredberget.
Dottern: Stina Persdotter, f. 13/9 1812 i Östersaxen, se nedan

Pigan, senare nybyggerskan i Bredberget, Annick

Stina Persdotter, f. 13/9 1812 i Östersaxen, ogift, död 17/10 1885 i Bredberget.

Barn: Carl Erik, f. 24/6 1840 i Östersaxen, till Morberget
Jan Erik, f. 12/8 1843 ibm, till Bredberget, se dito
Per Erik, f. 8/12 1845 ibm, bosatt i Roskänge
Jakob Erik, f. 21/5 1848 i Bergsbo, se nedan
Erik Natanael, f. 20/10 1851 ibm se nedan
Sara Stina, f. 28/3 1856 ibm

Skomakaren, Annick

Jakob Erik Olsson, f. 21/5 1848 i Bergsbo, gift 22/7 1883, Familjen sedermera till
Hustru: Lovisa Persdotter, f. 18/1 1857 i Norrbärke, Bredberget.
Barn: Anders Gustaf, f. 15/3 1878 i Malingsbo (hennes)
Erik Valfrid, f. 27/2 1883 i Bergsbo, till Östanbjörka
Karl Arvid, f. 25/3 1888 i Ludvika

Småskolläraren, Annick

Erik Natanael Olsson, f. 20/10 1851 i Bergsbo, gift 1/5 1881, död 14/1 1913 i Bergsbo.
Hustru: Albertina Jansdotter, f. 13/11 1849 i bergsbo, död 13/10 1895 i Bergsbo.
Barn: Viktor, f. 6/2 1882 ibm, död 8/5 1883.
Viktor Emanuel, f. 20/1 1884 i Bergsbo, till Amerika 9/5 1903
Anton Tobias, f. 29/11 1886 ibm, till Amerika 12/11 1904
Tekla Albertina, f. 25/7 1890 ibm till Amerika 18/4 1908
Julia Ester, f. 10/6 1893 ibm, död 1/2 1895.

Hushållerskan

Hulda Kristina Persdotter, f. 19/11 1862 i Amsberg, ogift, död 13/5 1941 i Gräsberg.
Barn: Johan August Pettersson, f. 25/3 1883 i Norhyttan
Hilma Serafia Pettersson, f. 9/10 1884 ibm, se nedan

Hilma Serafia Pettersson, f. 9/10 1889 i Norhyttan, ogift, död 13/5 1966 i Persbo.

Barn: Erik Harald, f. 1/4 1909 i Bergsbo (Valfrid Jakobssons)
Karin Serafia, f. 21/3 1914 i dito

Anm. Hulda Kristina Persdotter och hennes dotter Hilma Serafia Persdotter var inflyttade till Bergsbo den 7/5 1908.

Sunesläkten.

Kolaren, Sunes

Per Larsson, f. 4/11 1787 i Nissbo, Ludvika, gift 13/6 1812, död 2/12 1857 i Norrbo.

Hustru: Maja Andersdotter, f. 8/2 1789 i Ludvika, död 9/12 1876 i Hedbyn.

Barn: Stina Lisa, f. 19/9 1813 i Stora Dagkarlsbo, gm. Lars Andersson, till Norrbo

Petter, f. 26/3 1815 ibm, se nedan

Maria, f. 7/10 1817 ibm gm Sved Per Jansson se dito

Anders, f. 27/1 1820 ibm

Johan, f. 4/11 1822 ibm, drunknad på Botjärn 22/10 1748

Anm. Familjen inflyttad från Stora Dagkarlsbo i Norrbärke 1847. Utflyttad till Norrbo omkring år 1855.

Drängen

Johan Persson, f. 4/11 1822 i Stora Dagkarlsbo,

Ogift.

Anm. Johan Persson drunknade under skridskoåkning på Botjärnen söndagen den 22 oktober 1848.

Kolaren, Sunes

Petter Persson, f. 26/3 1815 i Stora Dagkarlsbo, gift 5/7 1851, död 30/5 1881 i Bergsbo.

Hustru: Catharina Persdotter, f. 9/2 1821 i Stakheden, gift 1/11 1843 o. 1851, död 11/8 1885.

Barn: Anders Gustaf Andersson, f. 1/1 1844 i Morgärde, till Amerika

Sophia Andersdotter, f. 7/9 1846 ibm, gm Anders Ersson i Karlsänge

Jan Erik Andersson, f. 25/12 1848 ibm, bosatt i Blötberget

Gemens. Johann Fredrika Petterson, f. 31/12 1853 ibm. se Lax nedan

Anna Lovisa Pettersson, f. 24/2 1859 i Bergsbo, gm Karl Erik Jansson, Karlsänge

Per August, f. 17/7 1862 ibm, gm Fredrika Barkström, till Östersaxen

Laxsläkten.

Kolaren

Jan Erik Lax, f. 7/2 1824 i Säfsnäs, gift 29/12 1848,

Hustru: Maja Stina Andersdotter, f. 15/7 1827 i Skattlösberg,

Barn: Jan Erik, f. 10/4 1849 i Nya Hyttan

Anders Gustaf, f. 10/2 1853 i Bringsjöberg

Carl Erik, f. 11/2 1858 i Nya Hyttan, till Amerika 1880

Per Erik, f. 2/5 1862 i Krabbsjön, till Amerika 6/1 1883

Lars Erik, f. 5/2 1864 ibm, till Amerika 30/12 1883.

Anm. Familjen inflyttad till Bergsbo år 1869. Jan Erik Lax och hustrun utvandrade till Amerika den 16/4 1884.

Arbetaren

Lax Jan Erik Jansson, f. 10/4 1849 i Nya Hyttan, gift 8/10 1875,

Hustru: Stina Lotta Tjäder, f. 18/2 1853 i Ludvika,

Barn: Anna Maria, f. 29/10 1877 i Bergsbo

Familjen till Amerika
år 1880.

Arbetaren,

Lax Anders Gustav Jansson, f. 10/2 1853 i Bringsjöberg, gift 14/7 1877,

Hustru: Sunes Johanna Fredrika Persdotter, f. 31/12 1853 i Morgärde,

Barn: Johanna Vilhelmina, f. 22/5 1878 i Bergsbo, död 2/12 1881.
                  Carl August, f. 2/8 1880 ibm, död 13/12 1881.

Anm. Familjen utvandrade till Nordamerika den 29 september 1881 och anlände till Wood Lake i Wisconsin den 4 november. Resan tog således över en månad. De två barnen Johanna och Carl insjuknade i difteri under resan och avled strax efter ankomsten till Amerika. Ytterligare två barn föddes sedan de bosatt sig i Wisconsin, vilka även de dog tidigt, nämligen sonen Fred, född 1882, som drunknade i en bäck nära gården, samt dottern Anna, född 1884, vilken dog i difteri. Fyra barn föddes senare, vilka förde släkten vidare. Det finns idag talrika ättlingar i Amerika till makarna. Johanna Persdotter avled redan 1903, varefter Lax Anders Jansson gifte om sig. Samtliga barn härrör från det första äktenskapet.

Lundins.

Kolaren

Carl Erik Lundin, f. 6/12 1819 i Saxhyttan, gift 26/12 1843, död 9/4 1889 i Bergsbo.

Hustru: Näv Anna Jansdotter, f. 13/1 1824 i Hyttriset, död 9/5 1879 i Bergsbo.

Barn: Carl Fredrik, f. 31/10 1844 i Hyttriset, bosatt i Hyttriset
                  Jan Erik, f. 16/12 1838 ibm
                  Anders Gustaf, f. 23/10 1851 ibm, se nedan
                  Erik August, f. 27/7 1859 i Hedbyn, se nedan

Anm. Familjen inflyttad från Hedbyn till Bergsbo år 1870.

Arbetare

Anders Gustaf Lundin, f. 23/10 1851 i Hyttriset, gift 8/6 1876, död 21/4 1921 i Ludvika.

Hustru: Sara Stina Jansdotter, f. 27/7 1844 i Storvåla, död 27/7 1941 i Ludvika.

Barn:

Arbetaren

Erik August Lundin, f. 27/7 1859 i Hedbyn, gift 18/9 1880, död 1/12 1884 i Bergsbo.

Hustru: Johanna Andersdotter, f. 22/9 1856 i Krabbsjön, död 22/12 1945 i Linde.

Barn: Karl Johan, f. 20/9 1879 i Bergsbo, död ogift 17/4 1940 i Örebro.

Familjer som vistats tillfälligt i Bergsbo.

Back Per Persson, f. 1/1 1654 i Backa, Kyrkbyn, gift 1688 och 1696,

Hustru: Karin Michelsdotter, f. 1657 vid Hällsjö Hyttan, gift 28/10 1688, död 24/5 1696.

Hustru: Kerstin Andersdotter, f. ca 1670 i Bomsarvet, Gagnef, gift 29/11 1696,

Barn: Kerstin, f. 17/9 1689 i Prästhyttan
                  Per, f. 30/1 1694 i Bergsbo

2:a giftet: Erik, f. 24/10 1697 ibm

Anders Persson, f. 21/12 1656 i Heden, gift 4/11 1693, död 20/3 1698 i Heden.

Hustru: Elisabet Andersdotter, f. 23/1 1663 vid Råmen, död 18/9 1698 i Heden.

Barn: Anders, f. 16/9 1684 i Heden
                  Margareta, f. 10/12 1687 ibm
                  Kerstin, f. 18/11 1691 Storvåla, gm Per Olsson i Laxsjön
                  Lisbet, f. 10/3 1694 i Bergsbo

Anders Andersson, f. omkring 1680 i Stora Tuna, gift 18/6 1705,
Hustru: Kerstin Larsdotter, f. 12/2 1682 i Stensbo,
Barn: Anders, f. 6/3 1706 i Bergsbo
Sara, f. 28/12 1708 ibm

Abraham Larsson, f. 1682 i Stora Tuna, gift 15/11 1713,
Hustru: Back Anna Larsdotter, f. 20/6 1685 i Kyrkbyn
Barn: Anders, f. 24/3 1714 i Tuna

Soldaten

Carl Larsson Blom, f. 8/12 1692 i Brudberget, gift 5/10 1712, Familjen utflyttad till
Hustru: Elisabet Persdotter, f. 21/3 1686 i Östanbjörka, Östanbjörka omkring
Barn: Per, f. 8/10 1713 i Bergsbo år 1718.
Kerstin, f. 12/10 1715 ibm
Lars, f. 23/3 1719 i Östanbjörka

Lars Persson, f. 4/8 1702 i Lillheden, gift 23/10 1736, Familjen utflyttad till
Hustru: Brita Tobiasdotter, f. 28/1 1703 i Rosshaga, Rosshaga ca 1735.
Barn: Per, f. 2/1 1728 i Rosshaga
Brita, f. 10/4 1730 ibm, gm Olof Olsson nedan
Erik, f. 16/4 1733 i Bergsbo,
Lars, f. 25/3 1738 ibm

Olof Olsson, f. 6/8 1729 i Norrbärke, gift omkring 1755, död 14/9 1805 i Bergsbo
Hustru: Brita Larsdotter, f. 10/4 1730 i Rosshaga, död 18/7 1809 i Bergsbo.
Barn: Catharina, f. 23/3 1760 i Bergsbo, död 13/3 1864

Soldaten

Hans Jansson Lilja, f. 15/7 1708 i Sörvik, gift ca 1742, Familjen inflyttad 1755.
Hustru: Lisbet Andersdotter, f. 25/3 1718 i Laxsjön, Utflyttad till Västerbotten
Barn: Jan, f. 29/4 1745 i Digervåla den 16/11 1762.
Anders, f. /10 1847 ibm död 1/11 1757
Hans, f. 2/7 1751 ibm död 23/11 1757
Anna, f. 28/9 1852 ibm
Staphan, f. 12/9 1756 i Bergsbo, död 18/12 1756
Lars, f. 14/5 1758 ibm, död 31/7 1758
Per, f. 2/3 1761 ibm död 9/5 1761
Anders, f. 19/9 1762 ibm

Mats Nilsson, f. 3/5 1749 vid Öratjärn, gift 6/10 1774, Familjen utflyttad till
Hustru: Greta Andersdotter, f. 14/1 1753 i Botåker, Lillheden 1801.
Barn: Stina, f. 16/3 1776 i Botåker
Lisa, f. 13/4 1777 i Bergsbo
Johan, f. 16/8 1780 ibm
Anna, f. 15/7 1782 ibm gm Anders Jansson i Lillheden
Maria, f. 5/5 1785 ibm, död 1786
Erik, f. 26/7 1786 ibm
Mats, f. 27/11 1788 ibm
Petter, f. 29/4 1791 ibm död som barn
Petter, f. 24/7 1792 ibm
Andreas, f. 11/8 1796 ibm

Lösdrivaren

Per Ersson, f. 2/10 1800 i Norrbo, gift 1822,

Hustru: Catharina Gustafsdotter, f. 15/1 1789 i Kyrkbyn, död 4/11 1866 i Bergsbo.

Barn: Anders Gustaf, f. 1823 i Bergsbo, död som barn.

Arbetaren

Isak Andersson, f. 18/12 1819 i Hästberget, gift 4/1 1846,

Familjen inflyttad från

Hustru: Johanna Ersdotter, f. 1/6 1822 i Lillheden,

Ludvika 1852. Utflyttad

Barn: Carl Erik, f. 20/11 1845 i Ludvika

Stora Tina 15/10 1859.

Carolina, f. 10/1 1847 ibm

Anders Gustaf, f. 10/1 1850 ibm

Per Erik, f. 5/9 1855 i Bergsbo

Johanna Matilda, f. 20/8 1858 ibm

Kolaren

Jan Erik Blommengren, f. 3/3 1840 i Ljusnarsberg, gift 22/4 1867,

Familjen inflyttad från

Hustru: Sophia Persdotter, f. 1/10 1841 i Lillheden,

Lillheden 1874.

Barn: Carolina Erika, f. 4/9 1867 i Lillheden

Utvandrade till

Carl Johan, f. 1/3 1872 ibm död 4/10 1878.

Amerika 1881.

Sara Elisabet, f. 28/11 1874 ibm

Anders Gustav, f. 23/5 1877 i Bergsbo

Ida Sophia, f. 26/7 1879 ibm

Kolaren, Kajs

Per Jansson, f. 24/8 1847 i Krabbsjön, gift 26/12 1870, död 9/7 1920 i Östanbjörka.

Hustru: Anna Maja Hermansdotter, f. 19/2 1850 i Storslätten, död 18/11 1929 i Östanbjörka.

Barn: Anna Matilda, f. 11/7 1871 i Storslätten

Hilda Erika, f. 27/6 1873 ibm, gm Sved Alfred Jansson i Östanbjörka

Alida Kristina, f. 13/6 1875 ibm

Johanna Kristina, f. 16/6 1878 i Ludvika

Maria Georgina, f. 2/12 1880 i Krabbsjön

Sara Vilhelmina, f. 27/9 1883 ibm

Karl Johan, f. 16/11 1886 ibm, se nedan

Eva Cecilia, f. 24/12 1888 ibm, gm Johan Andersson i Roskänge

Emma Alfrida, f. 25/4 1891 ibm

Erik Vilhelm, f. 14/8 1896 ibm, till Hängenbodarna, sedan Gärdsveden

Anm. Familjen inflyttad till Bergsbo från Krabbsjön 1905. Per Jansson och de två yngsta barnen till mågen Alfred Jansson i Hästviken, Östanbjörka omkring 1915.

Gruvarbetaren

Karl Johan Pettersson, f. 16/11 1886 i Krabbsjön, gift 23/10 1909, död 18/3 1970 i Storslätten

Hustru: Ida Maria Dahlin, f. 20/9 1889 i Örnäset, död 19/11 1972 i Storslätten,

Barn: Karl Gottfrid, f. 11/8 1909 i Storslätten, bosatt i Hästberget

Elin Maria, f. 17/4 1911 i Stora Tuna

Berta Viktoria, f. 8/2 1917 i Storslätten

Johan Bertil, f. 9/5 1920 i dito

Arbetaren

Anders Gustav Andersson, f. 2/2 1855 i Stensbo, gift 26/12 1876,
Hustru: Sara Stina Ersdotter, f. 15/5 1854 i Kullen,
Barn: Alma Lovisa, f. 15/7 1876 i Stakheden
Karl Johan, f. 5/12 1878 i Bergsbo
Johanna Vilhelmina, f. 14/5 1881 ibm

Anm. Familjen inflyttad till Bergsbo år 1876. Utflyttad till Norrbärke år 1889. Mannen död vid Storsand i Norrbärke den 1/12 1933 och hustrun den 12/3 1929 i Schisshyttan.

Landbonden

Markus Persson, f. 18/6 1869 i Dalby, Värmland, gift 17/6 1903, död 25/10 1953 i Bergsbo.
Hustru: Karin Naemi Axelina Lönn, f. 10/8 1883 i Gåsborn, Värmland, död 9/5 1930 i Bergsbo
Barn: Karl Johan, f. 1/10 1903 i Järna, till Sandbacken
Sigrid Maria, f. 25/3 1905 i dito, gm Karl Gunnar Löf nedan
Margit Naemi, f. 10/7 1909 i dito
Anna Amalia, f. 11/8 1911 i dito

Chaufför

Karl Gunnar Löf, f. 19/8 1900 i Ludvika, gift 30/8 1924,
Hustru: Sigrid Maria Markusson, f. 25/3 1905 i Järna,
Barn: Karl Bertil, f. 19/4 1924 i Bergsbo
Gunnel Linnéa, f. 16/10 1926 i dito

Anm. Familjen utflyttad till Stora Tuna den 10/7 1928. Makarna skilda den 19/9 1973. Mannen död den 30/5 1993 i Saxdalen och hans f.d. hustru i Grängesberg den 4/10 1933.

Arrendatorn

Frans Evald Sundin, f. 9/9 1881 i Skattlösberg, gift 7/2 1914, död 7/11 1949 i Bergsbo.
Hustru: Selma Gustava Trygg, f. 28/10 1891 i Brooklyn, USA, död 16/4 1974 Tallmogården.
Barn: Frans Gustaf, f. 6/5 1914 i Botnäset
Johan Erik, f. 29/4 1916 i dito
Elin Elisabet, f. 16/3 1921 i Norhyttan

Anm. Familjen inflyttad från Norhyttan till Bergsbo den 27/11 1929.

Kolaren

Gustav Aron Sjöberg, f. 19/12 1886 i Kila, Södermanland,
Sambo: Maria Ludvigsson, f. 3/3 1893 i Hed, Västmanland,
Barn: Frode Aron, f. 15/1 1816 i Hed, busschaufför, till Hyttriset
Anna Maria, f. 13/11 1917 i dito
Sigrid Maria, f. 13/3 1920 i Folkärna

Anm. Familjen inflyttad från Norberg till Bergsbo den 5/1 1928. Mannen död den 13/5 1970 i Stensbo och hans sambo den 9/7 1979 i Solgärde, Sunnansjö.

F.d. soldaten

Anders Hellstrand, f. 20/7 1869 i Mockfjärd, gift 2/5 1891,
Hustru: Kerstin Höglund, f. 13/7 1868 i Mockfjärd,
Barn: Anders *Fredrik*, f. 13/10 1891 i Fermsnäs
Per Konrad, f. 20/11 1898 ibm, se nedan
Gustaf Einar, f. 31/12 1901 i Gagnef
Albert *Valter*, f. 20/6 1905 ibm

Familjen inflyttad från
Gagnef den 27/8 1912.
Utflyttad till Sandbacken
år 1927.

Skogarbetaren

Per Konrad Hellstrand, f. 12/11 1898 i Fermsnäs, Mockfjärd, Familjen till Sandbacken
Hustru: *Elsa* Viktoria Karlsson, f. 25/2 1901 i Gärdsbodarna, år 1927.
Barn: *Ture* Valdemar, f. 18/4 1920 i Bergsbo

Saxhyttan 4:185, arrendatorn

Klas Viktor Hedlund, f. 7/9 1903 i Roskänge, gift 18/11 1950, död 13/1 1970 i Bergsbo.
Sambo: Anna Charlotta Danielsson, f. 16/11 1899 i Ludvika, död 31/8 1944 i Bergsbo.
Hustru: Karin Margareta Hedlund, f. 3/6 1918 i Uppland, död 17/3 2002 Solgärde.
Barn: Bengt, f. 21/4 1927 i Vasa, Stockholm, till Kyrkbyn
Anna Greta, f. 19/7 1931 i Rossa, död 16/7 1937
Klas Olof *Rolf*, f. 7/11 1937 i dito, kyrkvaktmästare i Grangärde
Hans, f. 11/1 1937 i dito, till Stockholm
Anna Greta, f. 8/12 1939 i Bergsbo
Majvor Eleonor, f. 1/3 1950 i dito, gm Sven Erik Lindberg, Hyttriset

Anm. Klas Hedlund inköpte skolhuset i Bergsbo på 1950-talet och flyttade dit.

Thor Alf Halvorsen, f. 14/7 1921 i Norge gift 5/5 1945, död 1/4 2008 i Dala-Järna.
Hustru: *Amy* Constance Halvorsen, f. 14/11 1918 i Dala-Järna, död 6/1 1976 i Bergsbo.
Barn: *Alf* Sune, f. 22/6 1950 i Dala Floda

Arrendatorn

Tore Emanuel Falk, f. 28/9 1912 i Södra Räfvsåla, gift 23/5 1942, död 28/9 1984 i Bergsbo.
Hustru: Berta Kristina Falk, f. 4/2 1910 i Stora Tuna, död 4/10 1997 i Solgärde.
Barn: Åke Emanuel, f. 15/4 1944 i Bergsbo,
Ulf Olof, f. 4/2 1950 i dito, grävmaskinist död 28/10 1980.

Ernst Helge Hedblom, f. 19/12 1934 i Norrbärke, gift 2/6 1956, död 9/4 2005 i Nyhammar.
Hustru: Märta Ingegerd Hedblom, f. 18/3 1933 i Falun, Kristine,
Barn: Ingegerd Kristina, f. 21/1 1952 i Stora Tuna
Anders Mikael, f. 21/10 1956 i Borlänge
Per Helge, f. 29/5 1958 i dito
Anna Katarina, f. 6/2 1960 i Ludvika

Anm. Helge Hedblom förvärvade skolhuset i Bergsbo av förre ägaren Klas Hedlunds änka och flyttade dit 1985. Sålde gården år 2004 varefter han och hustrun flyttade till Källtorpsvägen i Hyttriset.

Bergsbo Skola.

Redan 1858 omnämns en skola i Bergsbo, och sannolikt rör det sig här om en så kallad ambulerande skola. Det är okänt var i byn man höll till. Ett skolhus uppfördes under tidigt 1870-tal. Skolan skulle komma att betjäna flera byar i trakten. Förutom Bergsbo rörde det sig om bl.a. Bredberget, Sandbacken, Storslätten och en del år även Östanbjörka.

Den förste läraren som tjänstgjorde här var den kände Bubergs Anders Jansson, född 1833 i Karlsänge, vilken tillträdde tjänsten 1872. Han kom sedermera att stå för en lång lärargärning vid Enbackens skola. Han var även en känd predikant och var även en av initiativtagarna till bildandet av Grangärde Missionsförsamling samt till uppförandet av Missionskyrkan på Holen. Han kom sedan att följas av en lång rad lärare i Bergsbo, vilka

redovisas här nedan. Skolan blev ombyggd 1942, men 12 år senare, nämligen 1954 var det dags att lägga ner undervisningen här, detta på grund av för litet elevantal. De sista eleverna som gick här var Marianne Marcusson i Sandbacken, Bo Hermansson i Storslätten, Ebba Hermansson i Storslätten, Agne Karlsson i Bredberg, Åke Falk i Bergsbo samt Glen Karlsson i Bredberg. Således endast 6 elever.

Efter nedläggningen har Bergsbo skola varit privatbostad. Huset förvärvades först av Klas Hedlund och efter hans död 1970 bodde änkan kvar här ett tiotal år. År 1985 inköptes det av Helge Hedblom, vilken blev kvar här fram till 2004. Uppgifterna rörande Bergsbo skola har jag till största delen inhämtat från Bengt Östbergs utmärkta sammanställning "Skolor och lärare i gamla Grangärde socken 1850 – 2009". Själv har jag endast bidragit med en del uppgifter från kyrkoböckerna.

Lärare 1872 – 1874. Bubergets

Anders Jansson, f. 27/5 1833 i Karlsänge, gift 22/6 1860, död 10/12 1890 Enbacken.

Hustru 1: Christina Andersdotter, f. 19/19/1 1836 i Norr Västansjö, död 24/7 1868.

Barn: Maria Christina, f. 3/5 1864 i Hedbyn

Anders Axel (Grane), f. 17/11 1865 ibm

Johan Ernst, f. 20/5 1868 ibm död 5/6 samma år.

Lärare 1876 – 1913.

Erik Natanael Olsson, f. 20/10 1851 i Bergsbo, gift 1/5 1881, död 14/1 1913 i Bergsbo.

Hustru: Albertina Jansdotter, f. 13/11 1849 i Bergsbo, död 13/10 1895 i Bergsbo.

Barn: Se under Annick-släkten ovan

Lärare 1904 – 1908.

Hilma Cecilia Magnusson, f. 22/11 1883 i Kristinehamn, ogift, död 3/8 1954 i Bergs socken.

Senare småskollärare i Nyhammar.

Lärare 1912 – 1938.

Alma Katarina Larsson, f. 4/3 1878 i Söderbärke, ogift, död 1/12 1959 i Bergsbo.

inflyttad från Söderbärke den 21/9 1912.

Modern, folkskolläraren Erik Larssons änka

Eva Katarina Pettersson, f. 20/10 1852 i Söderbärke,

Gift 26/10 1871, änka 11/8 1898, död 2/4 1939 i Bergsbo

Vikarie 1930.

Anna Sjöberg, inga data.

Vikarie 1930.

Gunborg Sylvia Petronella Fohlin, f. 8/8 1903 i Fole, Gotland, ogift, död 15/3 1997 i Visby.

Lärare i fortsättningsskola med 6 barn, 1931 – 1932.

Elinor Johansson (inga data)

Lärare 1938 – 1941. Örås

Karin Sigrid Persson, f. 20/11 1904 i Roskänge, senare lärare i Kullen och Nyhammar, död 23/9 1970 i Stakheden, gift med Konrad Andersson från Kullen.

Lärare 1941 – 1944.

Hilda Sophia Strand, 12/4 1899 i Digervåla, senare lärare i Nyhammar.

död 4/2 1991 i Solgärde, gm Arvid Persson från Kullen, bosatta i Kyrkbyn.

Lärare 1944 – 1954.

Gerhard Schill, 6/10 1893 i Älgårås, Västergötland, gift 25/11 1917, död 26/6 1979 i Hörken.
Hustru: Anna Margareta Larsson, f. 8/4 1888 i Hanebo, Gävleborg, död 8/3 1986 i Hörken.
Barn: Till namnet okända.

Anm. Gerhard Schill var den siste läraren i Bergsbo. Makarna flyttade efter tiden i Bergsbo till Hörken i Ljusnarsbergs församling.

Lillvåla.

Det har inte varit möjligt att fastställa var någonstans torpet låg. Med tanke på dess placering i husförhörlängderna bör det dock ha legat i direkt anslutning eller mycket nära Bergsbo byn. Namnet Lillvåla (med den äldre stavningen Lillvåhla) dyker upp första gången i den husförhörlängd som omfattar tiden 1841 – 1851, medan torpet sista gången nämns i längden 1863 – 1871. Namnet finns inte heller med på den karta som upprättades i samband med Laga skiftet 1866 – 1876. Av allt att döma var den förste som slog sig ner här Pehr Gustafsson från Kyrkbyn, och han synes ha anlänt hit omkring 1840.

Torpägaren

Per Gustafsson, f. 24/2 1799 i Kyrkbyn, gift 1822, död 29/5 1847 i Lillvåhla.
Hustru: Karin Ersdotter, f. 5/4 1797 i Grytänge. Utflyttad till Täppan, utflyttad 1851.
Barn: Per Jakob, f. 3/12 1822 i Grytänge, se nedan
Sara Greta, f. 30/6 1826 ibm
Anna Maja, f. 20/9 1829 ibm

Död- och begravningsbok 1847: Torpägaren Per Gustafsson i Bergsbo, född den 24/2 1799 i Kyrkbyn. Föräldrarna voro bergsmannen Gustaf Persson och Anna Gustafsdotter ibidem. Gift 1722 med Karin Ersdotter från Grytänge som efterlever. Haft 1 son och 2 döttrar vilka efterleva. Levt oklandrat. Död av okänd sjukdom den 29 maj, 48 år, 3 månader och 5 dygn.

Torpägaren

Per Jakob Persson, f. 3/12 1822 i Grytänge, gift 14/4 1849, Familjen utflyttad den
Hustru: Sara Lisa Frögren, f. 30/11 1822 i Rämsholen, 7/11 1873 till Räms Örnäs
Barn: Jan Petter, f. 25/7 1848 i Östanbjörka (hennes)
Anna Stina, f. 21/1 1852 i Sandbacken, död 29/8 samma år
Sara Stina, f. 10/8 1855 i Lillvåhla
Johanna, f. 11/1 1857 ibm
Jakob Erik, f. 3/5 1859 ibm
Abraham, f. 15/4 1862 ibm
Sophia Matilda, f. 27/4 1865 ibm

Lösdrivaren Per Erssons hustru

Catharina Gustafsdotter, f. 15/1 1789 i Kyrkbyn, inhyses ej med mannen, lever för sig själv i Norrbärke. Mannen död i Nås den 12/1 1862.

Anm. Per Gustafsson och Catharina Gustafsdotter var syskon, vilket talar för att föräldrarna tidigare var ägare av marken i Lillvåhla.

GÄRDSBODARNA.

En kort historik.

Byn, som består av tre gårdar, är belägen drygt en kilometer norr om Bergsbo och var ursprungligen fäbod under byn Gärde vid Grangärde Kyrkby. Fäboden finns omnämnd i den rannsaking över fäbodan som hölls 1664 och som redovisas i 1670 års jordebok. Som ägare noteras då Peder Olofsson i Gärde, Erik Hansson i Östanmyra och Olof Persson i Gärde.

Den förste bofaste invånaren i Gärdsbodarna förefaller ha varit **Jan Samuelsson**, född 1779 i Västansjö, vilken synes ha slagit sig ner här omkring 1805 i samband med sitt giftermål. Han var verksam som masmästare vid Bergsbo masugn och hans hustru hette **Stina Larsdotter**. Hon föddes 1771 i Saxhyttan som dotter till bergsmannen Snickar Lars Larsson och Kerstin Ersdotter. Själv var Jan Samuelsson son till Samuel Jansson i Bergsbo, vilken en tid var bosatt i Västansjö, se under Sammils i Bergsbo. Jan Samuelsson avled 1854 och står då skriven som torpägare. Dödsorsaken angavs vara ålderdomsbräcklighet, och han var vid sin bortgång 74 år.

Under 1840-talet står sonen **Magnus Jansson**, född 1813 i Gärdsbodarna, skriven för ½ torp här. Den andra halvan ägdes av Olof Norström, född 1800 i Norrbärke, vilken var gift med Magnus Janssons syster Stina Jansdotter, född 1805 i Gärdsbodarna. Olof Norström avled redan 1851 och har efterlämnat ett föga smickrande eftermäle. Om honom kan man läsa följande i dödboken: *Före detta gästgivaren och garvaren, slutligen torpägaren Olof Norström, född 1800 i Nordmarken. Gifte tvenne gånger, första gången 1823 med Anna Cajsa Öhman, död 1842 den 11/10. Andra gången med änkan Stina Jansdotter i Bergsbo, hemkommen från Finnspong där hon varit gift förut och som efterlever. Barn i första giftet 4 söner och 6 döttrar. I andra giftet inga barn. Uppförande: varit en fyllhund, tjuv och lömsk samt hämndgirig människa, som för sin oordentliga och elaka levnad var illa känd, men aldrig kunde träffas av lagens hand. Fast i Guds domstol, för vilken han nu står, gäller ej att säga nej. Varmed skall han sig försvara? Påträffades död flytande i sjön Björken den 24 juni, där han avhämt sig livet genom en djup skärning i halsen så att matstrupen blev avskuren och med det samma strax fallit i sjön och drunknat. Var 51 år gammal. Begravd den 6 september i tysthet klockan 6 om aftonen enligt Häradsrättens genom länsmannen meddelade resolution.*

Ny ägare av Olof Norströms halva del blev **Anders Persson**, född 1830 i Linde socken. Han var gift med **Sophia Carlsdotter**, f. 1831 i Finnspong och dotter till Stina Jansdotter (Olof Norströms andra hustru) i hennes tidigare gifte med Carl Persson, född 1798 i Karlsänge men utflyttad till Finnspong. Anders Persson avled 1910 och hans hustru 1908.

Vad beträffar Magnus Jansson halva del av torpet blev han kvar som ägare under hela sitt liv. Han gifte sig 1832 med **Lisa Isaksdotter**, f. 1811 i Södra Rönnäset där hon var dotter till Stor Isak Jansson och Elisabet Olsdotter. Han avled 1884 medan hans änka levde fram till 1889. Äganderätten till torpet övergick till deras son **Anders Fredrik Magnusson**, f. 1850 i Gärdsbodarna, gift med **Maja Stina Hansdotter**, född 1843 i Olsjön. Han avled redan 1882, endast 31 år gammal (dödsorsaken ej angiven). Efter Anders Fredrik Magnussons död tog dennes bror **Karl Johan Magnusson**, född 1847 i Gärdsbodarna över egendomen. Han var gift med **Christina Larsdotter**, född 1846 i Hjärphöjden. De blev kvar här fram till 1904 då Karl Johan Magnusson flyttade till Bergsbo, där han står skriven som dräng. Samtidigt emigrerade hans hustru till Amerika, men hon återvände dock till Sverige och förenades med maken i Bergsbo. Han avled i Bergsbo 1933 och hustrun 1925.

Ny ägare av torpet blev **Telning Johan Alfred Danielsson**, född 1873 i Broby, gift med Anders Magnussons dotter **Anna Matilda Andersson**, född 1877 i Gärdsbodarna. Makarna flyttade hit 1904 efter att en tid ha varit bosatt i Ullnäset. De blev sedan kvar i Gärdsbodarna under resten av livet. Johan Danielsson avled 1955 i en ålder av närmare 82 år. Hustrun gick bort samma år när hon var 78 år gammal. Deras son Telning Einar Danielsson, född 1902 blev bosatt vid Saxenlund i Norra Rönnäset.

Vida Laga Skiftet 1866 – 1876 noteras Magnus Jansson som torpägare under littera Saxhyttan 66:1i Gärdsbodarna. Vidare fanns här även Lars Tobiasson antecknad som ägare av ett skifte i Gärdsbodarna som utgör en avstyckning från Saxhyttan 66, nämligen Saxhyttan 139:1. Han är bosatt i Rossa och utnyttjar troligen delen i Gärdsbodarna som fäbod.

Ytterligare en familj har nu tillkommit, nämligen **Glas Per Jansson**, född 1834 i Saxhyttan och son till Glas Jan Jansson och Lisa Ersdotter. Även Glas Per Jansson är bosatt på en avstyckning från Saxhyttan 66 som fått beteckningen Saxhyttan 140:1. Hans hustru heter **Lovisa Persdotter**, född 1840 i Ljusnarsberg. Båda makarna avlider 1924, han i en ålder av 89 år och hon 84 år gammal.

Ny ägare av egendomen blev sonen **Glas Carl Fredrik Pettersson**, f. 1864 i Gärdsbodarna, gift med **Anna Lovisa Forsberg**, född 1871 i Ludvika. Han står noterad som hemmansägare och kolare. Makarna blev kvar i Gärdsbodarna under resten av livet. Han slutade sina dagar 1946 när han var 82 år och änkan överlevde sedan maken med två år. Hon gick bort 1948 i en ålder av 76 år. Äldsta dottern Glas Anna Karlsson, född 1869, gifte sig med Anders Ers Albert Eriksson i Karlsänge. Makarna emigrerade till Amerika 1914 där de bosatte sig i Chicago och antog namnet Adison. Dottern Elsa Karlsson, född 1901, blev gift med Per Hellstrand och bosatt i Sandbacken. Sonen Axel Karlsson, född 1907, gifte sig med Anders Mats Elsa Pettersson från Stakheden. Familjen bodde en tid i Gärdsbodarna, men flyttade sedermera till Stakheden. Yngsta dottern Betty Karlsson, född 1910, gifte sig med rörinstallatör John Eldh från Grava i Värmland. Även de blev bosatta i Sandbacken.

År 1953 flyttade **Vilhelmina Jansson**, född 1893 i Orsa till Gärdsbodarna, närmast från Stångmyrberget. Hon var änka efter Anders Gustaf Andersson, f. 1881 i Tyngsjö. Deras dotter Tyra Jansson, född 1924 i Ore, blev gift med Einar Karlsson i Bredberget. Dottern Anna Jansson, född 1925 i Ore, blev gift med Ture Hellstand i Sandbacken. Vilhelmina Jansson avled i Gärdsbodarna 1978 i en ålder av 85 år.

Släktlängder. Gärdsbodarna.

Torpägaren och masmästaren

Jan Samuelsson, f. 12/11 1779 i Västansjö, gift 27/4 1802, död 16/8 1854 i Gärdsbodarna.

Hustru: Stina Larsdotter, f. 26/6 1771 i Saxhyttan, död 2/7 1847 i Gärdsbodarna.

Barn: Stina, f. 4/12 1805 i Gärdsbodarna, gm Carl Persson, se nedan

Samuel, f. 2/12 1809 ibm

Magnus, f. 1/6 1813 ibm se nedan

Torpägaren

Magnus Jansson, f. 1/6 1813 i Gärdsbodarna, gift ¼ 1832, död 15/5 1884 i Gärdsbodarna.

Hustru: Lisa Isaksdotter, f. 12/11 1811 i Södra Rönnäset, död 8/9 1889 i Gärdsbodarna.

Barn: Ulrika, f. 3/8 1833 i Gärdsbodarna
Sara Lisa, f. 28/3 1836 ibm, gm Daniel Persson från Norrbärke
Johanna, f. 29/4 1839 ibm, död ogift 20/7 1860
Carl Gustaf, f. 10/5 1842 ibm, död 5/3 1843
Sophia, f. 21/12 1843 ibm, gm Lars Fredrik Larsson, till Nyhammar
Carl Johan, f. 23/5 1847 ibm, se nedan
Anders Fredrik, f. 20/1 1850 ibm se nedan

Torpägaren, senare drängen i Bergsbo

Carl Johan Magnusson, f. 23/5 1847 i Gärdsbodarna, gift 2/2 1892, död 19/1 1933 i Bergsbo.

Hustru: Christina Larsdotter, f. 1/1 1846 i Hjärphöjden, död 8/5 1925 i Bergsbo.

Barn: Johanna Matilda, f. 31/10 1878 i Hjärphöjden (hennes)

Anm. Familjen utflyttad till Bergsbo den 1/2 1904. Brodern Anders Magnusson ny ägare av torpet i Gärdsbodarna.

Torpägaren

Anders Fredrik Magnusson, f. 20/10 1850 i Gärdsbodarna, gift 19/9 1875, död 7/2 1882.

Hustru: *Maja* Stina Hansdotter, f. 24/6 1843 i Olsjön, död 7/3 1917 i Gärdsbodarna.

Barn: Anna Matilda, f. 15/3 1877 i Bergsbo, gm Johan Danielsson nedan

Torpägaren, Telning

Johan Alfred Danielsson, f. 27/7 1873 i Broby, gift 9/11 1898, död 1/6 1955.

Hustru: *Anna* Matilda Andersson, f. 15/3 1877 i Gärdsbodarna, död 23/11 1955.

Barn: *Anna* Vilhelmina, f. 8/3 1900 i Ullnäset, gift Larsson, död 25/3 1955 i Grangärde
Johan *Einar*, f. 24/6 1902 i dito, till Saxenlund, Rönnäset
Erik *Bernhard*, f. 18/9 1907 i Gärdsbodarna, död ogift i Sunnansjö 20/9 2004.
Karl *Albin*, f. 1/3 1907 i dito, död 18/9 1924
Olof *Valter*, f. 27/10 1913 i dito, död 8/3 1915
Märta *Elisabet*, f. 14/9 1916 i dito, gift Hjort, Borlänge

Anm. Släkten försvinner från Gärdsbodarna i och med makarna Johan och Anna Danielssons död 1955.

Norströms. Gärdsbodarna.

Masmästaren

Carl Persson, f. 28/10 1798 i Karlsänge, gift 1/12 1826, död 19/7 1839 i Finnspong.

Hustru: Stina Jansdotter, f. 4/12 1805 i Gärdsbodarna, gift 1826, 1843, 1853, se nedan,

Barn: Sophia Matilda, f. 1/6 1831 i Finnspong, gm Anders Persson nedan
Carl Gustaf, f. 26/10 1834 ibm, död 20/9 1841
Christina Ulrika, f. 14/11 1836 ibm gm Tapp Jan Olof Olsson, Östansbjörka
Emma Charlotta, f. 12/7 1839 ibm, gm Anders Gustaf Persson, Östansbjörka

Torpägaren, f.d. gästgivaren och garvaren

Olof Norström, f. 1800 i Nordmarken, gift 1821 och 1843, död 23/6 1851 i Gärdsbodarna.

Hustru: Anna Cajsa Öhman, 5/12 1797 i Säter (från Rossa), gift 1821, död 11/10 1842, Gärde.

Hustru: Stina Jansdotter, f. 4/12 1805 i Gärdsbodarna, gift 1826, 13/10 1843, omgift nedan

Barn: Gustaf Norström, f. 28/12 1832 i Rämsholen

Carolina Norström, f. 29/4 1835 ibm

Johanna Norström, f. 20/7 1837 ibm

Gustava Lovisa Norström, f. 15/10 1838 ibm

2:a giftet: inga barn

Isak Mattsson, f. 5/9 1793 i Östanbjörka, gift 1824, 1853, död 12/3 1863 i Östanbjörka.

Hustru: Stina Jansdotter, f. 4/12 1805 i Gärdsbodarna, g. 1821, 1843, 1853, död 7/9 1884.

Barnlösa.

Torpägaren

Anders Persson, f. 20/11 1830 i Linde socken, gift 6/10 1855, död 25/7 1910.

Hustru: Sophia Matilda Carlsdotter, f. 1/6 1831 i Finnspong, död 15/10 1908.

Barn: Anders Gustaf, f. 11/11 1857 i Gärdsbodarna

Per Johan, f. 29/11 1859 ibm

Carolina Josefina, f. 23/11 1863 ibm

Sophia Matilda, f. 13/1 1866 ibm

Carl Fredrik, f. 2/7 1872 ibm

Hilma Lovisa, f. 25/7 1872 ibm, död 1878

Glas Per Janssons.

Hemmansägaren, Glas

Per Jansson, f. 6/12 1839 i Saxhyttan, gift 9/11 1861, död 7/3 1924 i Gärdsbodarna.

Hustru: Lovisa Persdotter, f. 12/1 1840 i Ljusnarsberg. Död 18/7 1924 i Gärdsbodarna.

Barn: Per Gustaf, f. 26/7 1862 i Hedbyn, se nedan

Carl Fredrik, f. 28/9 1864 i Gärdsbodarna, se nedan

Erik August, f. 3/12 1866 ibm död 28/7 1867

Anna Lovisa, f. 14/8 1868 ibm gm Anders Adolf Andersson, Östanbjörka

Erik August, f. 16/6 1873 ibm död 18/10 1878

Carl Johan, f. 29/1 1875 ibm död 20/1 1876

Jordarbetaren, Glas

Per Gustaf Persson, f. 26/7 1862 i Hedbyn, gift 15/5 1909, död 6/10 1939 i Östanbjörka.

Hustru: Sara Andersson, f. 26/6 1863 i Krabbsjön, död 7/1 1951 i Östanbjörka.

Barnlösa.

Hemmansägaren och kolaren, Glas

Carl Fredrik Pettersson, f. 28/9 1864 i Gärdsbodarna, gift 11/8 1889, död 26/10 1946.

Hustru: Anna *Lovisa* Forsberg, f. 10/6 1871 i Ludvika, död 18/3 1948 i Gärdsbodarna.

Barn: *Anna* Dorotea, f. 26/11 1889 i Gärdsbodarna, gm Albert Eriksson, Karlsänge

Elin Elisabet, f. 12/10 1892 i dito, gift Andersson, till Ludvika

Karl August, f. 20/1 1897 i dito, död 17/5 1926

Elsa Viktoria, f. 23/2 1901 i dito, gm Per Hellstrand, Sandbacken

Axel Valentin, f. 4/12 1907 i dito, se nedan

Betty Linnéa, f. 9/12 1910 i dito, gm John Eldh, Sandbacken

Byggnadsarbetaren, Glas

Axel Valentin Karlsson, f. 4/12 1907 i Gärdsbodarna, gift 14/12 1935,

Hustru: Anders Matts *Elsa* Sofia Pettersson, f. 29/5 1909 i Stakheden,

Barn: *Bertil* Olof Axelsson, f. 16/7 1937 i Gärdsbodarna

Kerstin Marianne Axelsson, f. 13/7 1944 i Stakheden

Anm. Familjen utflyttad till Stakheden omkring 1940. Axel Karlsson död i Stakheden den 4/10 1984 och Elsa Karlsson den 6/9 2001.

Forsbergs.

Torpägaren

Karl Fredrik Forsberg, f. 11/10 1848 vid Sunnansjö Smedja, död 27/3 1912 i Norrvik.

Hustru 2: Albertina Jansdotter, f. 1859 i Ludvika, död 9/12 1891 i Norrvik.

Barn: Anders Gustaf, f. 8/1 1870 i Norrvik, till Norrbärke 5/4 1899

Anna Lovisa, f. 10/6 1871 ibm, gm Carl Fredrik Pettersson ovan

Erik Tobias, f. 1874 ibm

Carl Fredrik, f. 23/2 1879 ibm

Augusta, f. 16/10 1889 ibm

Anm. Familjen till Norrvik den 10/11 1912.

Vilhelmina Andersson.

Anders Gustav Janssons änka

Vilhelmina Andersson, f. 21/1 1893 i Orsa, gift 19/10 1924, änka 16/6 1941, död 12/11 1978.

Barn: *Tyra* Vilhelmina, f. 24/8 1924 i Ore, gm Einar Karlsson i Bredberg

Anna Matilda, f. 9/12 1925 i dito, gm Ture Hellstrand, Sandbacken

Anm. Vilhelmina Andersson inflyttad från Stångmyrberget till Gärdsbodarna 1953.

Hängenbodarna.

Namnet på fastigheten kan härledas från det gamla bynamnet Hägnan. Byn utgjorde den västra delen av Lillheden och kom så småningom att slås ihop med sistnämnda by, varvid det gamla namnet Hägnan så småningom försvann och numera endast lever kvar i namnet Hängenbodarna som uppenbarligen en gång var fäbod under Hägnan. Man vet inte när fäboden anlades. Den finns inte noterad vare sig 1664 eller 1700 vid de inventeringar som då gjordes över bl.a. alla fäboddar. Man kan till en början ha utnyttjat en fäbod vid Bergsbo, men sedan denna börjat utvecklas till en by nödgats söka sig en ny plats och valet kan då ha fallit på ett område cirka 1,5 kilometer längre norrut, bortanför Gärdsbodarna och på så sätt skapat Hängenbodarna.

Det skulle dröja ända till omkring 1820 innan det kom fastboende till platsen. Den förste nybyggaren som slog sig ner vid Hängenbodarna var **Jan Olsson**, född 1780 i Dalkarsberget där han var son till Olof Persson och Karin Ersdotter, vilka senare blev landbönder, d.v.s. arrendatorer vid Älvkarnoret. Jan Olssons hustru hette **Anna Andersdotter** och hon föddes 1780 i Södra Rönnäset som dotter till bergsmannen Anders Olsson och dennes hustru Catharina Mattsdotter. Familjen bodde till en början i Södra Rönnäset innan de flyttade till Hängenbodarna. Här står Jan Olsson noterad som torpägare. Han avled 1863 och dödboken betecknar honom som ärlig, och dödsorsaken sades vara ålderdomsbräcklighet nära 83 år gammal.

Anna Andersdotter gick bort 1860 och hon uppgavs ha levt kristligt och ärbart. Även här angavs dödsorsaken vara ålderdomsbräcklighet och hon var då 79 år. Dottern Catharina Jansdotter, född 1815 i Rönnäset, blev gift med Jan Petter Jansson i Storvåla.

Makarna efterträddes av sonen **Johan Jansson**, född 1808 i Södra Rönnäset, gift med **Sara Lisa Larsdotter**, född 1806 i Rossa och dotter till Lars Larsson och Sara Greta Sörborg. Johan Jansson bodde till en början med sin familj i Rönnäset, därefter i Kyrkbyn för att omkring 1845 flytta till Hängenbodarna där han står skriven som hemmansägare. Makarna blev sedan kvar här under resten av livet. Johan Jansson avled 1876 av bröstlidande, 68 år gammal. Hans änka överlevde honom med 3 år fram till 1879 då hon gick bort vid 72 års ålder. Sonen Isak Jansson, född 1835 i Rönnäset bodde en tid med sin familj i Hängenbodarna, men flyttade 1866 till Norrbärke. Han var till yrket klenmed.

Johan Janssons son **Abraham Jansson** föddes 1846 i Hängenbodarna och han gifte sig 1870 med **Sara Lisa Samuelsdotter**, f. 1846 i Norrbärke. Makarna blev kvar i Hängenbodarna under resten av livet. Hängen-Abraham, som han allmänt kallades, gjorde sig känd en mångkunnig yrkesman som behärskade såväl snickar- som smedssysslorna. Han var en tid även anställd vid gruvan i Storfallsberget där han bland annat tillverkade de långa borrar som användes vid borring av pumpstockarna (vilka behövdes för att hålla vattnet borta från gruvan). Hemma i Hängenbodarna står han skriven som hemmansägare. Hustrun Sara Lisa Samuelsdotter gick bort 1907, enligt dödboken av kräfta i levern, 61 år gammal. Abraham Jansson levde därefter som änklings i 10 år fram till 1917. Han avled på Ludvika lasarett av hjärnblödning när han var 71 år gammal. Äldste sonen Carl August Abrahamsson blev gift till Stakheden. Sonen Per Johan Abrahamsson, född 1877, bodde en tid i Bredberget men flyttade 1903 till Ludvika. Dottern Anna Lovisa Abrahamsson, f. 1877, blev gift till Grängesberg. Yngsta dottern Hilma Erika Abrahamsson avled ogift i Norrbärke 1968.

Dottern **Maria Sofia Abrahamsson** föddes 1874 i Hängenbodarna, och hon blev kvar på fädernegården under många år. Hon gjorde sig känd som en arbetsam och driftig kvinna och var under ett antal år ensamstående mor med flera barn. Utöver skötseln av hemmat fick hon även hjälpa till med jordbruksarbetet sedan modern insjuknat och avlidit. År 1910 gifte sig Maria Abrahamsson med **Jakob Erik Jakobsson**, född 1880 i Storfallsberget, och makarna blev kvar i Hängenbodarna fram till 1925 då flytten gick till Kullen. Här tillbringade de sedan resten av livet. Maria slutade sina dagar 1934 när hon var 59 år. Jakob Erik Jakobsson levde sedan som änklings i nära 10 år fram till 1944. Han var vid sin borgång 63 år. Sonen Einar Jansson, född 1897, blev maskinist i Pärby. Dottern Lydia Jansson, född 1905, blev gift med John Ström från Rönnäset i dennes andra gifte. Dottern Sigrid Jakobsson, född 1907, var under många år känd brevbärare som körde ut posten till Kullen med sin motorcykel. Sonen Sigvard Jakobsson, född 1913, blev gift med Linnéa Berglund och bosatt på Ställberget, senare i Kullen.

Dottern **Gunhild Jakobsson** föddes 1900 i Hängenbodarna, och hon gifte sig 1930 med **Erik Vilhelm Persson**, född 1896 i Krabbsjön, son till Kajs Per Jansson och Anna Maja Hermansdotter, sedermera inflyttade till Bergsbo (se under dito). Familjen blev kvar i Hängenbodarna fram till år 1954, då flyttlasset gick till Gärdsveden. De blev därmed de sista bofasta i Hängenbodarna. Yngste sonen Yngve Persson och hans hustru Gunborg, född Boström, är bosatta i Gärdsveden, men utnyttjar gården i Hängenbodarna som fritidshus.

Släktlängder. Hängenbodarna.

Torpägaren

Jan Olsson, f. ¼ 1780 i Dalkarsberget, gift 16/4 1807, död 25/3 1863 i Hängenbodarna.

Hustru: Anna Andersdotter, f. 30/10 1780 i Södra Rönnäset, död 24/3 1860 i Hängenbodarna

Barn: Johan, f. 21/9 1808 i Södra Rönnäset, se nedan

Gustaf, f. 12/12 1814 ibm

Catharina, f. 10/11 1815 ibm, gm Jan Petter Ersson i Storvåla

Jan Petter, f. 12/9 1919 ibm

Abraham, f. 15/6 1822 i Hängenbodarna, död samma år

Hemmansägaren

Johan Jansson, f. 21/9 1808 i Rönnäset, gift 6/10 1833, död 19/8 1876 i Hängenbodarna.

Hustru: Sara Lisa Larsdotter, f. 13/7 1806 i Rossa, död 9/7 1879 i Hängenbodarna.

Barn: Isak, f. 13/3 1835 i Rönnäset, se nedan

Sara Greta, f. 30/11 1837 i Kyrkbyn, död 7/9 1846

Anna Lisa, f. 13/2 1843 ibm, gm Carl Vilhelm Andersson, Sunnansjö.

Abraham, f. 23/4 1846 i Hängenbodarna, se nedan

Sara Stina, f. 23/11 1849 ibm död 4/12 samma år

Hemmansägaren

Abraham Jansson, f. 23/4 1846 i Hängenbodarna, gift 2/2 1870, död 17/7 1917.

Hustru: Sara Lisa Samuelsdotter, f. 18/2 1846 i Norrbärke, död 24/7 1907.

Barn: Carl August, f. 29/10 1870 i Hängenbodarna, till Stakheden

Per Johan, f. 22/12 1872 ibm, till Bredberget

Maria Sofia, f. 1/10 1874 ibm se nedan

Anna Lovisa, f. 27/3 1877 ibm till Grängesberg

Johanna Vilhelmina, f. 5/9 1879 ibm, död 20/2 1883

Hilma Erika, f. 18/7 1882 ibm, död ogift i Norrbärke 5/1 1968

Skogsarbetaren

Jakob Erik Jakobsson, f. 18/6 1880 i Storfallsberget, gift 26/11 1910,

Hustru: Maria Sofia Abrahamsson, f. 1/10 1874 i Hängenbodarna,

Barn: Karl *Einar* Jansson, f. 15/6 1897 i Hängenbodarna, (hennes), maskinist i Pärby

Gunhild Sofia, f. 4/11 1900 i dito, tvilling, (hennes), se nedan

Erik *Gunnar*, f. 4/11 1900 i dito, tvilling, till Amerika 2/5 1929

Lydia Maria, f. 19/4 1905 i dito, (hennes), gm John Ström, Rönnäset

Sigrid Linnéa, f. 1/1 1907 i dito, (hennes), bosatt i Kullen

Sigfrid Valdemar, f. 18/6 1911 i dito, död 6/9 1935

Sigvard Emanuel, f. 18/5 1913 ibm, gm Linnéa Berglund, Ställberget

Anm. Familjen till Kullen år 1925. Erik Jakobsson död i Kullen den 26/1 1944 och hustrun Maria Jakobsson den 16/5 1834, även hon i Kullen.

Skogsarbetaren

Erik Vilhelm Persson, f. 14/8 1896 i Krabbsjön, gift 15/2 1930, död 25/4 1960 i Gärdsveden.

Hustru: Gunhild Linnéa Jakobsson, f. 4/11 1900 i Hängenbodarna, död 20/1 1996.

Barn: Bror Sigurd, f. 25/5 1924 i Hängenbodarna, till Bandhagen

Nils Harald, f. 29/11 1926 i dito, till Knivsta

Erik Yngve, f. 22/6 1930 i dito, bosatt i Gärdsveden

Anm. Familjen till Gärdsveden den 11/11 1954.

Bredberget.

Byn är högt belägen i en sydsluttning med en vacker utsikt över Grangärdebygden. I likhet med grannbyn Bergsbo är ursprunget till byn en fäbod. Den omnämnes första gången i samband med rannsakingen över fäbodar 1664. Ägare var vid det tillfället Per Olofsson och Halvar Jonsson i Kyrkbyn. Fäboden nämns även vid rannsakingen 1700, men ägarna till den finns då inte noterade. Den gamla fäboden var sannolikt belägen i det som idag utgör den övre delen av den numera långsträckt byn. Det skulle sedan dröja ytterligare 8 decennier innan Bredberget fick en fast bosättning.

Den förste nybyggaren på den gamla fäbodplatsen synes ha varit en vid namn **Döv Per Larsson**, född 1748 i Flen, Dala Floda socken. Han var son till Lars Jönsson, bördig från Hällsjön, och dennes hustru Maria Jönsdotter. Den sistnämnda var i sin tur dotter till Jöns Corneliusson och Kerstin Olsdotter. Jöns Corneliusson var son till Cornelius Jönssons Svinhufvud. Han var adelsman, född 1599 i Främby vid Falun där han var son till befallningsmannen Jöns Danielsson Svinhufvud. Cornelis hade av någon okänd anledning blivit utfattig, inhandlat ett finntorp i Flen och flyttat dit med sin familj på 1640-talet. Släkten går att följa bakåt i tiden ända ner på 1200-talet.

Intressant i sammanhanget är även förhållandet att Jöns Corneliussons hustru, Kerstin Olsdotter, född 1656 i Holen vid Grangärde Kyrkby, var dotter till Per Olofsson och svägerska till Halvar Jonsson som nämns 1664 och då står som ägare av Bredberget. Det ligger därför nära till hands att misstänka att Per Larsson slog sig ner på mark som funnits i släktens ägo sedan långt tillbaka. Per Olofsson var född 1645 i Holen och son till Olof Mattsson, född 1594. Den sistnämnde var även svärfar till Halvar Jonsson, född 1630 i Kyrkbyn. Man kan därför misstänka att ovan nämnde Olof Mattsson var en tidig ägare av fäboden Bredberget.

För att återgå till Döv Per Larsson så hette hans hustru **Stina Olsdotter**, född 1760 i Stakheden där hon var dotter till bergsmannen Olof Larsson och dennes hustru Back Brita Andersdotter. Per Larsson var till yrket kolare, och han blev kvar i Bredberget under resten av sitt liv. Han avled 1816 av håll och sting sedan han enligt dödboken levde beskedligt i 69 år. Hans änka levde sedan fram till 1828 då hon i likhet med mannen dog av håll och sting. Hon var vid sin bortgång 69 år gammal. Dottern Brita Persdotter, född 1788 i Bredberget, blev gift med Erik Ersson i Storvåla.

Sonen **Olof Persson**, född 1795 i Bredberget, blev ny ägare av torpet. Han var gift med **Katarina Isaksdotter**, född 1798 i Södra Rönnäset och dotter till bergsmannen Stor Isak Jansson och Elisabet Olsdotter. Olof Persson var i likhet med fadern verksam som kolare. Senare gick dock torpet förlorat till Litström & Johansson (Nyhammars Bruks ägare), men makarna synes ha blivit kvar som arrendatorer. Olof Persson avled 1861 av bröstsjukdom, 60 år gammal. Hans änka Katarina Isaksdotter överlevde honom med tre år. Hon dog 1864 av okänd sjukdom, allmän svaghet, när hon var 66 år. Gifte sonen Anders Olsson, född 1826 i Bredberget, hade avlidit redan 1859 av lungsot, endast 32 år gammal. Hans hustru hette Johanna Andersdotter, född 1829 i Krabbsjön, flyttade från orten tillsammans med de två barnen. Det blev istället Olof Perssons måg, Carl Mattsson från Saxhyttan, som kom att bosätta sig på gården.

Carl Mattsson föddes 1826 i Saxhyttan där han var son till skomakaren Kiäll Mats Hansson och dennes hustru Olors Christina Olsdotter. Han gifte sig 1852 med **Lisa Olsdotter**, född 1829 i Bredberget. Familjen var till en början bosatt i Saxhyttan, men flyttade 1859 upp till Bredberget. Carl Mattsson hade vid Laga Skiftet mist egendomen i Saxhyttan och istället tilldelats en fastighet i Karlsänge.

Carl Mattsson valde dock att stanna kvar i Bredberget, där han var verksam som kolare under Litström & Johansson. Hustrun Lisa Olsdotter avled 1867, enligt dödboken av vattusot, varit sjuklig sedan påsk, endast 38 år gammal. Carl Mattsson gifte om sig två år senare med **Sara Ersdotter**, f. 1831 i Sör Västansjö. Familjen blev kvar i Bredberget fram till den 15/3 1892 då de flyttade till Björktorp i Norra Grängesberg där Carl Mattsson etablerade sig som hemmansägare. Det har inte varit möjligt att få fram dödsåren för makarna, med båda förefaller att ha avlidit omkring år 1900. Sonen Anders Gustaf Karlsson, född 1854 i Saxhyttan, bosatte sig även han i Norra Grängesberg. Sonen Carl Fredrik Karlsson, född 1864 i Bredberget utvandrade till Amerika 1889 men återvände till Sverige 1893 och slog sig ner på den gård i Karlsänge som tilldelats fadern vid Laga Skiftet. I och med utflyttningen 1892 försvann släkten från Bredberget.

Bredberget bestod av en enda gård ända fram till 1870-talet då **Annick Stina Ersdotter**, född 1812 i Östersaxen flyttade från Bergsbo och etablerade sig som nybyggerska. Hon var dotter till pigan Brita Jansdotter i Östersaxen och Per Andersson i Morgärde. Bland barnen kan nämnas sonen Erik Natanael Olsson, född 1851 i Bergsbo, som under många år tjänstgjorde som lärare vid Bergsbo skola. Sonen Jakob Erik Olsson, född 1843 i Östersaxen bosatte sig i Bredberget och var till yrket skomakare.

En tredje gård tillkom 1879 när Per Görs Lars Person med sin familj flyttade hit från Krabbsjön. Han föddes 1814 i Krabbsjön där han var son till Per Görs Petter Persson och Catharina Larsdotter. Släktnamnet Per Görs kan härledas till Petter Perssons farfar, Per Göransson, född 1728 i Krabbsjön, där han även var bosatt. Per Persson, som till yrket var kolare, var gift två gånger. Första gången med **Maja Andersdotter**, född 1811 i Lillheden, vilken avled i Krabbsjön redan 1846. Han ingick sitt andra äktenskap med **Stina Andersdotter**, född 1812 i Bergsbo och dotter till Anders Persson och Maja Olsdotter. Även denna släkt, med hemvist i Bergsbo, fick senare släktnamnet Per Görs. Det rör sig dock här om en annan släkt där namnet härrör från Saxhyttan. Platsen för nedsättningen förefaller att ända fram till 1879 ha varit fäbodmark under Södra Rönnäset, och sannolikt tillhört Måns Anders Erssons hemman. Lars Perssons hustru Stina Andersdotter avled 1895 i en ålder av 82 år. Mannen levde sedan som änkling fram till 1898, och han var vid sin död 84 år.

Sonen **Per Görs Anders Gustaf Larsson**, född 1856 i Krabbsjön, blev kvar på gården i Bredberget. Han var i likhet med fadern verksam som kolare, och hans hustru hette **Emma Charlotta Andersdotter**, född 1868 i Krabbsjön och dotter till backstugumannen och arbetaren Anders Persson och Anna Cajsa Persdotter. Anders Gustaf Larsson avled 1936 i en ålder av nära 80 år. Hans hustru levde därefter som änka ända fram till 1956, och hon var vid sin bortgång 83 år. Dottern Elna Alfrida Andersson, född 1892 i Bredberget, gifte sig med Karl August Karlsson i Hästberget och fick med honom söner Gunnar Karlsson, född 1915 i Hästberget och bosatt i samma by, och Einar Karlsson, 1918 även han född i Hästberget men bosatt i Bredberget. Efter Karl August Karlssons död blev hon sambo med Karl Albert Svensson, född 1890 i Stora Tuna, och fick med honom sonen Albert Svensson, född 1925 i Bredberget, vilken blev bosatt i Norsborg, Botkyrka, men som senare återvände till Bredberget. Per Görs Anders Larssons och Emma Andersdotters två yngsta söner, Ivar Larsson, född 1902, och Gunnar Larsson, född 1908, blev båda bosatta i Bredberget. Deras äldre syster Hilma Sofia Andersson, född 1896 i Bredberget, gifte sig med Klas Andersson i Bredberget. Se Månses nedan.

Månses.

Månses Anders Fredrik Andersson föddes 1851 i Södra Rönnäset där han var son till Anders Ersson och Anna Lisa Persdotter. Han står noterad som arbetare, och han gifte sig med **Johanna Maria Eriksson**, född 1858 i Kybäcksheden och dotter till Erik Ersson och Maja Stina Vidiksdotter. Familjen bodde först under ett tiotal år i Rönnäset innan de år 1900 flyttade till Bredberget där de var ägare av en egendom. Här blev de sedan kvar under resten av livet. Anders Andersson slutade sina dagar 1937 i en ålder av 85 år. Hustrun levde sedan som änka i ytterligare 10 år fram till 1947. Hon var vid sin bortgång 88 år.

Sonen **Klas Johan Andersson**, född 1898 i Södra Rönnäset, blev bosatt på gården i Bredberget. Han var allmänt känd under namnet **Farmors Klas**. Även modern hade samma epitet eftersom hon gick under namnet "Farmors Johanna". Klas Anderson, som till yrket var skogsarbetare, var en i bygden välkänd person, aktiv inom Grangärde Missionsförsamling och som dessutom hade en hel del andra uppdrag. Han var gift med **Hilma Sofia Andersson**, dotter till Per Görs Anders Larsson och Emma Andersson. Makarna blev kvar i Bredberget under resten av livet. Klas Andersson slutade sina dagar 1975 när han var nära 77 år. Hans änka levde sedan fram till 1979 och hon var vid sin bortgång 83 år.

Det hus där Klas Andersson med sin familj var bosatt uppfördes av Emil Jansson från Storvåla. Efter Klas och Hilma Anderssons död revs huset av den nuvarande ägaren, sonsonen Lennart Andersson, vilken låtit uppföra en ny villa på platsen.

Annicksläkten.

Som redan omnämnts ovan anlände pigan **Annick Stina Persdotter** till Bredberget på 1870-talet och etablerade sig som nybyggare. Hon hade tidigare varit bosatt i Östersaxen och Bergsbo. Redan på 1850-talet hade hennes mor, pigan **Annick Brita Jansdotter**, född 1780 i Östersaxen kommit till Bredberget där hon synes ha varit inhyses hos Olof Persson. Vid hennes död 1854 infördes följande notering i dödboken: *Gamla pigan Brita Jansdotter från Östersaxen, född 1780 den 20/11 i Östersaxen. Föräldrarna voro hemmansägaren Annick Jan Jansson och dennes hustru. Varit ogift och haft en oäkta dotter som efterlever med många sådana. Uppförande: ärligt och stilla. Död av slag den 12 december i Bredberget, 74 år och 17 dagar gammal.*

Den i begravningsnotisen nämnde Annick Jan Jansson var född 1740 i Östersaxen och i sin tur son till bergsmannen Annick Johan Johansson, f. 1711 i Östersaxen. Denne var åter i sin tur son till bergsmannen Bondas Johan Mattsson, född 1681 i Östanmyra och gift med Anna Larsdotter, född 1677 i Kyrkbyn. Johan Mattsson avled redan 1718 och hans hustru Anna, som ibland även omnämns som Annicka, levde sedan som änka i hela 46 år ända fram till sin död 1765. Troligen är det hon som gett upphov till släktnamnet "Annick".

För att återgå till Annick Stina Persdotter var det skomakaren **Olof Persson** i Roskänge som var far till alla hennes barn. Hon blev kvar i Bredberget under återstoden av sitt liv och gjorde sig känd som en driftig och arbetsam kvinna. Stina Persdotter slutade sina dagar 1885 när hon var 73 år. Sonen **Erik Natanael Olsson**, född 1851 i Bergsbo, utbildade sig till småkollärare och kom sedan att tjänstgöra vid Bergsbo skola i inte mindre än 37 år ända fram till sin död 1913. Sonen **Jan Erik Olsson**, född 1843 i Östersaxen, var till yrket skomakare och blev bosatt i Bredberget. Likaledes valde sonen **Jakob Erik Olsson** skomakaryrket. Han var född 1848 i Bergsbo och bodde en tid i Bergsbo, men flyttade senare till Bredberget. Dennes son **Annick Valfrid Jakobsson**, född 1883 i Bergsbo, början med blev sedermera bosatt i Östanbjörka.

En tredje son till Stina Persdotter vid namn **Annick Per Olsson** och föddes 1845 i Östersaxen och blev bosatt i Roskänge. Dennes son **Annick Oskar Pettersson**, född 1881 i Roskänge, utbildade sig till ingenjör och startade en elinstallationsfirma. Han var en i bygden välkänd person och bosatt på gården Saxenlund i Norra Rönnäset.

Sandbacksläkten.

Sandback **Karl August Andersson** föddes 1874 i Storvåla där han var son till Anders Fredrik Andersson och dennes hustru Johanna Hansdotter, vilka sedermera flyttade till Sandbacken (se dito nedan), Han var gift med **Ida Karolina Jansson**, född 1881 i Hedbyn och dotter till Sved Jan Petter Persson och Kalvars Gustava Erndotter (jämför under Bergsbo ovan). Familjen bodde till en början i Bergsbo, därefter under en kortare tid i Östanbjörka och flyttade sedan åter till Bergsbo. År 1908 gick så flytten till Bredberget, där de blev kvar under många år. På äldre dagar bosatte de sig dock i Östanbjörka, där Karl August Andersson avled 1959 i en ålder av 85 år. Hans änka levde sedan fram till 1968, och hon var vid sin bortgång 87 år gammal.

Sonen **Erik Elis Karlsson**, född 1909 i Bredberget, gifte sig 1937 med **Majken Rosa Ingeborg Erlandsson**, född 1919 i Johannes församling, Stockholm. Familjen bodde först i Bredberget men flyttade 1945 till en nybyggd villa i Rönnäset där de sedan blev kvar under resten av livet. Elis Karlsson, vilken till yrket var skogarbetare, avled 1995 i Rönnäset när han var närmare 86 år. Majken Karlsson överlevde maken med 5 år. Hon slutade sina dagar 2001 i en ålder av 82 år.

Vad beträffar fastigheten i Bredberget förvärvades den omkring 1965 av **Oskar Åke Meijer**, född 1917 i Stora Kopparbergs församling. Han var gift med **Majt Enny Elisabet Meijer**, född 1916 i Stora Tuna. Åke Meijer avled 1980 när han var 62 år. Hans änka Enny Meijer flyttade 1986 till Kyrkbyn, där hon gick bort 1992 i en ålder av nära 76 år.

SLÄKTTABELLER. BREDBERGET.

Kolaren, Döv

Per Larsson, f. 14/3 1748 i Flen, Dala-Floda, gift 6/11 1779, död 1/3 1816 i Bredberget.

Hustru: Stina Olsdotter, f. 6/1 1760 i Stakheden, död 12/1 1828 i Bredberget.

Barn: Anders, f. 13/10 1780 i Norrbo, till Pärilby
Petter, f. 15/10 1783 ibm
Anna, f. /2 1786 ibm gift med Per Andersson i Krabbsjön
Brita, f. 14/11 1788 i Bredberget, gm Erik Ersson i Storvåla, se dito nedan
Lars, f. 10/11 1790 ibm till Östersaxen
Christina, f. 17/4 1793 ibm, gm Johan Isaksson I Rönnäset
Olof, f. 28/1 1795 ibm, se nedan
Johan, f. 31/10 1796 ibm död 24/11 1809
Mats, f. 16/10 1801 ibm

Kolaren

Olof Persson, f. 28/1 1795 i Bredberget, gift 14/11 1721, död 14/11 1861 i Bredberget.

Hustru: Catharina Isaksdotter, f. 24/1 1798 i Södra Rönnäset, död 1/5 1864 i Bredberget.

Barn: Jan Petter, f. 15/10 1822 i Bredberget, gift till Rönnäset
Anders, f. 6/10 1826 ibm, se nedan
Lisa, f. 2/3 1829 ibm, gm Carl Mattsson nedan
Isak, f. 15/3 1837 ibm

Arbetaren

Anders Olsson, f. 6/10 1826 i Bredberget, gift 5/6 1754, död 20/6 1859 i Bredberget.

Hustru: Johanna Andersdotter, f. 23/10 1829 i Krabbsjön, utflyttad,

Barn: Anders Gustaf, f. 12/3 1855 i Bredberget, till Stimmerbo
Sophia, f. 30/11 1756 ibm

Kolaren

Carl Mattsson, f. 7/8 1826 i Saxhyttan, gift 19/11 1852,

Familjen inflyttad från
Saxhyttan 1859.

Hustru: Lisa Olsdotter, f. 2/3 1829 i Bredberget, död 29/9 1867.

Hustru: Sara Ersdotter, f. 28/1 1831 i S. Västansjö, gift 24/4 1869, Utflyttade till Björkorp

Barn: Anders Gustaf, f. 1/5 1854 i Saxhyttan, se nedan den 15/3 1892.

Carl Fredrik, f. 2/11 1859 i Bredberget, död 1863.

Carl Fredrik, f. 12/9 1864 ibm, gift till Karlsänge

Per Erik, f. 25/9 1869 ibm, gift i Grängesberg

Arbetaren

Anders Gustaf Karlsson, f. 1/5 1854 i Saxhyttan, gift 9/11 1890,

Hustru: Sofia Andersson, f. 18/2 1863 i Dala-Floda,

Barn: Karl Erik, f. 10/4 1891 i Bredberget

Anm. Familjen utflyttad till Norra Grängesberg den 15/3 1892. Anders Gustaf Karlsson död den 23/12 1934 och hustrun den 1/1 1935.

Annicksläkten

Pigan, Annick

Brita Jansdotter, f. 25/11 1780 i Östersaxen, ogift, död 12/12 1854 i Bredberget.

Dottern Stina Persdotter, f. 13/9 1812 i Östersaxen, se nedan,

Nybyggarskan, Annick

Stina Persdotter, f. 13/9 1812 i Östersaxen, ogift, död 17/10 1885 i Bredberget.

Barn: Carl Erik Olsson, f. 24/6 1840 i Östersaxen, till Morberget

Jan Erik, f. 12/8 1843 ibm se nedan

Per Erik, f. 8/12 1845 ibm till Roskänge

Jakob Erik, f. 21/5 1848 i Bergsbo, se nedan

Erik Natanael, f. 20/10 1851 ibm, lärare i Bergsbo

Sara Stina, f. 228/3 1856 ibm

Skomakaren, Annick

Jan Erik Olsson, f. 12/8 1848 i Östersaxen, gift 20/10 1875, död 18/5 1926 i Pärby.

Hustru: Johanna Charlotta Norgren, f. 18/11 1854 i Ludvika, död 14/1 1898.

Barn: Svante Valentin, f. 5/12 1877 i Ludvika, till Skinnskatteberg

Ebba Hildegard, f. 21/9 1879 ibm, död 29/3 1892

Albin Valentin, f. 5/12 1881 ibm, till Kristianstad

Hildur Cecilia, f. 9/11 1884 i Bredberget, gift Eriksson, Enköping

Olof Severin, f. 11/6 1887 ibm, till Bångbro

Mimmi Charlotta, f. 22/9 1889 i S. Grängesberg, död ogift 24/8 1911 i Enkullen

Ella Hildegard, f. 11/3 1892 ibm, död 15/6 1892.

Anm. Familjen inflyttad från Morgärde 1884. Utflyttad till Södra Grängesberg den 1/11 1889.

Skomakaren, Annick

Jakob Erik Olsson, f. 21/5 1848 i Bergsbo, gift 22/7 1883, död 17/4 1935 i Bredberget.

Hustru: Lovisa Persdotter, f. 18/1 1857 i Norrbärke, död 1/7 1944 i Bredberget.

Barn: Anders *Gustaf*, f. 15/3 1878 i Malingsbo (hennes), till Ludvika
Erik Valfrid, f. 23/12 1883 i Bergsbo, se nedan
Karl *Arvid*, f. 25/3 1888 i Ludvika, död ogift 19/3 1961 i Bredberget
Alma Kristina, f. 9/8 1890 ibm, till Laxsjön

Anm. Familjen inflyttad från Ludvika till Bredberget 1898.

Järnvägsarbetaren

Erik *Valfrid* Jakobsson, f. 23/12 1883 i Bergsbo, gift 25/7 1914, död 14/3 1966 i Östanbjörka.

Hustru: Sved *Elsa* Josefina Jansson, f. 6/2 1890 i Hedbyn, död 19/4 1974 i Östanbjörka

Barn: *Folke* Valdemar, f. 29/1 1914 i Bredberget, bosatt i Östanbjörka
Margit Elisabet, f. 11/3 1916 i dito, gm Gunnar Forsberg, Östanbjörka

Anm. Familjen utflyttad till Östanbjörka.

Krabbsjö Per Görs.

Kolaren, Per Görs

Lars Persson, f. 5/2 1814 i Krabbsjön, gift 1841 och 1847, död 28/12 1898 i Bredberget.

Hustru: Maja Andersdotter, f. 10/9 1811 i Lillheden, gift 20/3 1841, död 1846 i Krabbsjön.

Hustru: Stina Andersdotter, f. 28/8 1812 i Bergsbo, gift 27/11 1847, död 13/4 1895.

Barn: Daniel, f. 18/5 1741 i Krabbsjön
Abraham, f. 20/6 1843 ibm död ogift i Bredberget 15/1 1926

2:a giftet: Sara Stina, f. 12/7 1848 ibm, död ogift 26/7 1926
Anders Gustaf, f. 20/2 1856 ibm se nedan

Anm. Familjen inflyttad från Krabbsjön till Bredberget år 1879.

Saxhyttan 28:6. Kolaren, Per Görs

Anders Gustaf Larsson, f. 20/2 1856 i Krabbsjön, gift 30/11 1889, död 28/1 1936 i Bredberget

Hustru: Emma Charlotta Andersson, f. 29/2 1868 i Krabbsjön, död 3/4 1951 i Bredberget.

Barn: *Elin* Charlotta, f. 1/5 1890 i Bredberget, gift Karlsson, Sörvik
Elna Alfrida, f. 27/12 1892 i ibm, gm August Karlsson, se nedan
Hilma Sofia, f. 15/5 1896 ibm, gm Klas Andersson, se Månses nedan
Gustaf Ivar, f. 27/11 1902 ibm se nedan
Gunnar Sigfrid, f. 1/9 1908 ibm, ogift, död 27/6 1973 i Bredberget.

Skogsarbetaren, Slogsved

Carl August Karlsson, f. 13/6 1888 i Hästberget, gift 3/10 1914, död 12/6 1922 i Hästberget.

Hustru: *Elna* Alfrida Andersson, f. 27/12 1892 i Bredberget, se nedan

Barn: August *Gunnar* Valdemar, f. 12/9 1915 i Hästberget, bosatt i Hästberget
Karl Einar, f. 18/11 1918 i dito, se nedan

Karl *Einar* Karlsson, f. 18/11 1918 i Hästberget, gift 22/1 1944, död 7/1 1998 i Bredberget.

Hustru: *Tyra* Vilhelmina f. Jansson 24/8 1924 i Ore församling, död 5/5 2005 i Sunnansjö.

Barnlösa.

Skogsarbetaren

Karl Albert Svensson, f. 4/1 1890 i Stora Tuna, ogift, död 11/7 1973 i Bredberget.

Sambo: *Elna* Alfrida Karlsson, f. Anderson 27/12 1892 i Bredberget, död 5/1 1958 i Bredberg.

Barn: Albert Gustaf Göte, f. 8/3 1925 i Bredberget, se nedan

Bror Arne, f. 9/9 1926 i dito

Nils Erik, f. 26/6 1929 i dito, bosatt i Bredberget

Karin Elisabet, f. 9/3 1931 i dito, gm Helge Eriksson, Västansjö

Väktaren

Albert Gustaf Svensson, f. 8/3 1925 i Bredberget, gift ca 1980, död 25/8 1990 i Bredberget.

Hustru: *Teresa* Svenson, f. 4/7 1933 på okänd ort, skild 18/6 1987

Barnlösa.

Gustav Ivar Larsson, f. 27/11 1902 i Bredberget, död 19/9 1992 i Bredberget.

Hustru: *Anna* Viktoria, f. Danielsson 8/3 1900 på okänd ort, död 25/3 1955 i Bredberget.

Barnlösa.

Månses.

Jordarbetaren, Måns

Anders Fredrik Andersson, f. 14/8 1851 i Södra Rönnäset, gift 20/9 1885, död 21/5 1937.

Hustru: *Johanna* Maria Eriksson, f. 3/9 1858 i Kybäcksheden, död 19/3 1947 i Bredberget.

Barn: *Karl Henrik*, f. 19/1 1886 i Rönnäset, till Amerika 2/8 1902

Hilda Matilda, f. 28/11 1887 ibm, till Amerika 14/9 1900

Albertina, f. 16/3 1892 ibm till Amerika 13/9 1910

Julia Erika, f. 29/1 1895 ibm, gm Ernst Andersson nedan

Klas Johan, f. 29/5 1896 ibm, se nedan

Johan Alrik, f. 20/7 1902 ibm

Anm. Familjen inflyttad till Bredberget från Södra Rönnäset år 1900.

Skogsarbetaren, Måns eller Farmors

Klas Johan Andersson, f. 29/5 1898 i Rönnäset, gift 1/3 1919, död 11/5 1975 i Bredberget.

Hustru: *Per Görs Hilma* Sofia Andersson, f. 15/5 1896 i Bredberget, död 27/6 1979.

Barn: Signe *Viola*, f. 1/6 1919 i Bredberget, gm Erik Daniel Karlsson nedan

Rut Inga Linnéa, f. 23/4 1921 i dito, gift Hellstrand, till Norhyttan

Klas Erik Harald, f. 29/8 1928 ibm, se nedan

Skogsarbetaren

Erik Daniel Karlsson, f. 21/6 1916 i Säfsnäs, gift 20/12 1941, död 19/2 1990 i Kyrkbyn.

Hustru: *Signe* *Viola* Andersson, f. 1/6 1919 i Bredberget, död 6/4 1999 i Solgärde.

Barn: *Agne*

Glenn

Bror *Lars Ove*, f. 18/9 1956

Bredbergs

Klas Harald Andersson, f. 29/8 1928 i Bredberget, gift 24/3 1951, död 5/4 1991 i Rönnäset.

Hustru: *Sonja* Eva Maria, f. Tano 20/10 1931 i Gällivare, död 1/1 2009 i Sunnansjö.

Barn: *Inger* Eva Gunilla, f. 6/9 1951 i Bredberget

Klas Jonny Ingemar, f. 22/2 1955 i dito

Ralph Erik Lennart, f. 20/7 1958 i dito, bosatt i Bredberget

Ragnar Hugo Mikael, f. 20/5 1961 i dito

Cementarbetaren

Ernst Andersson, f. 31/12 1887 i Ljusnarsberg, gift 31/12 1917,
Hustru: Månses Julia Erika Andersson, f. 29/1 1895 i Bredberget,
Barn: Ingrid Linnéa, f. 2/12 1917 i Bredberget
Signe Viola, f. 1/6 1919 i dito

Anm. Familjen utflyttad till Folkärna den 6/12 1919. Ernst Andersson död den 20/3 1972 och hustrun död den 20/10 1963, båda i Krylbo.

Sandbacksläkten.

Kolaren, Sandback

Karl August Andersson, f. 15/6 1874 i Storvåla, gift 15/4 1899, död 18/7 1959 i Östanbjörka.
Hustru: Ida Karolina Jansson, f. 14/1 1881 i Hedbyn, död 20/9 1968 i Östanbjörka.
Barn: Karl Verner, f. 12/12 1899 i Bergsbo, till Amerika 17/3 1923
Elsa Viktoria, f. 24/9 1901 i Östanbjörka, se nedan
Valborg Linnéa, f. 1/5 1904 i Bergsbo, gift Persson, Sunnansjö
Elin Karolina, f. 13/7 1906 i dito, till Amerika 26/9 1922
Erik Elis, f. 1/10 1909 i dito, se nedan
August *Hjalmar*, f. 27/1 1912 i dito, till Kyrkbyn
Gustaf Olof, f. 25/6 1914 i dito, död ogift i Sunnansjö 11/1 2004
Emil Emanuel, f. 21/3 1917 i dito, död 14/5 1919
Ellen Margareta, f. 8/8 1920 i Bredberget, till Ludvika

Jordarbetaren

Karl Fridolf Andersson, f. 22/5 1904 i Stormatsbyn, gift 26/7 1924, död 3/5 1999 i Borlänge.
Hustru: Elsa Viktoria Karlsson, f. 24/9 1901 i Östanbjörka, död 19/2 1973 i Borlänge.
Barn: Per Olof, f. 7/5 1924 i Bredberget
Rut Gerd Maj-Britt, f. 2/6 1926 i dito
Anna Lisa, f. 24/5 1930 i dito
Elsie Barbro Kristina, f. 13/1 1990 i dito.

Skogsarbetaren

Erik Elis Karlsson, f. 1/10 1909 i Bergsbo, gift 6/11 1937, död 22/9 1995 i Rönnäset.
Hustru: Majken Rosa Ingeborg, f. Erlandsson 18/5 1919 i Johannes, död 27/9 2001 i Rönnäset
Barn: Britt-Lind Maria Helena, f. 18/4 1940 i Bredberget
Bo Erik Elis, f. 25/9 1941 i dito
Bernt Karl Erik, f. 3/5 1945 i dito
Lars Anders Mats, f. 30/11 1947 i Rönnäset
Ulf Erland Östen, f. 14/5 1949 i dito
Rolf Herman Krister, f. 14/5 1954 i dito
Ann-Katrin, f. 8/12 1961 i dito, tvilling
Peter, f. 8/12 1961 i dito, tvilling, till nybyggd villa i Bredberget

Anm. Elis Karlsson vistades i Amerika från den 3/8 1929 till den 25/4 1930. Familjen till nybyggd villa i Rönnäset den 21/9 1945. Gården inköpt av Åke Meijer, se nedan.

Meijers.

Vaktmästaren

Oskar *Åke* Meijer, f. 26/11 1917 i Stora Kopparberg, gift 24/5 1941, död 2/3 1980.

Hustru: Majt *Enny* Elisabet Meijer, f. 23/12 1916 i Stora Tuna, död 3/11 1992 i Kyrkbyn.

Barn: Lennart *Jan-Åke*, f. 3/4 1943, bosatt i Lillheden

Majt *Astrid*, f. 27/11 1948

Kristina Elisabet, f. 27/1 1954

Franssons.

Göte *Henry* Fransson, f. 22/7 1918 i Rifallet, gift 11/8 1945, död 13/12 1997 i Bredberget.

Hustru: *Inga* Alice Persson, f. 6/8 1910 i Frösaråsen, död 25/2 1975 i Bredberget.

Barn: Göte *Arnold*, f. 22/1 1937 i Älgtorpet, till Husby, död 4/6 2011.

Gurli Inga Alice, f. 10/3 1942 i dito

Saxhytt Per Gör.

Hemmansägaren, Per Gör

Jan Petter Persson, f. 20/2 1848 i Bergsbo, gift 10/11 1976, död 18/7 1916 i Bredberget.

Hustru: Johanna Sofia Mattsson, f. 12/5 1853 i Roskänge, död 17/9 1931 i Bredberget.

Barn: Johanna Matilda, f. 7/3 1877 i Bergsbo, gm Per Johan Abrahamsson nedan

Anna Sofia, f. 31/3 1880 ibm, död ogift 4/11 1934 i Pärby

Emma Karolina, f. 3/10 1889 i Laxsjön, gift Strömberg, Söderbärke

Anm. Familjen inflyttad till Bredberget från Bergsbo år 1908.

Övriga familjer,

Arbetaren

Per Johan Jansson, f. 22/12 1872 i Hängenbodarna, gift 10/12 1898,

Hustru: Johanna Matilda Jansson, f. 7/3 1877 i Bergsbo,

Barn: Johan August Johansson, f. 20/1 1899 i Bredberget, till Norrbärke

Anm. Familjen utflyttad till Ludvika den 27/4 1903. Per Johan Jansson död den 25/9 1959 och hustrun den 3/4 1857, båda i Ludvika.

Arbetaren

Anders Gustaf Danielsson, f. 1/6 1859 i Ludvika, gift 29/5 1881,

Hustru. Sara Stina Persdotter, f. 29/6 1857 i Ludvika,

Barn: Gustaf Albert, f. 25/7 1881 i Ludvika

Henning, f. 25/2 1883 ibm

Erika, f. 20/12 1886 ibm

Alfred, f. 18/2 1889 ibm,

Erik, f. 10/3 1891 ibm

Valter, f. 1/7 1894 ibm

Hanna Sofia, f. 2/11 1896 ibm

Elsa Maria, f. 18/1 1900 i Bredberget

Rikard, f. 16/5 1903 ibm

Torpägaren

Jan Petter Mattsson, f. 17/5 1849 i Roskänge, gift 12/4 1873, död 5/7 1923 i Bredberget.
Hustru: Sara Lisa Jansson, f. 30/1 1857 i Storslätten, död 25/11 1929 i Bredberget.
Barnlösa.

Brodern, arbetaren

Karl Erik Mattsson, f. 26/5 1851 i Roskänge, ogift, död 9/12 1896 i Bredberget.

Anm. Familjen inflyttad från Ludvika den 23/11 1899. Återflytt till Ludvika den 11/7 1909.
Anders Gustaf Danielsson, död den 28/4 1943 och hustrun den 6/11 1940, båda i Norrvik.

Arbetaren, Sved

Anders Gustaf Persson, f. 27/6 1855 i Bergsbo, gift 2/7 1881,
Hustru: Johanna Persdotter, f. 13/10 1858 i Hedbyn,
Barn: Daniel, f. 2/9 1885 i Grangärde
Ida, f. 17/12 1891 ibm
Alma Elisabet, f. 18/9 1904 i Gagnef

Anm. Familjen inflyttad till Bredberget från Gagnefs socken den 23/5 1905. Utflyttad den 19/7 1907. Anders Gustaf Persson död den 29/10 1928 och hustrun den 1/3 1947, båda i Bäckberg.

Hemmansägaren

Karl Ludvig Andersson, f. 2/10 1851 i Grangärde, gift 25/10 1885, död 11/3 1922 i Bredberget
Hustru: Sofia Jansdotter, f. 16/1 1842 i Hyttriset, död 23/1 1927 i Bredberget.
Barnlösa.

Skogsarbetaren

Karl Elis Hermansson, f. 21/7 1892 i Storslätten, gift 23/4 1821, död 10/5 1979 i Bredberget.
Hustru: Hulda Kristina Jansson, f. 4/11 1888 i Storfallsberget, död 3/12 1958 i Bredberget.
Barn: Karl Tore, f. 21/7 1921 i Krabbsjön
Kuno Holger, f. 25/11 1913 i Jänsberget
Henry Tage, f. 29/10 1926 i dito

Anm. Familjen inflyttad till Bredberget från Jänsberget den 11/6 1922.

Arbetaren

Johan Ragnar Tegnér, f. 11/11 1903 i Hanebo, gift 30/7 1933,
Hustru: Ingeborg Margareta Ljunggren, f. 8/1 1900 i Sala,
Barn: Elsie Margareta, f. 30/7 1940 i Bredberget

Anm. Familjen utflyttad. Johan Ragnar Tegnér död 10/11 1961 och hustrun den 31/10 1980, båda i Sala stad.

Aspslätten.

De två gårdar som utgör Aspslätten ligger ett stycke norr om Bredberget uppe på högsta toppen av berget. Även här rör det sig ursprungligen om en gammal fäbod. I ett tingsprotokoll från den 10 februari 1696 redovisas nyupptagna fäbodnar, och här berättas att Aspslätten tagits upp av Hans Ersson och Lars Mattsson i Östanmyra. Ägarförhållandena är därefter okända för lång tid framåt. De två boställena kom att benämnas norra respektive södra gården. Norra gården kom redan tidigt under Nyhammars Bruks ägo och kallades i folkmun för "Bolagslätten".

Den förste bofaste invånaren på den södra gården var **Olof Jansson**, född 1788 i Norrbärke, gift med **Maja Stina Larsdotter**, född 1797 i Rossa och dotter till Lars Larsson och Sara Greta Sörborg. Man kan här misstänka att de sistnämnda hade brukat Aspslätten som fäbod. Familjen var till en början bosatt i Rossa, men flyttade senare till Norrbärke för att år 1855 slå sig ned som nybyggare i Aspslätten. Makarna blev sedan kvar här under resten av livet. Olof Jansson avled 1873 i en ålder av 84 år. Hustrun hade gått bort 1870 när hon var 73 år. I båda fallen anges dödsorsaken vara ålderdomssvagheter.

Ny ägare av torpet blev sonen **Jan Olsson**, född 1829 i Rossa och gift två gånger. Första hustrun hette **Stina Larsdotter**, född 1822 i Norrbärke vilken avled redan 1858. Enligt dödboken var hon dotter till bergsmannen Lars Larsson och Lisa Samuelsdotter i Torrbo. *Haft en dödfödd gosse, vid vilkens födelse hon lämnade sitt liv. Uppförande: kristligt och stilla. Död av barnsbröd den 30 december, 36 år gammal.* Redan året efter gifte Jan Olsson om sig med **Johanna Persdotter**, född 1834 i Norrbo och dotter till Ore Per Olsson och Anna Olsdotter. År 1877 lämnade dock hela familjen Aspslätten för att flytta till Dala Floda, där Jan Olsson blev arrendator i Björbo. Hustrun Johanna Persdotter avled 1893, medan makens dödsår inte påträffats. Inget av de 8 barnen återvände till Grangärde, utan alla blev bosatta i Floda. En broder till Jan Olsson vid namn Abraham Olsson, född 1837 i Rossa står under en kortare tid skriven som nybyggare i Aspslätten. Han är gift med Johanna Sofia Jansdotter, född 1834 i Östanbjörka. Familjen är inflyttad från Östanbjörka 1863, dit de återvänder redan 1869.

Omkring 1875 dyker Anders Fredrik Andersson upp med sin familj i Aspslätten efter att tidigare ha bott en kortare tid i Storvåla. Han står skriven som arbetare och är sannolikt bosatt på den norra gården (Nyhammars Bruks egendom). Familjen flyttar dock tillbaka till Storvåla omkring 1880 och därefter till Sandbacken. Se närmare information om familjen under Sandbacken längre fram.

Båda gårdarna i Aspslätten förefaller därefter ha varit obebodda ända fram till 1909 då den södra gården förvärvades av **Sammils Anders Persson**, född 1850 i Dalkarsberg. Samtidigt anlände även brodern **Johan Persson**, född 1854 i Dalkarsberg. Båda bröderna är ogifta och Anders Persson är den som står skriven som ägare av gården och tituleras hemmansägare. Båda bröderna anländer till Aspslätten den 17 december 1909. En tredje broder dyker upp redan den 27 i samma månad, nämligen **Karl Persson**, född 1863 i Norhyttan, gift med **Bästas Anna Persdotter**, född 1878 i Skattunge socken. Alla tre bröderna är söner till kolarem Lars Nils Per Larsson och hans hustru Karin Persdotter, inflyttade till Bergsbo 1882. Denne Karl Persson är identisk med den långt utanför Grangärdes gränser kände naturläkaren och undergöraren **Nybo-Kalle**, vilken tidigare varit bosatt i Stenberget. Praktik och mottagning flyttades nu till Aspslätten. Han tycks ha ägt en ingående kännedom om diverse örter läkande egenskaper, och det är omvitnat att han ofta lyckades bota allehanda krämpor.

Andra egenskaper är svårare att förklara. Det berättas till exempel om en liten pojke i Karlsänge som försvann från sina föräldrar. Sedan de och flera grannar förgäves letat efter honom utan resultat vände de sig i sin desperation till Nybo-Kalle. Denne kunde snart förklara för de oroliga föräldrarna att pojken var välbehållen och att han fanns i Buberget, dryga tre kilometer från byn. Allt visade sig stämma och de lyckliga föräldrarna kunde hämta sin pojke i Buberget. Det berättas dock att när Nybo-Kalle 1915 drabbades av en svår sjukdom kunde han inte bota sig själv. Han avled den 4 juli samma år i en ålder av endast 51 år gammal. Dödboken innehåller tyvärr ingen uppgift om dödsorsaken. Änkan Bästas Anna Persson gifte 10 år senare om sig med Anders Vilhelm Ljunggren, född 1870 i Sala stad. Han var till yrket skorstensfejare. Makarna blev kvar i Aspslätten under resten av livet. Ljunggren avled 1951 när han var 80 år. Änkan Bästas Anna levde sedan fram till 1957, och hon var vid sin bortgång 79 år. Hennes äktenskap med Karl Persson var barnlöst och så var även fallet med det senare äktenskapet. Det fanns dock en fosterson vid namn Anders Lennart Larsson, född 1912 i Dala-Järna, vilken dock flyttade tillbaka till Järna redan 1922. Vad beträffar Karl Perssons bröder levde Anders Persson till 1919. Johan Persson blev sedan kvar i Aspslätten ända till 1930 då han slutade sina dagar.

Släkttabeller. Aspslätten.

Nybyggaren

Olof Jansson, f. 1788 i Norrbärke, gift 1828, död 3/9 1873 i Aspslätten. Inflyttade

Hustru: Maja Stina Larsdotter, f. 4/3 1797 i Rossa, död 9/3 1870 i Aspslätten. År 1855.

Barn: Jan, f. 29/12 1829 i Rossa, se nedan

Sara Greta, f. 3/4 1832 ibm

Carl, f. 19/7 1834 ibm

Abraham, f. 26/2 1837 ibm se nedan

Nybyggaren

Abraham Olsson, f. 26/2 1837 i Rossa, gift 7/12 1861, död 30/8 1875 i Östanbjörka.

Hustru: Johanna Sofia Jansdotter, f. 16/11 1834 i Östanbjörka, död 7/4 1891.

Barn: Fredrika, f. 7/6 1862 i Östanbjörka, gift Lindberg, Sköttorp

Carl Fredrik, f. 5/2 1865 i Aspslätten

Jan Olof, f. 23/2 1867 ibm

Albertina, f. 1/4 1870 i Östanbjörka

Carl Ludvig, f. 23/7 1875 ibm, till Laritstorp

Anm. Familjen inflyttad från Östanbjörka till Aspslätten 1863. Återflytt till Östanbjörka 1869.

Nybyggaren, Lur

Jan Olsson. F. 29/12 1829 i Rossa, gift 4/10 1857 och 15/11 1859,

Hustru: Stina Larsdotter, f. 3/11 1822 i Torrbo, Norrbärke, gift 1857, död 30/12 1858.

Hustru: Ore Johanna Persdotter, f. 27/12 1834 i Norrbo, gift 1859,

Barn: Anders Gustaf, f. 27/6 1860 i Aspslätten

Anna Stina, f. 25/2 1862 ibm

Johanna Maria, f. 27/10 1864 ibm

Albertina, f. 14/2 1870 ibm

Carl Fredrik, f. 22/4 1872 ibm

Johan Peder, f. 17/8 1876 ibm

Anm. Familjen utflyttad från Aspslätten till Björbo i Floda den 17/11 1877. Hustrun Johanna Persdotter död i Björbo den 9/7 1893. Jan Olssons dödsår okänt.

Arbetaren

Anders Fredrik Andersson, f. 18/7 1846 i Östanbjörka, gift 12/7 1873,
Hustru: Johanna Jansdotter, f. 8/8 1844 i Norrbo,
Barn: Carl August, f. 15/6 1874 i Storvåla
Fredrik Albert, f. 8/8 1876 i Aspslätten
Hanna Fredrika, f. 25/12 1878 ibm

Familjen
till Storvåla
och senare
Sandbacken

Kolaren, Lars Nils

Per Larsson, f. 15/11 1819 i Dalkarsberg, gift 1849, död 1/12 1884 i Bergsbo.
Hustru: Karin Persdotter, f. 13/10 1824 i Abborrberg, död 18/12 1908 i Stenberget.
Barn: Anders, f. 12/9 1850 i Dalkarsberg, se nedan
Johan, f. 4/2 1854 ibm, se nedan
Karl, f. 12/10 1863 i Norhyttan, se nedan

Anm. Familjen inflyttad från Norhyttan till Bergsbo år 1882.

Hemmansägaren, Sammils

Anders Persson, f. 12/9 1850 i Dalkarsberg, ogift, död 2/10 1919 i Aspslätten.
Brodern
Johan Persson, f. 4/2 1854 i Dalkarsberg, ogift, död 14/6 1930 i Aspslätten.

Naturläkaren (Nybo-Kalle)

Karl Persson, f. 12/10 1863 i Norhyttan, gift 25/7 1909, död 4/7 1915 i Aspslätten.
Hustru: Bästas Anna Persdotter, f. 29/7 1878 i Skattunge socken, omgift nedan,
Fosterson: Anders Lennart Larsson, f. 4/2 1912 i Järna, åter dit 22/6 1922.

Skorstensfejaren

Anders Vilhelm Ljunggren, f. 11/10 1870 i Sala stad, gift 4/4 1925, död 15/8 1951, Aspslätten
Hustru: Bästas Anna Persson, f. 29/7 1878 i Skattunge, gift 1909, 1925, död 27/10 1957.
Barnlösa.

Anm. Anders Persson, Johan Persson samt Karl Persson med hustru inflyttade till Aspslätten år 1909.

STORVÅLA.

I likhet med andra gårdar och byar i området kan man även här notera, att ursprunget står att finna i en gammal fäbodvall. Storvåla finns upptaget i 1664 års rannsaking över fäboddar och ägare var då Lars Eriksson på Heden, Erik Esbjörnsson i Rönnäset och Johan Eriksson på Heden. Uppgifter om fäbodens ålder saknas, men det har varit möjligt att spåra en tidig ägare som hette Esbjörn Eriksson, född 1591 i Kyrkbyn och död 1655 i Rossa. Det är dennes son Erik Esbjörnsson, nybyggare i Rönnäset, som omtalas i rannsakingen 1664. Vid laga vintertinget 1715 behandlas en tvist rörande Storvåla. Det framgår härav att Hans Esbjörnsson, en annan son till Esbjörn Eriksson, år 1674 sålt fäbodvallen Storvåla till en Anders Larsson på Heden.

Vid sommartinget 1744 besvärade sig Erik Larsson, Lars Knutsson och Erik Salomonssons änka, samtliga på Lillheden, samt Anders Gustafsson i Kyrkbyn, att deras granne Jöns Bergman "för dem egenvilligt igenstängt vägen till Storvåla fäboddar förmedelst deras gjorda nya intagor, som av urminnes tider ej skall vara dem betagen". Tilläggas kan att vägen till Storvåla ända fram till i relativt sen tid utgått från Bredberget. Den nuvarande vägen, som utgår från Sandbacken, är av sent datum.

Storvåla kom att utnyttjas som fäbod ända fram till omkring 1785 då Erik Jansson flyttade hit som nybyggare. Av ett köpebrev som förvaras i John Danielssons gårdsarkiv i Rönnäset framgår att Erik Jansson år 1784 inköpt fäboden Storvåla av Erik Persson och Anna Olsdotter i Norra Rönnäset. I köpet ingick en gammal kornlada, en gammal hölada, ett gammalt fähus samt åker och slog. Köpesumman uppgick till 7 Rdr 8 skilling specie. Tilläggas kan att Erik Persson innehade den mark i Rönnäset och Storvåla, som en gång för länge sedan tillhört den ovan nämnde Erik Esbjörnsson.

Denne den förste nybyggaren **Erik Jansson** föddes 1750 i Kyrkbyn där han var son till Johan Andersson och Brita Christophersdotter. Erik Janssons hustru hette **Kerstin Mattsdotter**, född 1751 i Gärde och dotter till Mats Mattson och Lisbet Hansdotter, vilka sedermera flyttade till Saxhyttan. Lisbet Hansdotter, född 1716 i Rönnäset, var i sin tur dotter till bergsmannen Hans Eriksson och Karin Persdotter vilka var farföräldrar till den Erik Persson som sålde Storvåla till Erik Jansson. Erik Persson var således kusin till Erik Janssons hustru Kerstin Mattsdotter.

Erik Janssons vistelse i Storvåla blev tämligen kortvarig eftersom han enligt den aktuella husförhörslängden avled redan 1790, endast 40 år gammal. Tyvärr har han inte återfunnits i dödboken, varför dödsorsaken är okänd. Kerstin Mattsdotter levde sedan som änka i 22 år fram till år 1812. Enligt dödboken hade hon levt fridsamt och dödsorsaken angavs vara moderpassion. Hon var vid sin borgång 60 år.

Äldste sonen **Johan Ersson**, född 1774 i Kyrkbyn, står till en början skriven som torpägare i Storvåla. Han gifte sig 1803 med **Brita Hansdotter**, född 1772 i Saxhyttan, som dock avled redan 1820 av håll och sting, endast 47 år gammal. Året efter gifte Johan Ersson om sig med Olof Janssons änka i Stångmyrberget, Ris Anna Larsdotter, f. 1778 i Roskänge, och makarna flyttade nu, tillsammans med den enda överlevande dottern från Johans förra äktenskap, till Risens i Stångmyrberget. Här avled Johan Ersson 1842.

Ny ägare av gården i Storvåla blev sonen **Erik Ersson**, född 1788 i Storvåla. Hans står skriven som torpägare och var gift två gånger. Han gifte sig första gången 1814 med **Brita Persdotter**, född 1788 i Bredberget där hon var dotter till den förste nybyggaren Döv Per Larsson. Denne Per Larsson var för övrigt en ättling till Cornelius Jönsson Swinhufvud i Flen, Dala-Floda. Se närmare härom under Bredberget ovan. Brita Persdotter dog i barnsöd år 1832 endast 44 år gammal. Hon hade dessförinnan under årens lopp fött 6 barn. Året efter, d.v.s. 1833, gifte Erik Ersson om sig med **Lisa Andersdotter**, född 1787 i Östersaxen. Han avled år 1837 och i dödboken kan man läsa följande: "varit i sitt leverne fridsam, gudfruktig och driftig. Död av håll och sting den 13 januari, nära 70 år. Hans änka försvann efter några år från Storvåla. Detta senare äktenskap var barnlöst.

Sonen **Anders Ersson**, född 1818 i Storvåla, står noterad som arbetare, och han gifte sig 1843 med **Stina Sophia Vidiksdotter**, född 1822 i Stensbo och dotter till Vidik Andersson och Catharina Jansdotter. Familjen flyttade dock redan tidigt till Östanbjörka, där de sedan blev kvar under resten av livet. Anders Ersson gick bort 1852 i Östanbjörka uppförande: *ärligt och beskedligt. Död av nervfeber den 25 april vid Risshyttan i Stora Tuna socken, dit han begivit sig och skulle bliva arbetare, 33 år gammal.* Hans änka blev kvar i Östanbjörka, och hon överlevde mannen med hela 42 år. Stina Sofia Vidiksdotter gick bort 1894, nära 72 år gammal. Av de 4 söner märks Anders Fredrik Andersson, född 1846 i Östanbjörka, vilken blev stamfader för den så kallade Sandbacks-släkten. Han bodde med in familj en kortare tid i såväl Aspplätten som Storvåla innan flytten gick till Sandbacken. Se vidare under Sandbacken nedan.

Erik Erssons äldste son **Jan Petter Ersson** blev kvar på torpet i Storvåla. Han föddes 1816 i Storvåla och gifte sig 1838 med **Catharina Jansdotter**, född 1815 i Södra Rönnäset och dotter till sedermera nybyggaren i Hängenbodarna Jan Olsson och Anna Andersdotter. Hon avled redan 1839 och hade enligt dödboken levt *dygdigt och gudfruktigt*. Dödsorsaken sades vara nervfeber och hon var vid sin bortgång endast 23 år gammal. Året efter gifte Jan Petter Ersson om sig med **Anna Persdotter**, född 1816 i Krabbsjön där hon var dotter till Per Görs Petter Persson och Catharina Larsdotter. Hennes bror, Per Görs Lars Persson, född 1814 i Krabbsjön, bosatte sig i Bredberget. Hon blev tidigt änka eftersom Jan Petter Persson gick bort redan 1853 uppförande: *ärligt och beskedligt*. *Dödsorsak: slag med påföljande död efter 8 dagar den 25 juni, 37 år gammal*. Enligt vad som berättas skall han ha varit en duktig spelman som ofta anlätades vid olika tillfällen. Han skall ha ådragit sig den dödliga skadan under en spelning då han råkar falla ner från en höskulle.

Änkan **Anna Persdotter** tvingades nu ensamt kämpa vidare med sina 5 överlevande barn i åldrarna 3 till 11 år. Vid Laga Skiftet 1866-1876 står hon skriven för fastigheten, som då omfattade 12 tunnland åker och slog. Gården var skuldsatt till Nyhammars Bruk, vilka ägde en obebyggd grannfastighet i Storvåla, och Anna Persdotter fick arbeta hårt för att betala av på skulden. Hon levde som änka i hela 57 år och slutade sina dagar först 1910 när hon var närmare 94 år gammal. Yngste sonen **Erik Jansson**, född 1852 i Storvåla, gifte sig 1878 med **Maja Stina Barkström**, född 1852 i Östersaxen. Familjen bodde under några år i Storvåla innan de flyttade till Östersaxen 1882. Slutligen gick flyttlasset till Stora Tuna där Erik Jansson gick bort 1947. Hans hustru hade avlidit redan 1928.

Jan Petter Perssons och Anna Persdotters äldste son **Johan Fredrik Jansson** föddes 1849 i Storvåla, och han blev den som tog över fastigheten efter modern, vilket torde ha skett omkring 1886. Han gifte sig 1886 med **Carolina Sophia Jansson**, född 1863 i Norrbärke. Storvål Johan Jansson var driftlig och arbetsam och lyckades så småningom göra gården skuldfri. Makarna blev kvar i Storvåla under resten av livet. Hustrun Sophia Jansson gick bort 1920, enligt dödboken av hjärtfel, i en ålder av 56 år. Johan Jansson levde sedan som änking i 14 år fram till sin död 1834 när han var 84 år gammal. Av de 9 barnen märks dottern Lydia Jansson, född 1894 i Storvåla, som blev gift med Annick Oskar Pettersson och bosatt på gården Saxenlund i Norra Rönnäset. Dottern Fanny Jansson, född 1908 i Storvåla, gifte sig med Telning Einar Danielsson, vilka även de sedermera blev bosatta på Saxenlund.

Sonen **Emil Jansson** föddes 1901 och han blev kvar på gården i Storvåla. Här öppnade han en liten livsmedelsbutik som betjänade byarna runt omkring. Varorna levererades av Sigfrid Andersson, vilken ägde en speceri- och diversehandel i Ställberget. När Sigfrid Andersson år 1954 sålde rörelsen till John Henriksson skall den senare under ytterligare några år ha levererat varor till Storvåla. Emil Jansson fick vintertid kämpa med att frakta varorna från stora vägen vid Sandbacken fram till Storvåla, emedan vägen dit ofta inte var framkomlig med bil. Han var för övrigt känd som en driftig person som bland annat lät uppföra två hus i Bredberget, varav det ena kom att bebos av "Farmors" Klas Andersson. Emil Jansson var även verksam inom Grangärde Missionsförsamling. På äldre dagar skaffade han sig också bil. Emil Jansson, vilken var ogift, gick bort på sin 74 födelsedag den 30 augusti 1975. Han blev den siste fast boende i Storvåla. Fastigheten förvärvades av **Telning Einar Danielsson** och hans hustru **Fanny Danielsson** och ägs numera av deras söner, **John och Rune Danielsson**, vilka utnyttjar de två gårdarna i Storvåla som fritidshus.

Släkttabeller. Storvåla.

Nybyggaren

Erik Jansson, f. 16/5 1850 i Kyrkbyn, gift 1773, död 1790 i Storvåla.

Hustru: Kerstin Mattsdotter, f. 1/8 1751 i Gärde, död 2/2 1812 i Storvåla.

Barn: Johan, f. 3/11 1774 i Kyrkbyn, se nedan
Anders, f. 3/4 1777 ibm, till Norrbärke
Mats, f. 10/1 1781 ibm,
Hans, f. 31/10 1882 ibm
Erik, f. 12/91 1788 i Storvåla, se nedan

Torpägaren

Johan Ersson, f. 3/11 1774 i Kyrkbyn, gift 16/9 1803 och 1821,

Hustru: Kiäll Brita Hansdotter, f. 1/9 1772 i Saxhyttan, gift 1803, död 12/1 1820.

Hustru: Ris Anna Larsdotter, f. 4/1 1778 i Roskänge, gift 1821,

Barn: Stina, f. 24/3 1806 i Storvåla, till Stångmyrberget
Erik, f. 6/2 1809 ibm död 2/8 1810

Anm. Erik Jansson och Ris Anna Larsdotter flyttade 1821 till Risens vid Stångmyrberget. Johan Ersson död den 2/12 1842 och hustrun den 8/7 1843, båda i Stångmyrberget.

Torpägaren

Erik Ersson, f. 12/9 1788 i Storvåla, gift 19/11 1714, död 13/1 1837 u Storvåla.

Hustru: Brita Persdotter, f. 14/11 1788 i Bredberget, död 16/3 1732 i Storvåla.

Hustru: Lisa Andersdotter, f. 1787 i Östersaxen, gift 1833, utflyttad,

Barn: Jan Petter, f. 11/2 1816 i Storvåla, se nedan
Anders, f. 7/12 1818 ibm se nedan
Stina, f. 26/8 1821 ibm
Anna Lisa, f. 23/12 1823 ibm
Johanna, f. 29/12 1826 ibm
Erik, f. 3/9 1829 ibm

Arbetaren, Storvål

Anders Ersson, f. 7/12 1818 i Storvåla, gift 26/12 1843, död 25/4 1852 i Östanbjörka.

Hustru: Stina Sofia Vidiksdotter, f. 22/4 1822 i Stensbo, död 16/4 1894 i Pärby.

Barn: Vidik Henning, f. 23/1 1844 i Östanbjörka
Anders Fredrik, f. 18/7 1846 ibm, se nedan
Jan Petter, f. 10/3 1849 ibm
Carl Ludvig, f. 2/10 1851 ibm till Bredberget

Arbetaren

Anders Fredrik Andersson, f. 18/7 1846 i Östanbjörka, gift 12/7 1873,

Hustru: Johanna Jansdotter, f. 8/8 1844 i Norrbo,

Barn: Carl August, f. 15/6 1874 i Sandbacken, till Bergsbo
Fredrik Albert, f. 8/8 1876 i Asplätten
Hanna Fredrika, f. 25/12 1878 ibm, gift till Norrbo
Henning Axel, f. 6/1 1881 i Storvåla, till Sandbacken

Familjen till
Sandbacken

Torpägaren

Jan Petter Ersson, f. 11/2 1816 i Storvåla, gift 26/12 1838, död 25/6 1853 i Storvåla.

Hustru: Catharina Jansdotter, f. 10/11 1815 i Rönnäset, död 13/2 1839 i Storvåla.

Hustru: Anna Persdotter, f. 30/9 1816 i Krabbsjön, gift 7/12 1839, död 31/8 1910 i Storvåla.

Barn: 2:a g. Sophia, f. 9/5 1840 i Storvåla, död 1/10 1841

Johanna Sophia, f. 27/3 1842 ibm, gift Andersson, Norrbo

Sara Stina, f. 27/7 1844 ibm gift Lundin, Ludvika

Ulrika, f. 2/3 1847 ibm gift Andersson, Grängesberg

Johan Fredrik, f. 16/7 1849 ibm se nedan

Erik, f. 28/5 1852 ibm se nedan

Arbetaren, Storvål

Erik Jansson, f. 28/5 1852 i Storvåla, gift 26/12 1878,

Hustru: Maja Stina Barkström, f. 11/9 1862 i Östersaxen,

Barn: Carl Johan, f. 30/11 1879 i Storvåla

Maria Evelina, f. 10/5 1881 ibm

Erik August, f. 26/7 1883 i Östersaxen

Anm. Familjen utflyttad till Östersaxen 1882 och sedermera till Stora Tuna. Erik Jansson död 19/8 1947 i Stora Tuna och hustrun död 31/9 1928, även hon i Stora Tuna.

Hemmansägaren

Johan Fredrik Jansson, f. 16/7 1849 i Storvåla, gift 11/7 1886, död 26/3 1934 i Storvåla.

Hustru: *Karolina* Sofia Jansson, f. 6/6 1863 i Norrbärke, död 21/2 1920 i Storvåla.

Barn: *Vilhelm* Paul, f. 10/9 1887 i Storvåla, till Amerika 17/4 1905

Johanna *Viktoria*, f. 25/1 1889 ibm, till Amerika 6/8 1911

Fredrik *Hjalmar*, f. 28/5 1892 ibm

Lydia Sofia, f. 9/3 1894 ibm, gm Annick Oskar Petersson, Rönnäset

Alida Elisabet, f. 6/8 1897 ibm, till Amerika 20/1 1914

Alfrida Leontina, f. 29/4 1899 ibm, död 20/9 1920

Johan Emil, f. 30/8 1901 ibm, se nedan

Ernfrid Emanuel, f. 1/10 1905 ibm, till Amerika 10/3 1923

Fanny Ingeborg, f. 9/3 1908 ibm gm Telning Einar Danielsson, Rönnäset

Hemmansägaren och handlanden, Storvål

Johan Emil Jansson, f. 30/8 1901 i Storvåla, död 30/8 1975 i Storvåla.

Ogift.

Anm. Emil Jansson, vilken under många år drev en liten butik på gården, blev den siste som var fast bosatt i Storvåla. Egendomen ägs numera av dennes systersöner Rune Danielson, född 1940, och John Danielsson, född 1944.

LILLVÅLA.

Gården förefaller inte att ha legat i närheten av Storvåla utan utgjorde sannolikt en del av Bergsbo byn. Jag har därför valt att behandla Lillvåla i anslutning till Bergsbo ovan.

SANDBACKEN.

Det är okänt när den första gården här anlades, men sannolikt var det någon gång på 1730-talet. Ett tingsprotokoll från 1759 behandlar en ägotvist emellan Per Gustafsson i Kyrkbyn och Lars Göransson Fahlander i Bergsbo rörande bland annat Sandsbackstorpet. I nämnda protokoll berättas att Nils Erikssons arvingar i Bergsbo skall ha brukat en slog vid Bergsbo, som de uppodlat till åker och där uppsatt hus samt att torpet sedan blivit kallat Sandbacken. Nils Erssons arvingar skall därefter ha råkat i skuld till Fahlander, vilken slutit avtal med Nils Erssons måg, Olof Larsson i Bergsbo. Tingsrätten tilldömde Fahlander äganderätten till torpet. Enligt kyrkoböckerna bodde Nils Ersson själv under senare år i Sandbacken. När denne, byns förste nybyggare, avled 1745 kan man läsa följande i dödboken:

Nils Ersson från Sandbacken, född i Östanmyra 1688 den 30 augusti, döpt den 4 september. Gift med avlidna Anna Persdotter år 1706. Haft med henne 3 söner som redan äro döde, och 5 döttrar av vilka 4 ännu leva. Angående hans Kristendoms kunskap förstod han den mycket enfaldigt. Levat eljest stilla och vackert. Brukat salighetsmedlen och tagit Herrens nattvard något före sin död. Vad sjukdomen beträffar, som honom plågat och vari han dog, förmenas den ha varit slag, ty för 1 ½ år sedan blev han under sitt arbete mållös. Fick likväl så ansvara till någon del igen, att man någorlunda kunde förstå hans tal. Härtill stötte sedan bröstsjuka och andra ålderdoms bräckligheter, varutinnan han dog den 13 i denna månad, sedan han levat i 62 år, 8 månader och 2 dagar.

När Fahlanders storhetstid under tidigt 1800-tal var över, blev Nyhammars Bruk ägare av Sandbacken, vilka förefaller att ha arrenderat ut torpet till olika brukare. En tänkbar kandidat som en tid arrenderat torpet i Sandbacken är uppsättaren vid Bergsbo hytta **Petter Persson**, född 1757 i Gärde, gift med **Anna Larsdotter**, född 1756 i Bergsbo och dotter till bergsmannen Lars Olsson och Margareta Eriksdotter. Familjen flyttade hit omkring år 1782. De blev sedan kvar i Sandbacken ända fram till hustruns död 1819 **Anna Larsdotter**, född 1756 den 18/1. Gift med **Petter Persson** 1779. Ägt 7 barn varav 2 döttrar lever. Levt kristligt. Död av pleuresie den 30 juni, 63 år och 6 månader gammal. Efter hennes död flyttade Petter Persson till Bergsbo där han blev kvar under resten av livet. Om honom finns följande notis införd i dödboken: *Fattighjonet och änklungen Petter Persson i Bergsbo, född 1757 den 29 april i Gärdet. Föräldrarna voro Petter Persson och dess hustru. Gift 1779 med Anna Larsdotter i Bergsbo. Haft 4 söner och 3 döttrar varav 1 son och 5 döttrar efterleva. Levt kristligt. Dödsorsaken var ålderdomssvaghet. Dog på sin mågs, Per Andersson Blommes i Stensbo, begravning utan föregående sjukdom den 4 april, nära 81 år gammal.*

Ytterligare en familj dyker upp i Sandbacken ungefär samtidigt med Petter Persson, nämligen **Mats Larsson**, född 1745 i Krabbsjön och gift med **Margareta Olsdotter**, född 1747 i Bergsbo. Den sistnämnda är dotter till Olof Larsson och Maria Nilsson, således en ättling till den ovan nämnde förste nybyggaren i Sandbacken, Nils Ersson. Familjen var till en början bosatt i Bergsbo men synes ha flyttat till Sandbacken omkring år 1790 och grundlägger därmed en till gård här. Mats Larsson står skriven som hemmansbrukare och han blev kvar i Sandbacken under resten av sitt liv. Han slutade sina dagar 1810 när han var 63 år. Sades ha levt saktmodigt. Hans änka levde ända fram till 1824 då hon avled av ålderdomsbräckligheter, 77 år gammal. Redan under tidigt 1800-tal hade sonen **Anders Mattsson** tagit över efter sina föräldrar. Han föddes 1776 i Bergsbo och var gift med **Catharina Mattsdotter**, född 1770 i Stakheden.

Man kan här notera att Anders Mattsson står skriven som arbetare och att modern benämns "dagkarlen Mats Larssons änka", vilket antyder att egendomen gått förlorad, sannolikt till Nyhammars Bruk. Även sonen Per Andersson, född 1803 i Sandbacken, står till en början skriven som arbetare men senare som torpägare. Man skulle härav kunna dra slutsatsen att familjen lyckats återvinna gården. Han var sedan 1826 gift med Stina Gustafsdotter, född 1793 i Kyrkbyn. Per Andersson avled i Sandbacken 1863, enligt dödboken av feber, när han var 60 år gammal. Hans änka levde därefter fram till 1870, och hon står vid sin borgång noterad som fattighjon. Dödsorsaken angavs vara ålderdom och hon var vid sin död 77 år. Mågen Anders Jonsson föddes 1819 i Norrbärke och han var sedan 1848 gift med Anna Stina Persdotter, född 1828 i Sandbacken. Familjen flyttade dock till Lillheden 1854. Per Andersson hade ytterligare en måg vid namn Skjul Jan Persson, född 1828 i Kullen och gift 1857 med Greta Lisa Persdotter, född 1831 i Sandbacken. Makarna, som gifte sig 1853, bodde en kortare tid i Saxhyttan, därefter fram till år 1857 i Sandbacken då flytten gick till Lillheden. De kom slutligen att bli bosatta i Långmyra.

Mats Elofs.

Vid laga Skiftet 1866 – 1876 finns två fastigheter noterade på Sandbacken nämligen Litt. 20 Nr 68 under Nyhammars Bruksägare, samt Litt. 25 Nr 72 som ägs av **Mats Elof Jan Olsson**. Dessutom äger Nyhammars Bruk ett par tomter och mark vid Sandbacken. Mats Elofs Jan Olsson hade anlänt till Sandbacken som nybyggare redan omkring 1850, Familjen hade tidigare bott i Hyttriset och även en kortare tid i Norrbo. Jan Olsson föddes 1896 i Hyttriset där han var son till torpägaren Mats Elofs Olof Mattsson och dennes hustru Anna Jansdotter. Tilläggas kan att Jan Olsson behöll en halv del i Hyttriset. Gården där kom sedermera att kallas för Anders Ols. Jan Olssons hustru hette **Karin Andersdotter**, född 1896 i Saxhyttan och dotter till Anders Hans Anders Andersson och Anna Jansdotter. Familjen blev sedan kvar i Sandbacken. Karin Andersdotter avled 1874 av vattusot i en ålder av 68 år. Maken levde därefter som änkling i 11 år fram till 1885. Han var vid sin bortgång 78 år.

Sonen **Mats Elofs Anders Jansson** föddes 1830 i Hyttriset, och hans hustru **Stina Lotta Sjöberg** var född 1841 i Rifallet. Makarna ingick äktenskap 1864 och bodde till en början i Rifallet men flyttade på 1870-talet till Sandbacken. De vistades därefter en kortare tid i Krabbsjön och återvände därefter år 1886 till Sandbacken. Den 15/11 1892 gick flytten slutligen till Laxsjön, där Anders Jansson avled 1914. Hans änka levde sedan fram till 1920. Båda makarna avled i Laxsjön.

Sandbacksläkten.

Mats Elofs Jan Olssons måg **Anders Fredrik Andersson** föddes 1846 i Östanbjörka där han var son till Anders Ersson och Stina Sophia Vidiksdotter, vilka en tid vistades i Storvåla, (se dito ovan). Hustrun hette **Mats Elofs Johanna Jansdotter**, född 1844 i Norrbo, och makarna vigdes 1873. Familjen bodde till en början i Sandbacken och därefter i Aspslätten och Storvåla för att omkring 1880 återvända till Sandbacken. Anders Fredrik Andersson, vilken står skriven som arbetare, blev sedan kvar här under resten av livet. Han gick bort redan 1887, endast 40 år gammal. Uppgift om dödsorsaken saknas i dödboken. Johanna Jansdotter levde därefter som änka i hela 37 år ända fram till sin död 1924 när hon var 80 år gammal. Sonen **Henning Axel Andersson**, född 1881 i Storvåla, var ogift men hade 5 barn med sin hushållerska **Anna Olivia Svensson**, född 1886 i Stora Tuna men närmast inflyttad från Fagerlid. Familjen blev i Sandbacken fram till 1930, då de flyttade till Ludvika.

En annan son till Anders Fredrik Andersson hette **Fredrik Albert Andersson**, född 1876 i Aspplätten, var gift med Johanna **Maria Lindberg**, född 1879 i Karlsänge där hon var dotter till Petter Lindberg och Göstas Sara Lisa Andersdotter. Familjen var bosatt i Sandbacken fram till år 1901 då de flyttade till Gillermarken i Ludvika. Här avled Maria Andersson redan 1919, varefter Albert Andersson gifte om sig med Ester Maria Högberg, född 1898 i Ekshärad. Hon dog 1937 i Torrfasten varefter maken som änkling flyttade till Silvergruvan där han slutade sina dagar 1944 när han var 67 år gammal.

En tredje son hette **Karl August Andersson**, och han föddes 1874 i Sandbacken och gifte sig 1899 med **Ida Karolina Jansson**, född 1881 i Hedbyn och dotter till Sved Jan Petter Persson och Kalvars Gustava Ersdotter. Familjen bodde endast under en kortare tid i Sandbacken och flyttade därefter till Bergsbo, sedan till Bredberget och till Östanbjörka. Se vidare under rubriken Sandbacksläkten i Bredberget ovan.

Hellstrands.

År 1927 flyttade Anders Hellstrand med sin familj till fastigheten Saxhyttan 65:1 men förvärvade senare fastigheten 72:5, vilken vid Laga Skiftet beboddes av Mats Elofs Jan Olsson, (se dito ovan). **Anders Hellstrand** föddes 1869 i Fermsnäs i Mockfjärd där han var son till Pellas Mats Andersson, född 1841, och dennes hustru Kerstin Ersdotter, född 1847, båda bördiga från Mockfjärd. Anders tjänstgjorde vid unga år som soldat och synes då ha antagit namnet Hellstrand. Han gifte sig 1891 med **Kerstin Höglund**, född 1868 i Mockfjärd. Anders var med sin familj inflyttad till Bergsbo från Mockfjärd 1912. I Bergsbo står han noterad som kolare, medan han i Sandbacken tituleras hemmansägare. Makarna blev sedan kvar här under resten av livet. Anders Hellstrand slutade sina dagar 1937 i en ålder av 67 år. Hustrun Kerstin gick bort 1931 när hon var 62 år. Sonen Anders Fredrik, vilken föredrog att stava sitt namn Hällstrand, föddes 1891 i Mockfjärd och bodde en tid i Gärdsveden men kom senare till Fagerlid (se dito nedan). Sonen Valter Hellstrand, född 1905 i Gagnef, gifte sig 1929 med Edit Andersson, född 1903 i Storslätten. Familjen bodde en tid i Sandbacken, men flyttade sedermera till Storslätten.

Sonen **Per Konrad Hellstrand**, född 1898 i Mockfjärd, gifte sig 1920 med **Elsa Viktoria Karlsson**, född 1901 i Gärdsbodarna där hon var dotter till Glas Karl Fredrik Andersson och Anna Lovisa Forsberg. Per Hellstrand var till yrket skogsarbetare. Han avled redan 1963, när han var 65 år. Hans änka Elsa Hellstrand sedan kvar i Sandbacken ända fram till sin död 1980, och hon var då 79 år.

Sonen **Ture Valdemar Hellstrand**, född 1920 i Bergsbo, tillträdde som ny ägare av fastigheten, och han står noterad som impregneringsarbetare. Han gifte sig 1948 med **Anna Matilda Jansson**, född 1925 i Ore församling och dotter till Anders Gustaf Jansson, född 1881 i Tyngsjö och Vilhelmina Andersson, född 1893 i Orsa, vilka var inflyttade till Stångmyrberget från Ore. Som änka kom Vilhelmina Jansson till Gärdsbodarna (se dito ovan). Ture Hellstrand avled 1985 i en ålder av 64 år. Nuvarande ägare är sonen **Per Gustaf Hellstrand**.

En syster till den ovan nämnda hustrun till Per Hellstrand hette **Betty Linnéa Karlsson** och föddes 1910 i Gärdsbodarna. Hon gifte sig 1936 med **John Martin Eldh**, född 1908 i Grava, Värmland. De lät uppföra en villa ett stycke väster om Hellstrands gård och bosatte sig där. John Eldh var under många år verksam som rörinstallatör. Han avled 1993 i en ålder av 84 år. Änkan Betty Eldh överlevde maken med 11 år och hon slutade sina dagar i Sunnansjö 2004 i den höga åldern av 94 år.

Markussons.

Under 1940-talet bosatte sig **Karl Johan Markusson** på en gård belägen ett stycke norr om Hellstrands. Han föddes 1903 i Dala-Järna som son till Markus Persson, född 1869 i Dalby i Värmland, och dennes hustru Karin Naemi Axelina Lönn, född 1883 i Gåsborn, Värmland. De var inflyttade 1916 från Järna till Bergsbo där Markus Persson står skriven som landbonde, d.v.s. arrendator.

Karl Markusson var sedan 1940 gift med **Märta Elisabet Andersson**, född 1904 i Moberget och dotter till Anders Gustaf Andersson och Vilhelmina Johansson. Makarna blev kvar på Sandbacken under många år, men flyttade på äldre dagar till Nyhammar där Karl Markusson avled 1980 när han var närmare 77 år. Änkan Märta Markusson slutade sina dagar tre år senare i en ålder av 78 år. Makarna ägde två döttrar.

Släkttabeller. Sandbacken.

Nybyggaren

Nils Eriksson, f. 30/8 1682 i Östanmyra, gift 4/11 1706, död 17/5 1745 i Sandbacken.

Hustru: Anna Persdotter, f. 16/8 1677 i Kyrkbyn, död 17/2 1734 i Sandbacken.

Barn:
Anna, f. 30/8 1711 i Bergsbo, ogift piga, död 8/8 1774
Maria, f. 7/5 1713 ibm, gm Olof Larsson nedan
Nils f. 18/2 1716 ibm
Kerstin, f. 18/8 1717 ibm, gm Lars Persson i Bergsbo
Per, f. 5/3 1720 ibm
Brita, f. 19/8 1722 ibm ogift piga, död 23/2 1772

Olof Larsson, f. 6/11 1712 i Norrbo, gift 1744, död 5/4 1773 i Bergsbo.

Hustru: Maria Nilsson, f. 7/5 1713 i Bergsbo, död 16/7 1785 i Bergsbo

Barn: Margareta, f. 3/10 1747 i Bergsbo, gm Mats Larsson nedan.

Hemmansbrukaren

Mats Larsson, f. 5/3 1748 i Krabbsjön, gift 1773, död 13/6 1810 i Sandbacken.

Hustru: Margareta Olsdotter, f. 3/10 1747 i Bergsbo, död 5/12 1824 i Sandbacken.

Barn:
Olof, f. 14/12 1774 i Bergsbo, bosatt i Bergsbo
Anders, f. 1/5 1776 ibm se nedan
Johan och Anna, tvillingar, f. 20/4 1785 ibm

Arbetaren

Anders Mattsson, f. 1/5 1776 i Bergsbo, gift 12/10 1799, död 29/6 1815 i Sandbacken.

Hustru: Catharina Mattsdotter, f. 1/1 1770 i Stakheden, död 5/12 1824 i Sandbacken.

Barn:
Olof, f. 25/5 1800 i Sandbacken, ogift dräng, död 22/2 1848
Petter, f. 15/8 1803 ibm se nedan
Stina, f. 24/4 1807 ibm död 27/7 1810
Anders, f. 5/7 1811 ibm död 6/11 samma år

Torpägaren

Petter Andersson, f. 15/8 1803 i Sandbacken, gift 23/7 1826, död 10/7 1863 i Sandbacken.

Hustru: Stina Gustafsdotter, f. 4/7 1793 i Kyrkbyn, död 3/12 1870 i Sandbacken.

Barn:
Anders Gustaf, f. 5/7 1825 i Sandbacken
Anna Stina, f. 29/4 1828 ibm, gm Anders Jonsson nedan
Greta Lisa, f. 8/1 1831 ibm, gm Sjul Jan Persson nedan

Arbetaren

Anders Jonsson, f. 16/10 1819 i Norrbärke, gift 19/11 1848,
Hustru: Anna Stina Persdotter, f. 29/4 1828 i Sandbacken,
Barn: Anders Fredrik, f. 11/3 1849 i Sandbacken
Per Erik, f. 14/5 1851 ibm
Karl Gustaf, f. 10/7 1857 i Lillheden

Familjen utflyttad till
Lillheden 1854.

Dagkarlen, Sjul

Jan Persson, f. 28/4 1828 i Kullen, gift 5/5 1853,
Hustru: Greta Lisa Persdotter, f. 8/1 1831 i Sandbacken
Barn: Anna Stina, f. 17/9 1853 i Saxhyttan
Jan Petter, f. 31/8 1855 i Sandbacken, till Hedbyn
Anders Fredrik, f. 7/12 1857 i Lillheden
Karl Erik, f. 13/4 1860 ibm

Familjen utflyttad till
Lillheden 1857, senare
till Långmyra.

Uppsättaren vid Bergsbo hytta

Petter Persson, f. 28/4 1757 i Gärde, gift 1779, död 4/4 1838 i Bergsbo.
Hustru: Anna Larsdotter, f. 12/1 1756 i Bergsbo, död 30/6 1819 i Sandbacken.
Barn: Petter, f. 16/5 1784 i Sandbacken, till Hedemora
Anders, f. 15/6 1787 ibm
Christina, f. 13/7 1790 ibm
Catharina, f. 15/11 1796 ibm

Mats Elofs.

Nybyggaren, Mats Elofs

Jan Olsson, f. 10/11 1806 i Hyttriset, gift 8/11 1829, död 9/6 1885 i Sandbacken.
Hustru: Karin Andersdotter, f. 2/4 1806 i Saxhyttan, död 17/5 1874 i Sandbacken.
Barn: Anders, f. 4/10 1830 i Hyttriset, se nedan
Stina Lisa, f. 24/3 1836 ibm
Sophia, f. 16/1 1842 ibm
Johanna, f. 8/8 1844 i Norrbo, se Sandbacksläkten nedan
Jan Erik, f. 12/2 1847 ibm

Arbetaren, Mats Elofs

Anders Jansson, f. 4/10 1830 i Hyttriset, gift 1/1 1864,
Hustru: Stina Lotta Sjöberg, f. 4/1 1841 i Rifallet,
Barn: Anders Johan, f. 15/1 1865 i Rifallet, till Laxsjön
Christina Vilhelmina, f. 2/3 1867 ibm, gift Rixon, Högbo
Carl Erik, f. 5/9 1870 ibm
Anders Gustaf, f. 8/2 1873 ibm, till Ludvika
Jan Erik, f. 19/3 1875 ibm, till Räfvsåla
Johanna Sophia, f. 5/2 1878 i Sandbacken, gift Andersson, Tuna Hästberg
Anna Charlotta, f. 30/5 1881 i Krabbsjön, gift Sundberg, Hofors
Carl August, f. 13/7 1885 ibm, till Idkerberget

Anm. Familjen inflyttad från Rifallet till Sandbacken omkring 1876. Utflyttad till Krabbsjön omkring 1880. Återflytt till Sandbacken 1886. Utflyttad till Laxsjön den 15/11 1892. Anders Jansson död den 19/1 1914 och Stina Lotta Sjöberg den 6/10 1920, båda i Laxsjön.

Sandbacksläkten.

Arbetaren, Sandback

Anders Fredrik Andersson, f.18/7 1846 i Östanbjörka, gift 12/7 1873, död 3/5 1887.
Hustru: Mats Elofs Johanna Jansdotter, f. 8/8 1844 i Norrbo, död 1/12 1924 i Sandbacken.

Barn: *Carl* August, f. 15/6 1874 i Sandbacken, se Sandbacksläkten, Bredberget
Fredrik Albert, f. 8/8 1876 i Aspslätten, se nedan
Hanna Fredrika, f. 25/12 1878 ibm
Henning Axel, f. 6/1 1881 i Storvåla, se nedan
Ida Sofia, f. 1/8 1883 i Sandbacken, död ogift 12/4 1970 i Ludvika
Karl Edvard, f. 5/11 1885 ibm, se nedan

Arbetaren, Sandback

Fredrik Albert Andersson, f. 8/9 1876 i Aspslätten, gift 14/10 1899.,

Hustru: Johanna *Maria* Lindberg, f. 29/8 1879 i Karlsänge,

Barn: Edit Eugenia, f. 15/10 1899 i Sandbacken, död ogift 13/10 1927 i Gillermarken
Ella Maria, f. 10/3 1901 i dito, död ogift 16/1 1921 i Gillermarken
Albert Ivar, f. 21/8 1903 i dito, gift, död 11/7 1956 i Silvergruvan
Bror Ingvar, f. 23/10 1905 i dito, gift, död 18/4 2001 i Ludvika
Karl Harald, f. 2/2 1908 i dito, gift, död 6/10 1972 i Eskilstuna

Anm. Familjen utflyttad till Gillermarken i Ludvika den 9/12 1909. Maria Lindberg död den 9/12 1919 i Gillermarken. Fredrik Andersson omgift 13/11 1926 med Ester Maria Högberg, f. 31/1 1891 i Ekshärad, Värmland, vilken avled den 6/6 1937 i Torrfasten. Fredrik Andersson död vid Silvergruvan i Brunsvik den 15/1 1944.

Skogsarbetaren, Sandback

Karl Edvard Andersson, f. 5/11 1885 i Sandbacken, ogift, död 30/10 1954.

Sambo: Anna Vilhelmina Jansson, f. 11/4 1893 i Norrbärke, död 4/10 1951 i Stora Tuna

Barn: Birger Velandar, f. 19/8 1912 i Sandbacken
Sten Uno, f. 31/5 1922 i dito

Skogsarbetaren

Henning Axel Andersson, f. 6/1 1881 i Storvåla, Inflyttad från Brudberget 1930.

Hushållerskan Anna Olivia Svensson, f. 17/11 1886 i Stora Tuna,

Barn: Nils Gustaf *Martin* Svensson, f. 20/11 1911 Sandbacken, till Brudberget
Anna *Viktor*ia, f. 8/8 1913 i dito, död ogift 17/9 1999 i Ludvika
Margit Matilda, f. 14/3 1915 i dito, gift Löf, Svarthyttan
Karin Gunhild, f. 6/7 1917 i dito, gift Larsson, Ludvika
Ingeborg Birgitta, f. 8/4 1922 i dito, gift Persson, Grängesberg

Hellstrands.

Hemmansägaren, f.d. soldaten

Anders Hellstrand, f. 20/7 1869 i Mockfjärd, gift 2/5 1891, död 10/2 1937 i Sandbacken.

Hustru: Kerstin Höglund, f. 13/7 1868 i Mockfjärd, död 20/5 1931 i Sandbacken.

Barn: Anders *Fredrik*, f. 13/10 1891 i Fermsnäs, Mockfjärd, till Fagerlid
Per Konrad, f. 12/11 1898 i dito, se nedan
Gustav Einar, f. 31/12 1901 i Gagnef, död ogift den 16/8 1933.
Albert Valter, f. 20/6 1905 i dito, se nedan

Anm. Familjen inflyttad från Bergsbo 1927.

Kassören

Albert *Valter* Hellstrand, f. 20/6 1905 i Gagnef, gift 1/9 1929, död 4/4 1970 i Storslätten.
Hustru: *Edit* Linnéa Andersson, f. 24/12 1903 i Storslätten, död 12/11 1990 i Storslätten.
Barn: *Gerd* Elisabet, f. 23/10 1929 i Sandbacken, gift Bjälemar, död 18/5 2005

Anm. Familjen utflyttad till Storslätten på 1930-talet.

Saxhyttan 65:1, skogsarbetaren

Per Konrad Hellstrand, f. 12/11 1898 i Mockfjärd, gift 7/8 1920, död 8/12 1963 i Sandbacken.
Hustru: *Elsa* Viktoria Karlsson, f. 23/2 1901 i Gärdsbodarna, död 19/9 1980 i Sandbacken.
Barn: *Ture* Valdemar, f. 18/4 1920 i Bergsbo, se nedan

Saxhyttan 72:5, impregneringsarbetaren

Ture Valdemar Hellstrand, f. 18/4 1920 i Bergsbo, g. 14/8 1948, död 11/2 1985 i Sandbacken.
Hustru: Anna Matilda, f. Jansson 9/12 1925 i Ore,
Barn: *Per-Gustaf* Tore, f. 1/1 1963 i Sandbacken

Rörinstallatör

John Martin Eldh, f. 15/9 1908 i Grava, Värmland, gift 1/3 1936, död 14/4 1993 i Sandbacken.
Hustru: Betty Linnéa, f. Karlsson 9/2 1910 i Gärdsbodarna, död 19/6 2004 i Sunnansjö.
Barnlösa.

Norströms

Skogsarbetaren

Ernst Ludvig Norström, f. 20/5 1892 i Storslätten, gift 30/10 1915,
Hustru: Armida Elisabet Göransson, f. 4/1 1889 i Rämshyttan
Barn: *Karl* Ludvig, f. 4/2 1916 i Sandbacken, död 14/5 1927
Ellen Elisabet, f. 20/9 1920 i dito, gift Rusback, Tuna Hästberg
Elsa Margareta, f. 12/11 1921 i dito, till Morberget

Anm. Familjen till Storslätten 1926. Ernst Ludvig Norström död 4/6 1952 i Storslätten och hans änka den 17/11 1973 i Tuna Hästberg.

Daniel Anderssons.

Skogsarbetaren, Nybo

Daniel Andersson, f. 3/9 1889 i Stenberget, gift 19/12 1914,
Hustru: Edla Teolinda Andersson, f. 15/12 1886 i Östergötland,
Barn: *Margit* Elisabet, f. 26/10 1915 i Bergsbo, gift Hyttsved, Västansjö
Ella Elisabet, f. 14/2 1921 i Sandbacken, gift Erling, Skärholmen
Karl Gösta, f. 20/9 1926 i Östanbjörka, till Arvika

Anm. Familjen utflyttad till Östanbjörka 1925. Daniel Andersson död den 21/6 1966 och hustrun den 29/9 1968, båda i Västansjö.

Axelsson – Sax.

Erik Ferdinand Axelsson, f. 23/10 1903 i Stöde, Medelpad,
Sambo: *Agda* Elisabet Sax, f. 27/6 1902 i Brudberget
Barnlösa.

Markussons.

Sågverksarbetaren

Karl Johan Markusson, f. 1/10 1903 i Dala-Järna, gift 19/10 1915, död 13/9 1980 i Nyhammar

Hustru: *Märta* Elisabet Andersson, f. 22/9 1904 i Morberget, död 13/3 1983 i Nyhammar

Barn: Mary Elisabet, f. 3/6 1940 i Sandbacken

Naemi Marianne, f. 2/8 1943 i dito

Anm. Beträffande Karl Markussons föräldrar, se under Bergsbo ovan.

BRUDBERGET.

Gården, som endast består av två tomter, är belägen cirka 1 kilometer sydost om Sandbacken och gränsar i öster mot Storfallsberget (se dito nedan). Här fanns tidigt en fast bosättning då redan omkring 1690 en familj slog sig ner på platsen som nybyggare. Man vet inte om det tidigare fanns en fäbod här. Det var **Lars Andersson Blomme**, född 1653 i Stensbo, gift med **Sara Andersdotter**, född 1653 i Kyrkbyn, som flyttade till Brudberget från Stensbo. Han står noterad som soldat i husförhörlängden 1686-1699 men är redan år 1700 ersatt av en ny soldat på Blomme-roten. Lars Andersson har inte påträffats i dödboken. Sannolikt har han dött under sin tjänstgöring. Änkan Sara Andersdotter blev sedan kvar i Brudberget ända fram till sin död 1737 när hon var 84 år.

Även sonen **Carl Larsson Blom**, född 1692 i Brudberget blev under en kortare tid bosatt här. Han var sedan 1712 gift med **Elisabet Persdotter**, född 1686 i Östanbjörka där hon var dotter till den förste nybyggaren, bergsmannen Per Halvarsson och dennes hustru Elisabet Halvarsdotter. Redan omkring 1716 flyttade de dock till Östanbjörka där de sedan blev kvar under resten av livet. Sonen Per Carlsson, född 1713 i Brudberget synes ha utnyttjat Brudberget som fäbod. Han avled i Östanbjörka redan 1742, enligt dödboken av brännsjuka och feber, endast 28 år gammal.

Efter den ovan nämnda Sara Andersdotters död 1737 skulle Brudberget komma att fungera som fäbod under Östanbjörka ända fram till omkring 1860 då **Olars Erik Ersson** slog sig ner här som nybyggare. Han föddes 1822 i Morgärde som son till bergsmannen Olars Erik Ersson och Anna Andersdotter. Tilläggas kan att Erik Ersson var bror till den under Sunes i Bergsbo omtalade Olars Anders Ersson. Vid Laga Skiftet 1866–1876 förfogade Erik Ersson över två tomter och 12 tunnland åker och slog i Brudberget. Han blev kvar i Brudberget under resten av sitt liv och slutade sina dagar 1886 i en ålder av 64 år. Uppgift om dödsorsaken saknas. Han hustru, **Stina Olsdotter**, född 1826 i Botberget, levde sedan som änka ända fram till 1912 då hon var 86 år.

Svärsonen **Daniel Erik Danielsson-Sax**, föddes 1867 i Krabbsjön där han var son till Daniel Ersson och Maja Stina Jansdotter. Han gifte sig 1895 med **Hilda Sofia Eriksson**, född 1871 i Brudberget. Daniel Erik Sax var verksam som skogsarbetare och han blev kvar i Brudberget under återstoden av sitt liv. Han gick bort 1921 i en ålder av endast 53 år. Dödsorsaken angavs vara sockersjuka (diabetes). Hilda Sofia Sax levde därefter som änka ända fram till sin död 1943 i Brudberget. Hon hade då varit änka i 22 år, och hon var vid sin bortgång 72 år. Hon förefaller att ha varit den sista fast boende invånaren i Brudberget.

Brudberget kom senare att ägas av **Anders Barkström** och **Henrik Barkström** i Östanbjörka, vilka ägde var sin gård här. Henrik Barkströms gård kom att byta ägare flera gånger, medan Anders Barkströms gård ärvdes av mågen **Slogsved Axel Karlsson** och dennes hustru **Ottilia Barkström**. De efterträddes i sin tur av mågen och dottern **Åke och Tyra Bornström**. Nuvarande ägare av den ena gården i Brudberget är **Bengt Norberg**, dotterson till Axel Karlsson ovan. Den andra gården ägs av **Anneli Sundström** i Borlänge, vilkens farmor var syster till Axel Karlsson.

Släkttabeller. Brudberget.

Soldaten

Lars Andersson Blomme, f. 17/7 1659 i Stensbo, gift 28/12 1680, dödsår okänt.

Hustru: Sara Andersdotter, f. 15/12 1653 i Kyrkbyn, död 13/12 1737 i Brudberget.

Barn: Kerstin, f. 12/2 1682 i Stensbo, gm Anders Andersson i Bergsbo

Anders, f. 10/1 1687 ibm

Carl, f. 8/12 1692 i Brudberget, se nedan

Hemmansbrukaren

Carl Larsson Blom, f. 8/12 1692 i Brudberget, gift 5/10 1712, död 29/5 1742 i Östanbjörka.

Hustru: Elisabet Persdotter, f. 21/3 1686 i Östanbjörka, död 9/11 1764 i Östanbjörka.

Barn: Per, f. 8/10 1713 i Brudberget

Kerstin, f. 12/10 1715 ibm

Lars, f. 23/3 1719 i Östanbjörka, död ogift 8/4 1742

Elisabet, f. /1 1721 ibm gm Mårten Mårtensson

Anders, f. 5/1 1727 ibm

Nybyggaren, Olars

Erik Ersson, f. 25/8 1822 i Morgärde, gift 12/11 1848, död 7/12 1886 i Brudberget.

Hustru: Stina Olsdotter, f. 10/2 1826 i Botberget, död 23/2 1912 i Brudberget.

Barn: Jan Erik, f. 2/1 1849 i Bergsbo

Sara Stina, f. 4/4 1852 i Holen

Albertina, f. 1/10 1854 ibm gift Moberg, Borlänge

Carl Erik, f. 19/11 1858 ibm till Borlänge

Johanna Fredrika, f. 9/7 1861 i Brudberget

Sophia Matilda, f. 19/10 1864 ibm död 11/4 1867

Maria, f. 23/12 1867 ibm död ogift 3/10 1955 i Falun Kristine

Hilda Sophia, f. 11/2 1871 ibm, gift Sax nedan

Erik Axel, f. 16/6 1874 ibm

Skogsarbetaren

Daniel Erik Danielsson-Sax, f. 18/7 1867 i Krabbsjön, g. 26/12 1895, d. 4/2 1921 i Brudberget.

Hustru: Hilda Sophia Eriksson, f. 5/2 1871 i Brudberget, död 6/11 1943 i Brudberget.

Barn: *Klas* Engelbrekt Sax, f. 10/8 1896 i Brudberget, till Rönnäset

Elsa Sofia, f. 7/9 1897 i dito

Agda Elisabet, f. 27/6 1902 i dito, se under Sandbacken ovan

Axel Emanuel, f. 3/10 1904 i dito

Karl *Elis*, f. 2/5 1907 i dito, tvilling

Elin Linnea, f. 2/5 1907 i dito, död ogift i Falun 19/12 1980

Maria Kristina, f. 5/12 1912 i dito

Henning Axel Andersson, f. 6/1 1881 i Storvåla, död 26/7 1970 i Ludvika.

Hushållerskan Anna Olivia Svensson, f. 17/1 1886 i Stora Tuna, död 1/2 1972 i Grängesberg

Barn: Nils Gustaf Martin Svensson, f. 20/11 1911 i Sandbacken, död ogift 2/10 1934

Margit Matilda, f. 14/3 1915 i Sandbacken, gift Löf, Svarthyttan

Karin Gunhild, f. 6/7 1917 i dito, gift Larsson, Ludvika

Ingeborg Matilda, f. 8/4 1922 i dito, gift Persson, Grängesberg

FALLMORA.

Det rör sig här om en enstaka gård, belägen ett stycke norr om Brudberget. Även här kan man notera en relativt tidig bosättning. Redan på 1680-talet återfinns en **Mats Halvarsson** angiven som bosatt i Fallmora. Han föddes 1664 i Rossa som son till Halvar Esbjörnsson och dennes hustru Kerstin Esbjörnsdotter. Det ligger därför nära till hands att förmoda att platsen tidigare varit fäbod under nämnda by, och sannolikt var det personer därifrån som gjorde den första uppodlingen här. Mats Halvarssons hustru hette **Elisabet Göransdotter**, och hon kom från Skeppmora. Även deras son Göran Mattsson står en tid skriven under Fallmora. Omkring år 1720 flyttade familjen till Krabbsjön, som vid den tidpunkten vuxit till en större industriort efter det att Ludvika Kronobruks masugn flyttats dit år 1680. Tilläggas kan att Göran Mattsson är anfader till Per Görs-släkten i Krabbsjön, som sedermera även blev boende i Bredberget. (Slakten kommer att redovisas i en planeras skrift om Krabbsjön). Gården i Fallmora synes sedan ha varit obebodd under lång tid eller brukats som fäbod. Vid Laga Skiftet 1866 – 1876 ägdes Fallmora av Nyhammars Bruk och här fanns då två tomter samt åker och slog. Gården finns omnämnd i endast två husförhörslängder, nämligen den från tidsperioden 1881 till 1899 samt den från 1890 till 1899.

Den förste som i senare tid slog sig ner här förefaller ha varit **Jan Petter Andersson**, född 1831 i Stensbo, vilken står noterad som arbetare. Han var sedan 1860 gifte med **Stina Cajsa Andersdotter**, född 1834 i Storfallsberget, dotter till Anders Andersson och Stina Lisa Andersdotter. Makarna bodde till en början i Stensbo och flyttade därefter till Krabbsjön omkring 1862. År 1865 och de efterföljande åren fram till 1880 står de noterade under Storfallsberget, medan man i husförhörslängden som börjar 1881 har skrivit Fallmora i marginalen. Troligtvis har de dock varit bosatta i Fallmora ända sedan 1865. Flera familjer var vid den tiden bosatta i Storfallsberget och Jan Petter och hans hustru kan därför, på grund av trångboddhet, ha nödgats flytta ut därifrån och söka ett nytt boställe och då valt att arrendera Nyhammars Bruks gård i Fallmora. Omkring år 1900 flyttade familjen till Fagerlid där Stina Cajsa Andersdotter avled 1901, 66 år gammal. Jan Petter Andersson dog 1913 när han var 82 år. Fallmora har sedan dess saknat fast bosättning.

Arbetaren

Jan Petter Andersson, f. 15/9 1831 i Stensbo, gift 27/11 1860, död 2/10 1913 i Fagerlid.

Hustru: Stina Cajsa Andersdotter, f. 19/9 1834 i Storfallsberget, död 18/4 1901 i Fagerlid.

Barn: Stina Sophia, f. 29/9 1861 i Stensbo, gift Andersson, Stora Tuna

Johanna Fredrika, f. 26/8 1863 i Krabbsjön, gift Svensson, Grangärde

Matilda, f. 27/10 1865 i Fallmora? Gift Norberg, Grangärde

Carolina, f. 23/1 1868 ibm till Amerika 25/8 1893

Gustaf, f. 3/6 1870 ibm, (Fagerström), till Ljusnarsberg 6/8 1894

Johan Julius, f. 23/1 1875 ibm, maskinist i Nyhammar

Carl Fredrik, f. 9/9 1877 ibm död 19/11 1878

Carl August, f. 11/3 1880 ibm död 16/3 1881

STORFALLSBERGET MED PER HANS.

Storfallsberget ligger på sydsidan av berget med samma namn, cirka en kilometer söder om Fagerlidstjärn och norr om Storfallsbergstjärn. Gårdarna här har, i likhet med många andra byar och gårdar i området från Bergsbo och österut sitt ursprung i gamla fäbodrar under Kyrkbyn och omgivande byar. Storfallsberget finns med i 1664 års rannsaking över fäbodrar, och som ägare noteras då kyrkoherden Herr Hans samt Anders Snickare i Kyrkbyn. Ett tingsprotokoll upprättat vid laga sommartinget 1665 upplyser oss om att Herr Hans Olai, Pastor i Gränge tredje resan låter uppbjuda en fäbodvall, Storfallsberget benämnd, som han köpt av Anders Simonsson i Gärde den 12/1 1664.

Ett tingsprotokoll från den 5 – 6 januari 1686 ger intressant information om fäbodens äldsta historia. Tre bröder, nämligen Erik Mattsson, Lars Mattsson och Mats Mattsson, samtliga i Gärde, framlägger då ett yrkande att få igenlösa Storfallsberget från Kyrkoherdens arvingar. Vid rättegången framkom att brödernas farfar, vid namn **Simon Eriksson** i Gärde, *fäbodvallen uppbrutit ifrån stubben*, d.v.s. gjort den allra första nyodlingen på platsen. Denne Simon Eriksson tillhörde en gammal släkt i Gärde som det via domböcker och jordeböcker varit möjligt att följa ända ner på senare delen av 1400-talet. Simon Eriksson föddes omkring 1575 i Gärde och avled år 1645, och han var under hela sitt liv bosatt i Gärde. Anläggandet av fäboden synes ha skett någon gång under tidigt 1600-tal.

Kyrkoherdens son, nybyggaren **Anders Hansson** i Gärdsveden tilldömdes att få behålla Storfallsberget, som därefter kom att brukas av olika ägare under lång tid. Under senare delen av 1600-talet skulle det för en kortare tid komma att finnas fast bosättning här, då olika familjer för kortare perioder bodde i Storfallsberget. Det skulle dock dröja ända till senare hälften av 1700-talet innan man kan notera en bestående fast befolkning här.

Omkring år 1770 anlände **Johan Andersson**, född 1738 i Uppland och inflyttad från Björksta till Grangärde 1861. Hans hustru hette **Greta Görsdotter**, och hon föddes 1740 i Morberget, där hon var dotter till Göran Göransson och Karin Ersdotter. Makarna slog sig nu ner på den gamla fäbodvallen. Det är inte känt vem eller vilka de köpte marken av. De blev sedan kvar i Storfallsberget under resten av livet. Johan Andersson avled 1804 i en ålder av 66 år. Denne Storfallsbergets förste nybyggare avled redan 1802 och om honom finns följande notering i dödboken: *Bräcklige mannen Jan Andersson i Storfallsberget, gift 1768 med Brita Görsdotter från Morberget, ägt 9 söner och 3 döttrar. Levernet varit mer och mindre vansinnigt. Död den 30 december av tidigt åkommen ålderdomsbräcklighet, 62 år.* Att så många barn är angivna beror på att han varit gift tidigare. I vigselboken från 1768 omtalas han nämligen som dräng och änkling.

Ny ägare av egendomen blev sonen **Anders Jansson**, född 1871 i Storfallsberget, gift 1796 med **Anna Persdotter**, f. 1769 i Roskänge, där hon var dotter till bergsmannen Mahl Per Larsson och Karin Hansdotter. Hon avled redan 1827, endast 58 år gammal, enligt dödboken av kräfta. Maken slutade sina dagar ett och ett halvt år senare den 21 februari 1829 då man fann honom liggande på Bresjön *avled strax därefter ihjälfrusen, 57 år gammal.*

Efter föräldrarnas frånfälle tillträdde sonen **Anders Andersson**, född 1806 i Storfallsberget, vilken 1833 gifte sig med **Stina Lisa Andersdotter**, född 1813 vid Laggarrudden i Ludvika. Båda makarna gick bort tidigt. Stina Lisa Andersdotter avled redan den 9 juni 1866, enligt dödboken av vattusot, endast 53 år gammal. Mannen dog knappt halvåret senare, nämligen den 25 november, även han av vattusot, 60 år gammal. Dottern Stina Cajsa Andersdotter, född 1834 i Storfallsberget, blev gift med Jan Petter Andersson från Stensbo. Makarna blev bosatta i Fallmora, se dito ovan.

Sonen **Jakob Erik Andersson**, född 1848 i Storfallsberget, gifte sig 1870 med **Johanna Dahlin**, född 1850 i Norrbärke. De bosatte sig i Storfallsberget, där han står skriven som arbetare. Makarna ägde inte mindre än 14 barn, men inget av dem blev kvar i hembyn. Jakob Erik Andersson, hans hustru och tre av sönerna flyttade omkring år 1900 till Brudberget, där han står noterad som hemmansägare. Han avled 1909 av kräfta när han var 61 år gammal. Hans änka överlevde honom med 9 år, och hon slutade sina dagar 1918, enligt dödboken av slag. Hon var vid sin bortgång 68 år. Deras son Jakob Erik Jakobsson, född 1880 i Storfallsberget, blev gift till Hängenbodarna men senare bosatt i Kullen.

En annan son till Anders Andersson och Stina Lisa Andersdotter vid namn **Jan Petter Andersson** föddes 1845 i Storfallsberget och gifte sig 1873 med **Anna Stina Jansdotter**, född 1850 i Lövfallet. De blev bosatta i hans hemby där han står skriven som hemmansägare. Makarna blev kvar i Storfallsberget under resten av livet. Jan Petter Andersson slutade sina dagar 1909, och som dödsorsak angavs njurlidande. Han var vid sin bortgång 64 år och hans änka överlevde honom sedan med 17 år. Hon dog 1927 när hon var 77 år. Dottern Johanna Kristina, född 1882 i Storfallsberget, blev 1901 gift med Karl Axel Danielsson Berg, född 1887 i Lågnäset. Familjen blev kvar fram till 1918 då de flyttade till Malsjöberg i Ludvika. En dotter vid namn Sara Kristina Jansson, född 1876 i Storfallsberget, fick sonen Johan Hilbert Jansson vilken föddes 1899. Han gifte sig 1928 med Signe Viktoria Abrahamsson, född 1904 i Storslätten. Makarna flyttade dock till Storslätten redan 1930 och sedermera till Rämshyttan. Vad beträffar modern, Sara Kristina Jansson, förblev hon ogift och slutade sina dagar 1931 i Pärby. Hon var vid sin bortgång 54 år gammal.

En son till Jan Petter Andersson och Anna Stina Jansson vid namn **Jan Erik Jansson**, föddes 1879 i Storfallsberget. Han gifte sig 1928 med **Hildur Fredrika Fors**, född 1898 i Folkärna församling. Han står noterad som jordarbetare. Familjen blev kvar i Storfallsberget under ett tiotal år, men flyttade på 1940-talet till Ludvika. Familjen synes ha varit de sista bofasta i Storfallsberget.

Per Hans.

En del av Storfallsberget kom, även sedan bofasta etablerat sig här, att brukas som fäbod under Östanbjörka. Vid Laga Skiftet 1866-1876 finns två ägare av fäboden noterade, nämligen **Anders Gustaf Persson**, född 1838 i Östanbjörka, samt **Göras Jan Petter Andersson**, född 1827 i Krabbsjön. Båda bosatta i Östanbjörka. Den förre var son till Per Hansson, född 1796 i Östanbjörka och dennes hustru Anna Persdotter, född 1797 i Grytänge. Jan Petter Andersson var måg åt den ovan nämnde Per Hansson och gift med dennes dotter Johanna Persdotter, född 1830 i Östanbjörka. Det är således denne Per Hansson som gett upphov till namnet på fäboden "Per Hans" i Storfallsberget.

Göras Jan Petter Andersson lät uppföra ett hus vid Per Hans omkring år 1860. Anders Gustaf Perssons hemman i Östanbjörka, inkluderande fäboden vid Per Hans, försåldes 1901 till **Isak Andersson**, född 1842 i Östanbjörka. Jan Petter Anderssons hemman i Östanbjörka, tillika med fäboddelen vid Per Hans, kom efter många turer att tillhöra Valfrid Jakobsson, född 1883 i Bergsbo, vilken flyttade till Östanbjörka. Dennes son, **Folke Eriksson**, född 1914 i Östanbjörka, blev sedermera ägare av egendomen. Nuvarande ägare av fäboddelen är dennes son **Sören Eriksson** i Östanbjörka. Isak Anderssons andel ärvdes av sonen Karl Johan **Isaksson**, född 1872 i Östanbjörka, vilken i sin tur efterträddes av sonen **Gunnar Johansson**, född 1902 i Östanbjörka. Ägare efter denne blev sonen **Jan Olof Johansson**, född 1939 i Östanbjörka. Nuvarande ägare av fäboddelen är den sistnämndes son **Mikael Lövgren** i Bredberget.

Gruvbrytning.

Gruvbrytningen vid Storfallsberget torde ha påbörjats någon gång under senare delen av 1800-talet. Bland dem som sysselsatts vid gruvan kan nämnas den för sin yrkesskicklighet kände smeden Abraham Jansson från Hängenbodarna (1846-1917), vilken bland annat tillverkade borrharna som användes vid borrhningen av de så kallade pumpstockarna, vilka ingick i utrustningen för att hålla vattnet borta från gruvan. Brytningen fortgick under ett antal decennier fram till ett stycke in på 1950-talet, och man hade då nått ett djup på omkring 50 meter. Sören Eriksson i Östansbjörka har berättat att han som barn fick följa med fadern ner i gruvan, en spännande upplevelse. Under senare tid fanns planer på att återuppta brytningen här och man gjorde då, utöver provborrning, även en spektakulär provsprängning i det gamla vattenfyllda gruvhålet. Dessa planer skrinlades dock på grund av bland annat kostnadsskäl.

Släkttabeller. Storfallsberget.

Nybyggaren

Johan Andersson, f. 16/2 1738 i Uppland, gift 18/9 1768, död 30/12 1802 i Storfallsberget.

Hustru 2: Greta Gördsdotter, f. 20/10 1740 i Morberget, gift 1768, död 5/5 1824.

Barn: Anna, f. 19/4 1769 i Morberget, gift i Morberget.

Anders, f. 23/7 1771 i Storfallsberget, se nedan

Johan, f. 25/4 1774 ibm

Catharina, f. 26/8 1778 ibm

Greta, f. 24/3 1780 ibm

Torpägaren

Anders Jansson, f. 23/7 1771 i Storfallsberget, gift 27/12 1796, död 21/2 1829.

Hustru: Anna Persdotter, f. 6/10 1769 i Roskänge, död 20/11 1827 i Storfallsberget.

Barn: Petter, f. 7/11 1797 i Storfallsberget

Christina, f. 22/6 1799 ibm

Anna, f. 14/4 1803 ibm

Anders, f. 20/9 1806 ibm, se nedan

Catharina, f. 18/6 1811 ibm

Hemmansägaren

Anders Andersson, f. 20/4 1806 i Storfallsberget, gift 26/5 1833, död 25/11 1866.

Hustru: Stina Lisa Andersdotter, f. 1813 i Laggarudden, Ludvika, död 9/6 1866.

Barn: Stina Cajsa, f. 19/9 1834 i Storfallsberget, till Fallmora

Petter, f. 19/8 1837 ibm

Sophia, f. 18/7 1841 ibm, gm. A.G. Andersson nedan

Jan Petter, f. 31/3 1845 ibm, se nedan

Jakob Erik, f. 10/2 1848 ibm se nedan

Arbetaren

Anders Gustaf Andersson, f. 7/11 1841 i Finntorpet, gift 29/3 1875, död 23/12 1880.

Hustru: Sophia Andersdotter, f. 18/7 1841 i Storfallsberget, utflyttad,

Barn: Carl Gustaf, f. 21/7 1873 i Storfallsberget

Sophia Vilhelmina, f. 15/9 1874 ibm

Johanna Albertina, f. 24/12 1876 ibm

Anders Johan, f. 8/11 1879 ibm

Arbetaren

Jakob Erik Andersson, f. 10/2 1848 i Storfallsberget, g. 26/10 1870, d. 17/3 1909 Brudberget.

Hustru: Johanna Dahlin, f. 10/7 1850 i Norrbärke, död 28/10 1918 i Brudberget.

Barn: Johanna Vilhelmina, f. 28/11 1870 i Storfallsberget, till Amerika 22/5 1895
Anders Gustaf, f. 12/11 1871 ibm, gift till Norrvik
Karolina, f. 20/5 1874 ibm, gift Jansson, Norrvik
Carl Erik, f. 25/5 1875 ibm, död 23/1 1879
Johan Fredrik, f. 1/9 1876 ibm, till Ludvika 1905, senare Hagge
Hilda Kristina, f. 31/5 1878 ibm
Jakob Erik, f. 18/6 1880 ibm, gift till Hängenbodarna
Karl Erik, f. 5/2 1882 ibm, till Ludvika 28/11 1920
Maria, f. 22/3 1884 ibm gift Barkman, se nedan
August Albin, f. 29/12 1885 ibm tvilling, död ogift 18/7 1957, Norrvik
Augusta Matilda, f. 29/12 1885 ibm, tvilling, död ogift 30/4 1904, Norrvik
Viktor Emanuel, f. 29/8 1888 ibm, död ogift 16/6 1921
Axel Gotthard, f. 5/5 1890 ibm död 12/5 samma år
Hanna Sofia, f. 9/5 1891 ibm

Arbetaren

Erik Elis Barkman, f. 7/7 1875 i Odensvi, gift 25/11 1905,

Familjen till Ludvika
den 25/11 1909

Hustru: Maria Jakobsson, f. 22/3 1884 i Storfallsberget,

Barn: Erik Harald, f. 2/5 1906 i Brudberget
Johan Sigfrid, f. 31/8 1907 i dito
Sven Olof, f. 5/12 1908 i dito

Hemmansägaren

Jan Petter Andersson, f. 31/3 1845 i Storfallsberget, gift 5/4 1873, död 21/12 1909.

Hustru: Anna Stina Jansdotter, f. 10/7 1850 i Lövfallet, död 9/8 1927 i Storfallsberget.

Barn: Johan Petter, f. 20/6 1873 i Storfallsberget, död 1/10 1876
Sara Kristina, f. 14/4 1876 ibm se nedan
Anna Kristina, f. 12/1 1878 ibm
Jan Erik, f. 9/12 1879 ibm se nedan
Johanna Kristina, f. 1/2 1882 ibm, gift Berg, se nedan
Karl Johan, f. 6/8 1885 ibm
Hulda Kristina, f. 4/11 1888 ibm, gm Elis Hermansson, till Bredberget
Augusta, f. 26/4 1892 ibm, gift Jakobsson, Håksberg

Sara Kristina Jansson, f. 14/4 1876 i Storfallsberget, ogift, död 2/7 1931 i Pärby.

Sonen Johan Hilbert Jansson, f. 12/5 1899 i Storfallsberget, se nedan

Skogsarbetaren

Johan Hilbert Jansson, f. 12/5 1899 i Storfallsberget, gift 30/12 1928,

Hustru: Signe Viktoria Abrahamsson, f. 10/8 1904 i Storslätten,

Barn: Siri Margareta, f. 28/7 1928 i Storfallsberget, gift Proos, Rämshyttan
Johan Helge, f. 16/4 1930 i dito, till Stockholm

Anm. Familjen utflyttad till Storslätten den 17/9 1930. Johan Hilbert Jansson död den 25/11 1981 vid Bockmossen, Rämshyttan, och hustrun den 20/1 1970 i Rämshyttan.

Jordarbetaren

Jan Erik Jansson, f. 9/12 1879 i Storfallsberget, gift 12/8 1928, död 20/12 1954 i Ludvika.
Hustru: Hildur Fredrika Fors, f. 18/9 1898 i Folkärna, död 26/3 1885 i Ösmo, Nynäshamn.
Barn: Gösta Holger, f. 6/3 1920 i Storfallsberget, till Grängesberg
Hildur Kristina, f. 20/4 1930 i Storfallsberget, gift Karlsson, Ösmo
Linnéa Viola, f. 27/6 1932 ibm

Gruvarbetaren

Karl Axel Danielsson Berg, f. 14/1 1877 i Lågnäset, gift 16/9 1901, död 25/8 1930 vid Iviken.
Hustru: Johanna Kristina Jansson, f. 1/2 1882 i Storfallsberget, död 12/3 1962 i Ludvika.
Barn: Karl Hjalmar, f. 19/12 1906 i Ludvika
Elsa Valborg, f. 24/5 1908 i Storfallsberget, gift Samuelsson, Huddinge
Georg Herbert, f. 1/5 1915 i dito, död ogift 18/7 1977, Iviken

Anm. Familjen utflyttad till Malsjöberg i Ludvika år 1918.

FAGERLID.

Gården, som i äldre handlingar även kallas Fagertäkt, är belägen på norra sidan av Fagerlidstjärn invid vägen mellan Grangärde och Rämshyttan. Tyvärr saknas uppgifter om när platsen först bebyggdes. Under en tid vid mitten av 1700-talet var platsen bebodd av släkten Scheringsson som vid den tiden hade stora intressen i hyttdriften vid Enkullen. Omkring år 1736 anlände **Petter Scheringsson** till Fagerlid, där han installerade sig som inspektor. Sannolikt hade han tillsynen över driften vid Rämshyttan och troligen också över gruvdriften vid koppargruvan i Fagerlid. Han var född 1702 i Enkullen där han var son till brukspatronen vid Enkullen Jöns Scheringsson och dennes hustru Catharina Jönsdotter. Petter Scheringsson var gift med **Maria Olsdotter**, född 1715 i Rämshyttan och dotter till Olof Mattsson och Elisabet Mattsdotter. Marias farfars far var den legendariske så kallade Rämshyttan, Göran Olsson i Rämshyttan, som hade stora intressen i bland annat Rämshyttan. Petter Scheringsson avled 1768 och hans hustru 1773.

Sonen **Johan Scheringsson** föddes 1747 i Fagerlid och han gifte sig 1767 med **Margareta Christina Skultera**, född 1744 i Floda. Han synes ha ägnat sig åt det militära. Kyrkoboken innehåller nämligen följande notering: "Med Drakenstierna Roten uti Stora Tuna socken död i Färjestad med hustru och barn den 11 augusti 1774". Tyvärr saknas uppgifter om vad som hänt familjen.

En syster till Johan Scheringsson, nämligen Anna **Catharina Schering**, född 1740 i Fagerlid, gifte sig 1770 med skräddarmästaren **Petter Larsson Holmberg**, född 1747 i Stora Skedvi. Han avled av gikt år 1795 endast 48 år gammal. Om hans uppförande finns följande anmärkning på latin *activa et modesta* vilket torde kunna översättas med aktivt och anspråkslöst. Änkan och barnen flyttade till Köping år 1800, och deras vidare öde är okänt.

Fagerlid förefaller därefter att i närmare 100 år ha saknat fast bosättning. Det är först omkring år 1890 som Fagerlid åter kommer med i kyrkoböckerna. Vid Laga Skiftet 1866-1876 ägdes hela området av **Nyhammars Bruk**. Här fanns då tre tomter noterade samt åker och slog. Bruket, som förfogade över betydande åkerarealer, kan ha använt Fagerlid som fåbod. Tilläggas kan att vid den tidpunkten låg gränsen mellan Stora Tuna och Grangärde längre i väster än den gör idag. Fagerlids ägor gränsade då mot Stora Tuna i öster. Det skulle dröja ända till år 1890 innan Fagerlid åter fick en fast bosättning, viket skedde när Anders Fredrik Svenssons änka flyttade hit. Hon hette **Johanna Fredrika Jansdotter**, född 1863 i Krabbsjön och dotter till Jan Petter Andersson och Stina Maja Andersdotter, sedermera bosatta i

Fallmora och slutligen i Fagerlid. Anders Fredrik Svensson, vilken var gruvarbetare, hade avlidit i Stora Tuna 1890. Dottern Anna Olivia Svensson, född 1886 i Stora Tuna, blev bosatt i Sandbacken, medan sonen Karl Alberts Svensson, född 1890, blev gift till Bredberget. Som redan nämnts flyttade även Johanna Fredrika Svenssons föräldrar, Jan Petter Andersson, född 1831 i Stensbo, och Stina Maja Andersdotter, född 1834 i Storfallsberget, till Fagerlid från Fallmora omkring år 1900. Jan Petter Andersson avled 1913 medan hans hustru gick bort redan 1901. (Jämför under Fallmora). Själv blev hon kvar i Fagerlid fram till 1926 då hon flyttade till Sandbacken och därefter till Bredberget, där hon slutade sina dagar 1949 i en ålder av närmare 86 år. Även sönerna Karl Albert Svensson och Alvar Valdemar Svensson bodde kvar i Fagerlid fram till 1926.

Fagerlid, som tidigare tillhört Nyhammars Bruk, kom genom ett byte att tillhöra **Billerud**. År 1926 anlände **Anders Fredrik Hällstrand** till Fagerlid. Han var född 1891 i Mockfjärd och son till Anders Hällstrand och Kerstin Höglund, inflyttade från Gagnef till Bergsbo och sedermera till Sandbacken. Fredrik Hällstrand, som till yrket var skogarbetare, var gift med **Kristina Albertina Olsdotter**, född 1894 i Gagnef och familjen hade tidigare varit bosatt i Gärdsveden. De blev kvar i Fagerlid en bit in på 1950-talet då flytten gick till Norhyttan. Kristina (Kirsti) Hällstrand avled redan 1952, troligen i Fagerlid, endast 58 år gammal. Fredrik Hällstrand slutade sina dagar 1968 i Norhyttan när han var 77 år. Sonen Algot Hällstrand, född 1914, blev gift med Smens Brita Karlsson i Hästberget. Elsa Hällstrand, f. 1918, gifte sig med Gustaf Örtlund vid Rämsskvarn. Olof Hällstrand blev bosatt i Norhyttan. Gunnar Hällstrand kom till Loforsen och Svea Hällstrand gifte sig med Martin Johansson i Kyrkbyn. En vid namn Nils Eriksson friköpte gården i Fagerlid från Billeruds någon gång mot slutet av 1950-talet. Familjen var inflyttad från Ludvika. Sonen Håkan Eriksson tjänstgjorde som slöjdlärare vid Nyhammars skola åren 1976 till 2009. Senare beboddes Fagerlid av **Veikko** och **Inga Vähä-Aho**, vilka efter några år flyttade till Bockmossen vid Rämshyttan och därefter till Borlänge.

Gruvdriften vid Fagerlid.

Gruvdriften här har gamla anor. Det berättas att redan "Rämsskungen" Göran Olsson vid Rämssbyn skall ha brutit kopparmalm här under senare delen av 1600-talet. Om detta skedde på den plats där gruvdriften i senare tid skulle komma att pågå vet man inte. Driften under senare år var förlagd till två schakt ett stycke öster om Fagerlidstjärn. Många från orten var sysselsatta vid Fagerlidsgruvan, och driften här fortgick ända fram till krigsåren. Gruvdriften här skall ha försvårats av problem med vatten från den närbelägna Fagerlidstjärn. När jag år 1946 själv som barn besökte platsen var den öde och gruvhålen vattenfyllda, och det sades då att de var omkring 60 meter djupa. I senare tid har provborringar utförts i ett större område som sträcker sig ända från Fagerlidstjärn mot Rämssundet i öster och Storfallsberget i söder. Man var här ute efter såväl koppar som zink och järn. Någon gruvdrift är dock för närvarande inte aktuell.

Släkttabeller. Fagerlid.

Inspektoren

Petter Scheringsson, f. 18/5 1701 i Enkullen, gift 23/4 1736, död 18/6 1768 i Fagerlid.

Hustru: Maria Olsdotter, f. 30/4 1715 i Rämssbyn, död 18/4 1773 i Fagerlid.

Barn: Anna Catharina, f. 26/9 1740 i Fagerlid, gift Holmberg nedan

Johan, f. 29/7 1747 ibm se nedan

Maria Elisabet, f. 29/5 1750 ibm, gift med sergeant Adolf Hesler

Sergeanten

Johan Schering, f. 29/7 1747 i Fagerlid, gift 28/12 1767,
Hustru: Margareta Christina Skultera, f. 22/2 1744 i Floda,
Barn: Christina Maria, f. 25/10 1769 i Fagertäkt
Anna Magdalena, f. 1/2 1772 ibm

Anm. Med Drakenstierna Roten i Stora Tuna död i Färjestad med hustru och barn den 1/2 1774.

Skräddarmästaren

Petter Larsson Holmberg, f. 1747 i Stora Skedvi, gift 6/6 1795, död 18/7 1795 i Fagertäkt.
Hustru: Anna Catharina Schering, f. 26/9 1740 i Fagerlid, till Köping den 29/6 1800
Barn: Lars Petter, f. 15/10 1770 i Fagertäkt
Reinhold, f. /11 1772 ibm, död 8/6 1795
Anders, f. 17/7 1774 ibm
Anna Lisa, f. 8/10 1781 ibm

Arbetaren Anders Svenssons änka, inflyttad från Tuna 31/12 1890,
Johanna Fredrika Jansdotter, f. 26/8 1863 i Krabbsjön, änka 16// 1890, död 1/7 1949.
Barn: Anna Olivia, f. 17/11 1886 i Stora Tuna, till Sandbacken
Karl Albert, f. 11/1 1890 ibm, till Bredberget
Alvar Valdemar, f. 12/1 1805 i Fagerlid, till Gräsberg 1930

Skogsarbetaren

Anders Fredrik Hällstrand, f. 13/10 1891 i Mockfjärd, g. 8/8 1914, död 2/12 1968 i Norhyttan
Hustru: Kristina Albertina Olsdotter, f. 22/3 1894 i Gagnef, död 19/8 1952 i Fagerlid.
Barn: Fredrik Algot, f. 29/10 1914 i Gagnef, gm, Smens Brita Karlsson, Hästberg
Elsa Viola, f. 27/9 1918 i Bergsbo, gm Gustaf Örtlund, Rämsskvarn
Olof Gottfrid, f. 16/2 1922 i Gärdsveden, till Norhyttan
Sven Gunnar, f. 10/2 1926 i dito, till Loforsen
Svea Viola, f. 28/12 1927 i Fagerlid, gm Martin Johansson, Kyrkbyn

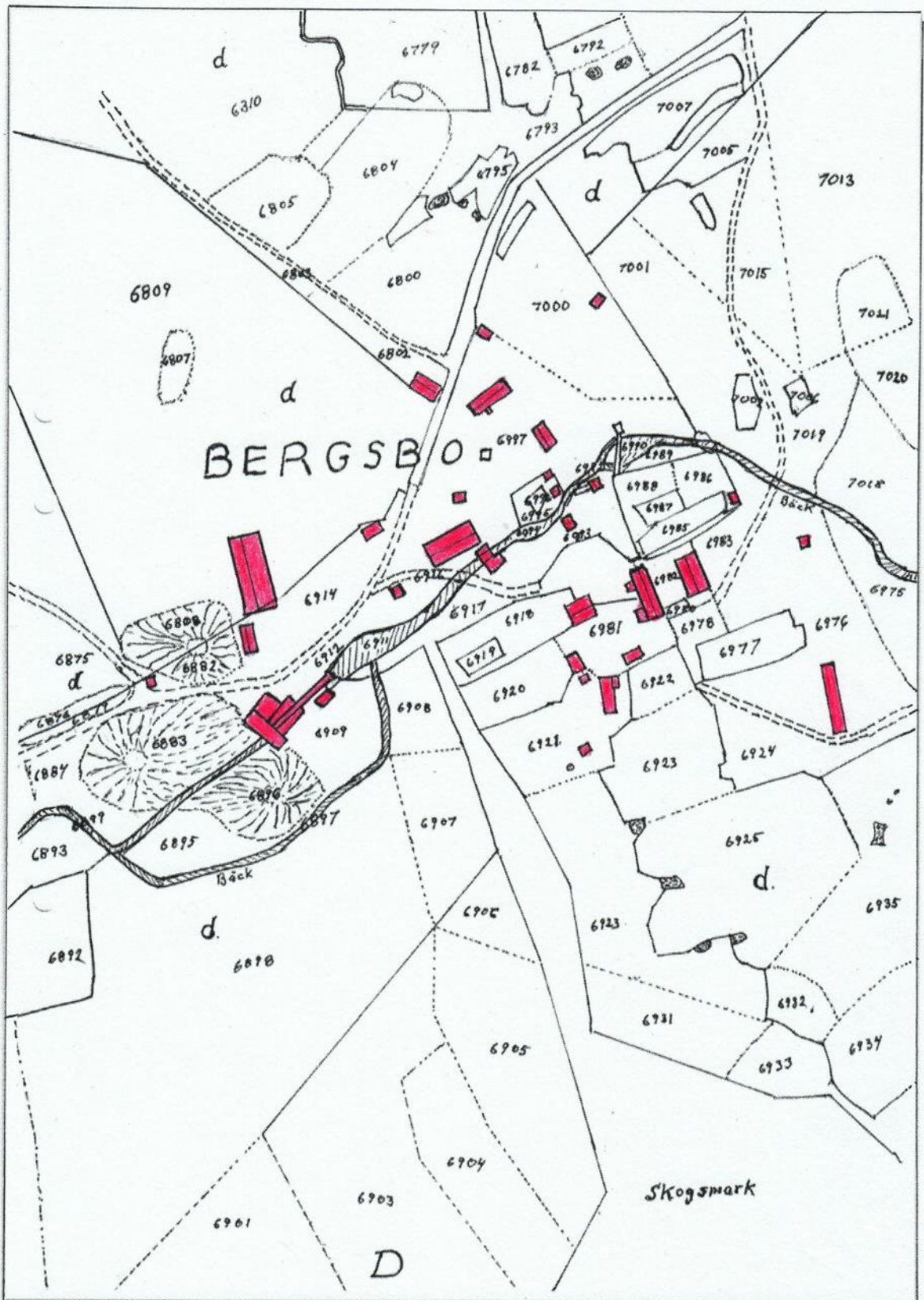
Veikko Vähä-Aho, f. 11/1 1933 i Finland, Familjen utflyttad till
Hustru: Inga Monika Vähä-Aho, f. 7/11 1938 i Stora Tuna, Bockmossen
Barn: Tore, f. 16/6 1959 i Fagerlid
Lena, f. 5/12 1961 i dito

Anm. Under 1900-talets andra hälft har det vuxit upp en bebyggelse med fritidshus längs norra sidan av Fagerlidstjärn.

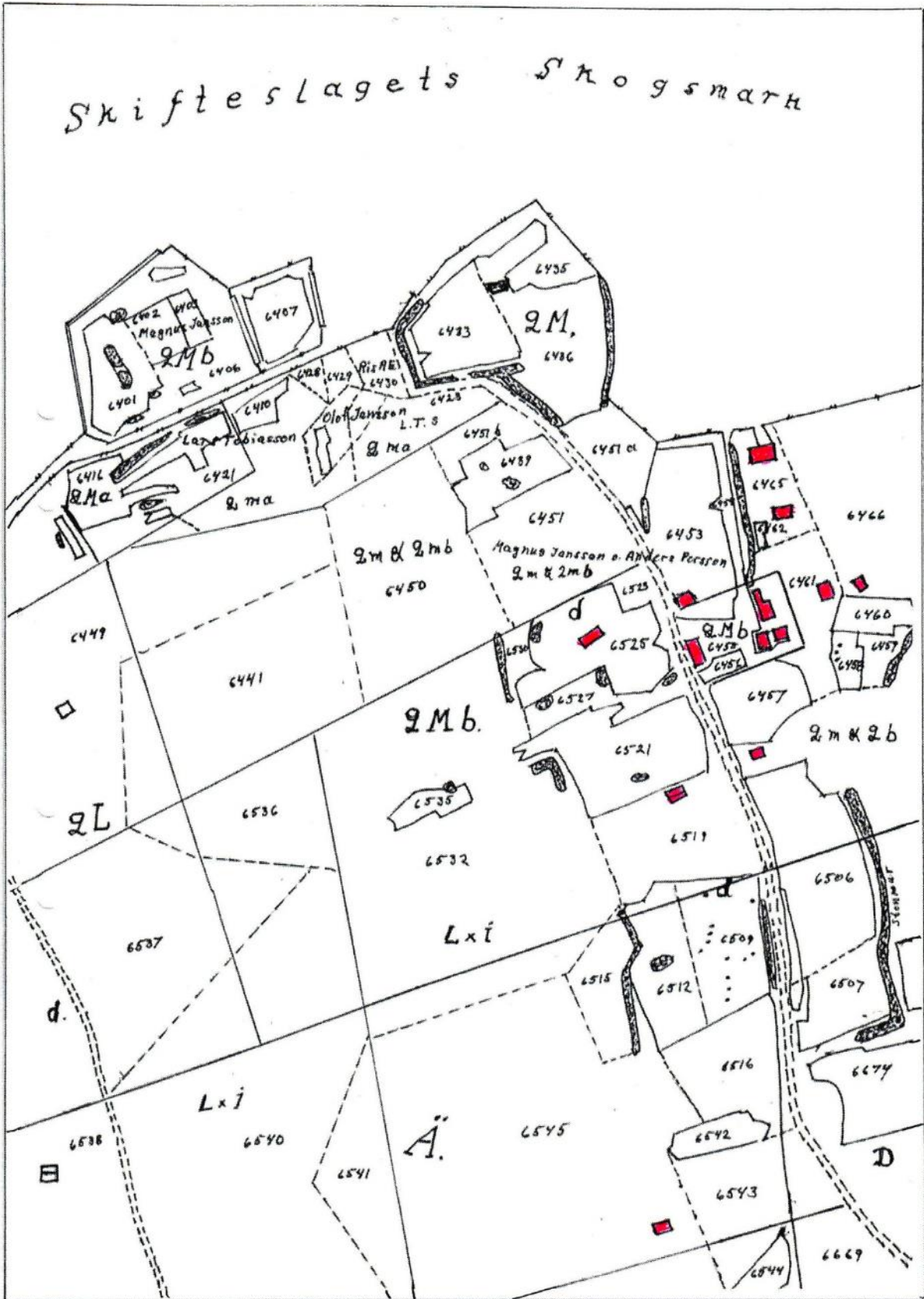

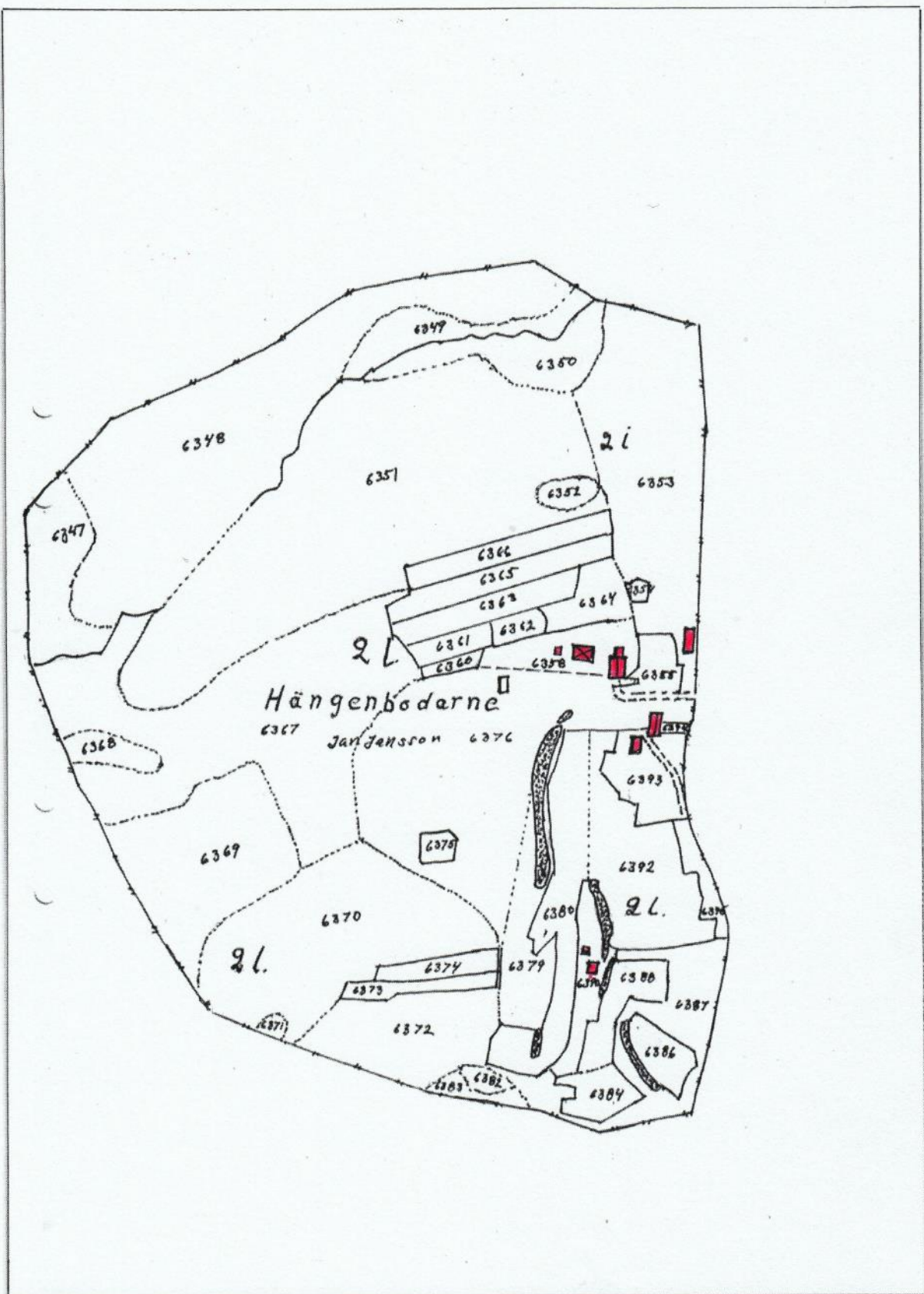
Skogskarta över Grangårde, södra delen, upprättad 1701.
 Nyhammars Bruks arkiv,
 Avritad av Kjell Vadfors.

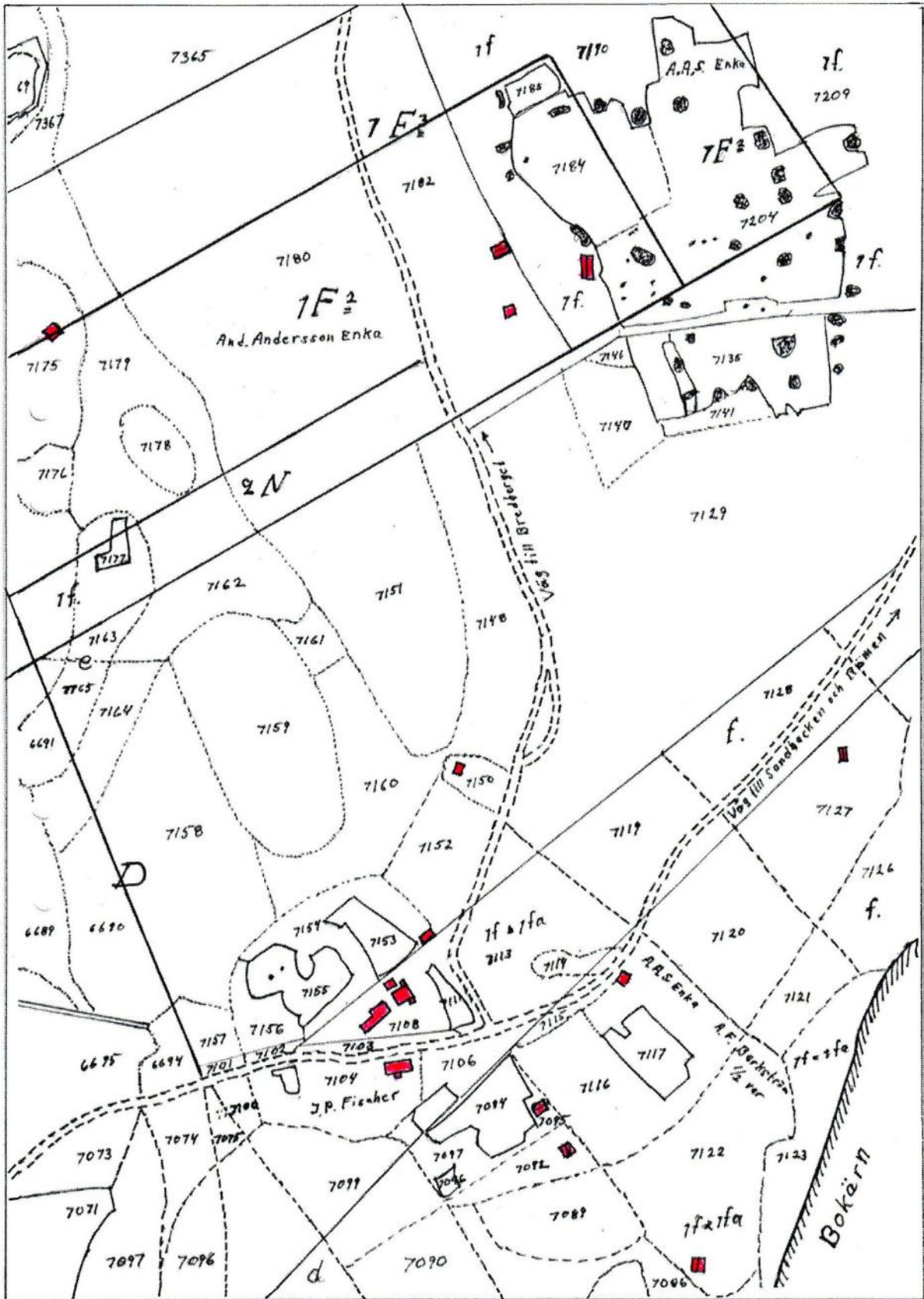
Bergsbo byn. Karta upprättad i samband med Laga Skiftet 1866-1876. Skala: 1:2000.
 Avritad av Kjell Vadfors 2013.

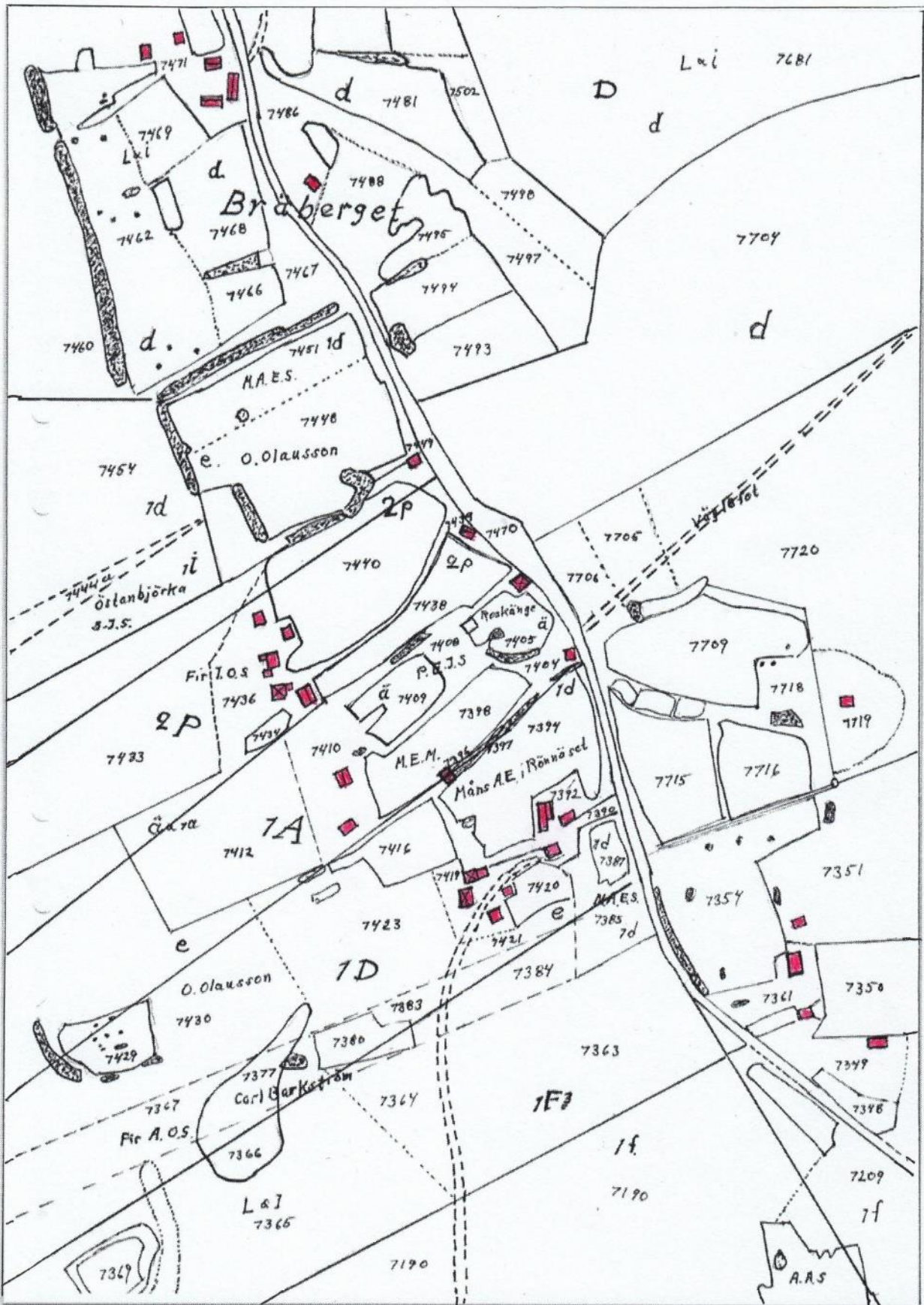
Gärdsbodarna. Karta upprättad i samband med Laga Skiftet 1866-1976. Skala: 1:2000. Avritad av Kjell Vadfors. 2013.

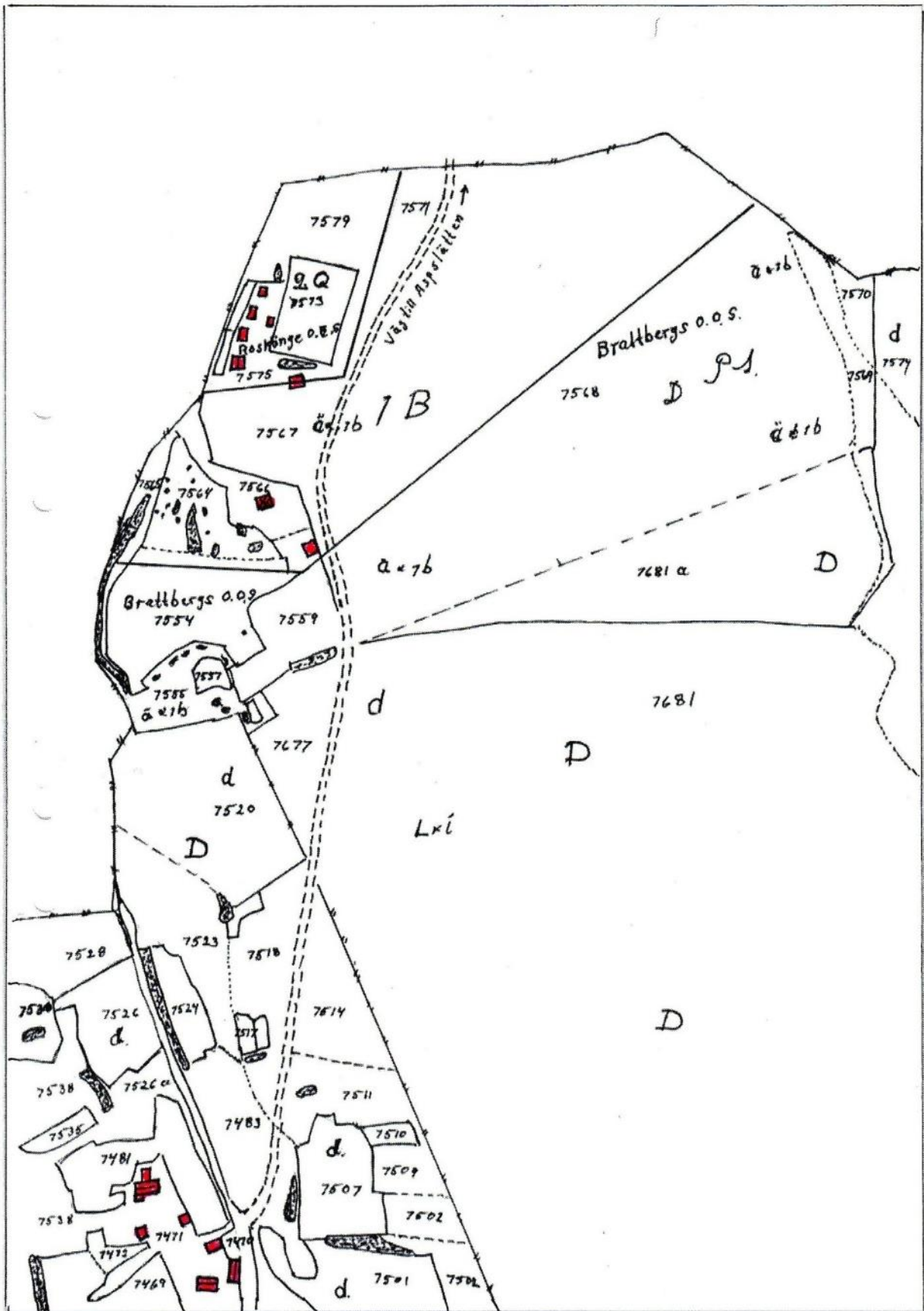
Hängenbodarna. Karta upprättad i samband med Laga Skiftet 1866-1876. Skala: 1:2000.
Avritad av Kjell Vadfors 2013.

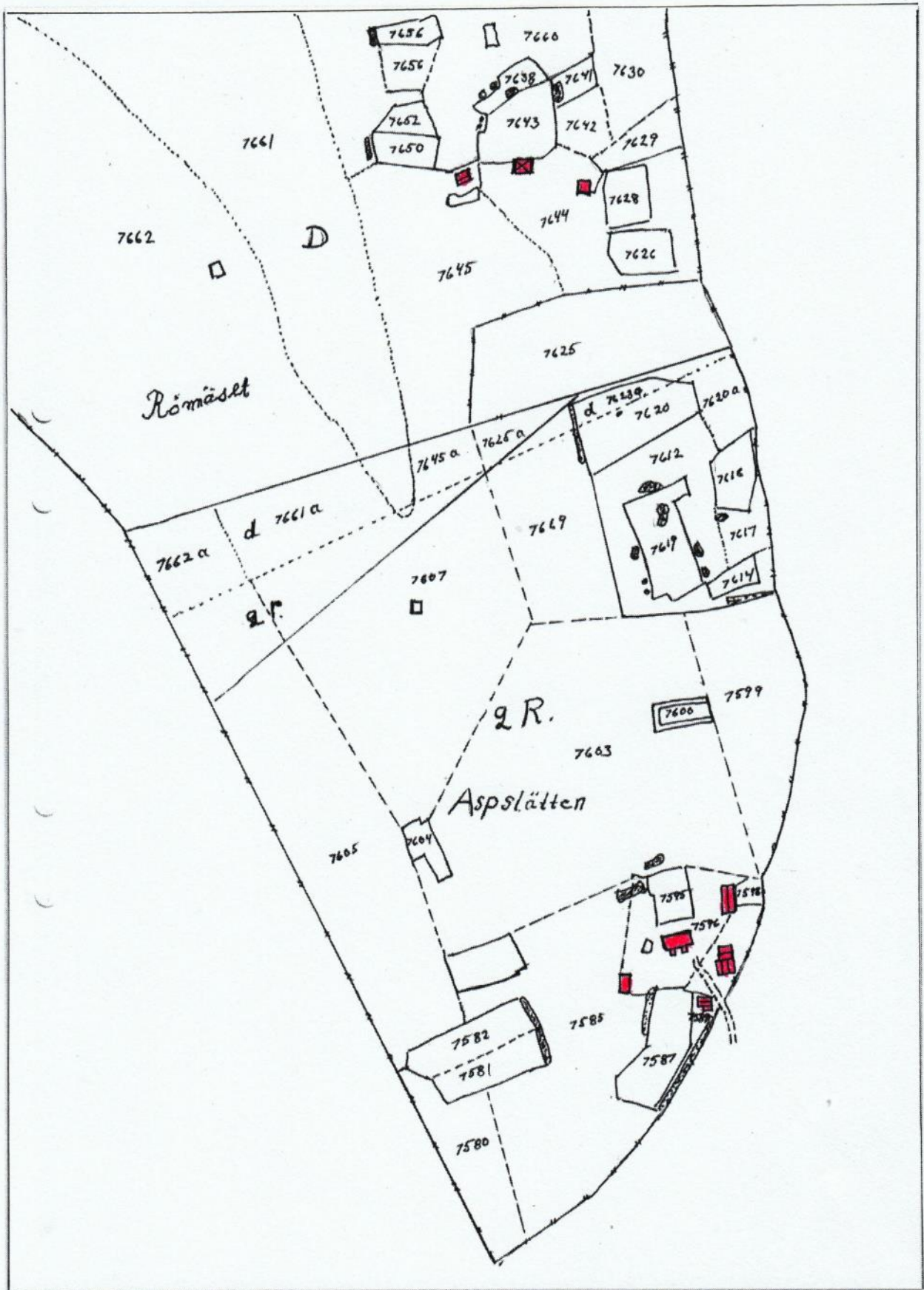
Bredbergets vägskal. Karta upprättad i samband med Laga Skiftet 1866-1876. Skala: 1:2000. Avritad av Kjell Vadfors 2013.

Bredberget. Södra delen. Karta upprättad i samband med Laga Skiftet 1866-1876. Skala: 1:2000. Avritad av Kjell Vadfors 2013.

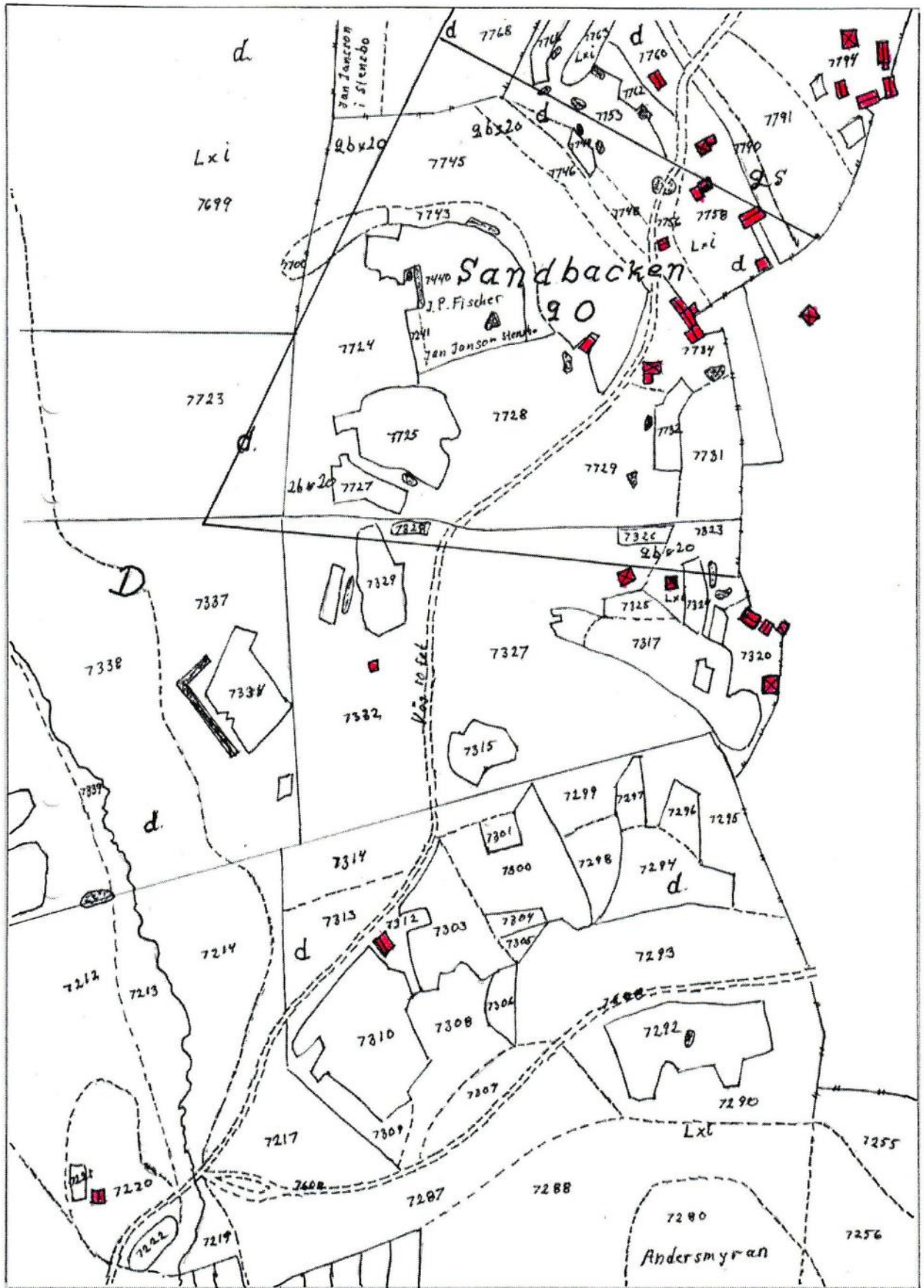

Bredberget. Norra Delen. Karta upprättad i samband med Laga Skiftet 1866-1876. Skala: 1:2000. Avritad av Kjell Vadors 2013.

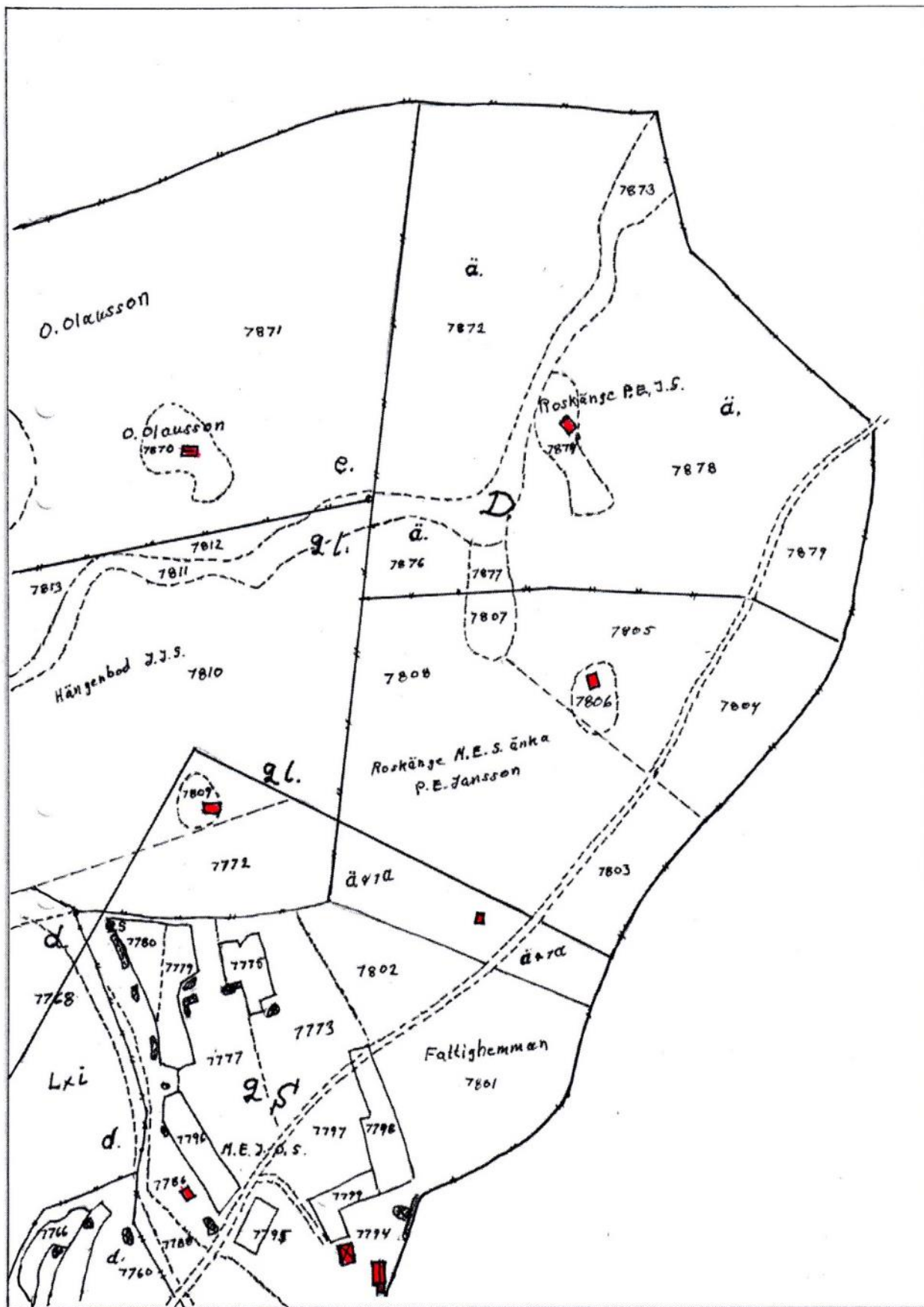

Aspslätten. Karta upprättad i samband med Laga Skiftet 1866-1876. Skala: 1:2000.
 Avritad av Kjell Vadfors 2013.

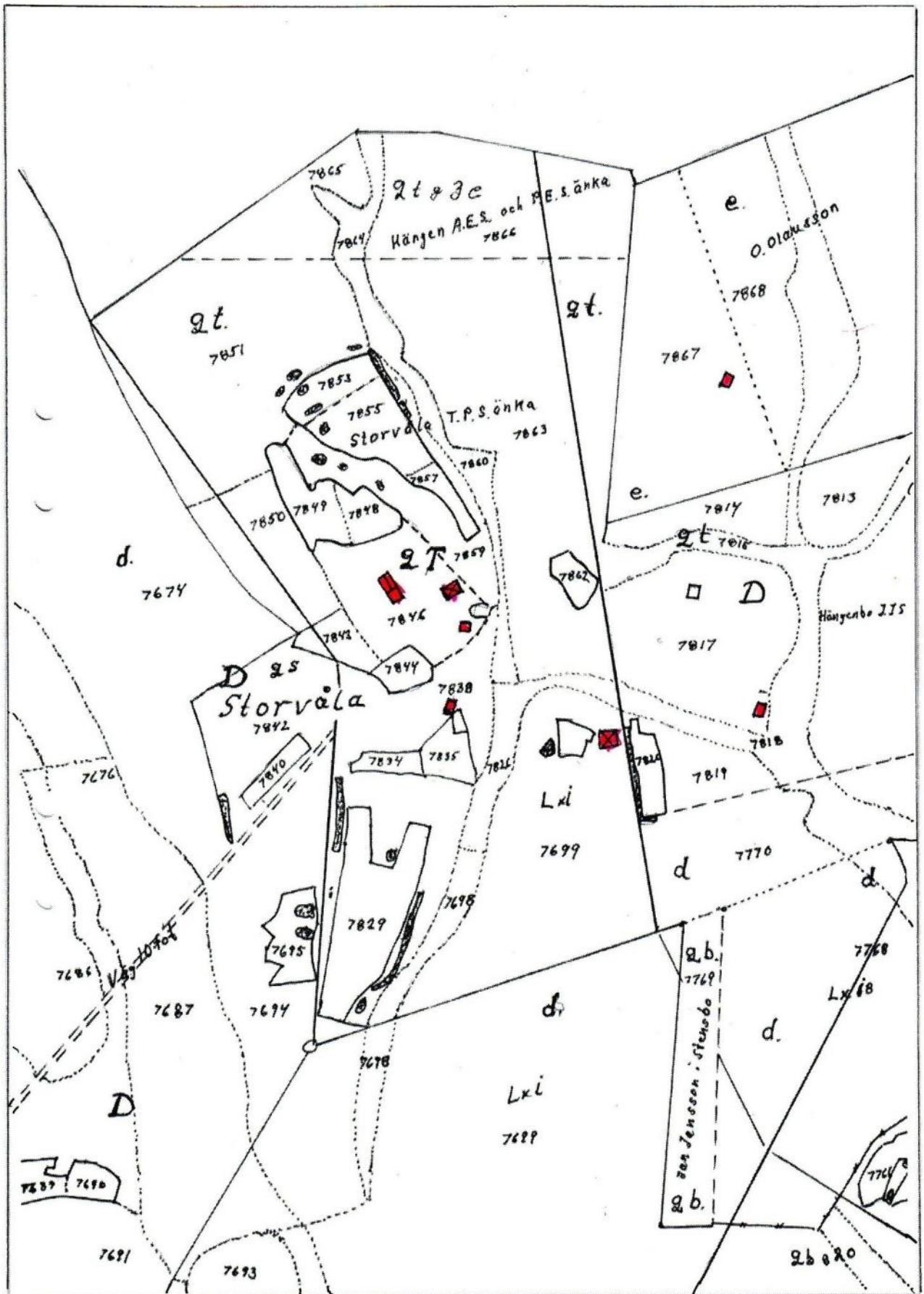

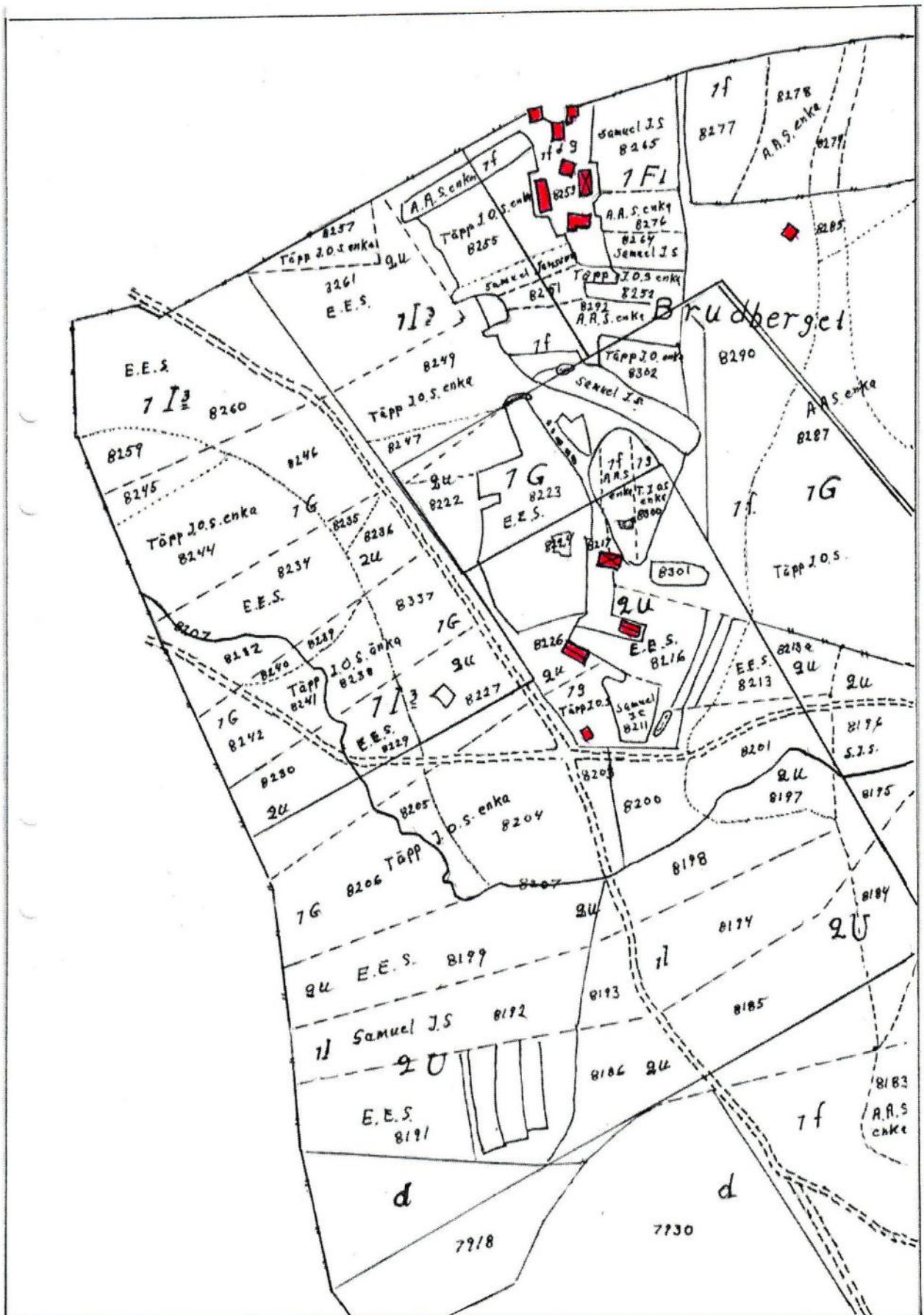
Sandbacken. Sydvästra delen. Karta upprättad vid Laga Skiftet 1866-1876. Skala: 1:2000. Avritad av Kjell Vadfors 2013.

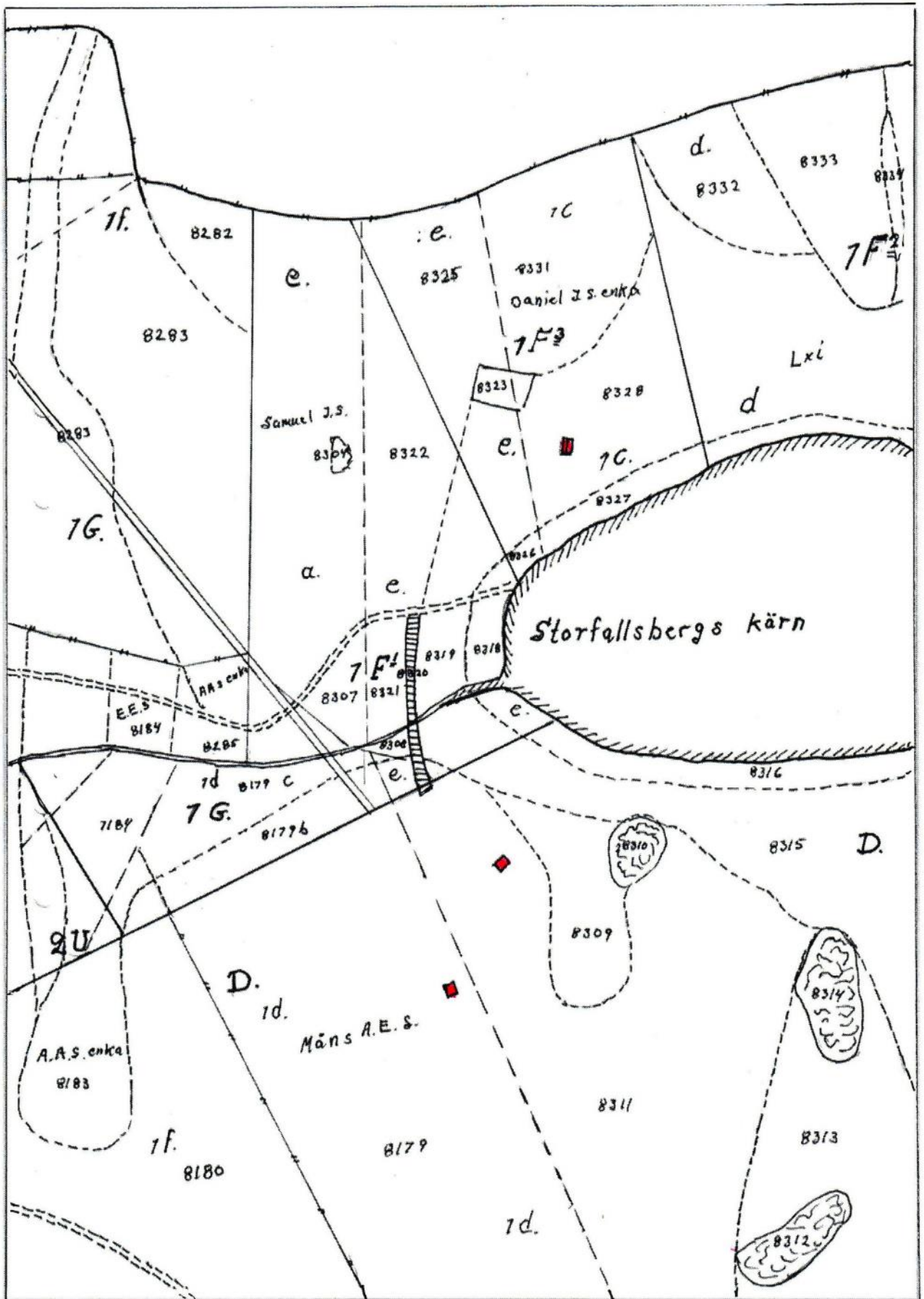
Sandbacken. Nordöstra delen. Karta upprättad vid Laga Skiftet 1866-1876. Skala: 1:2000.
 Avritad av Kjell Vadfors 2013.

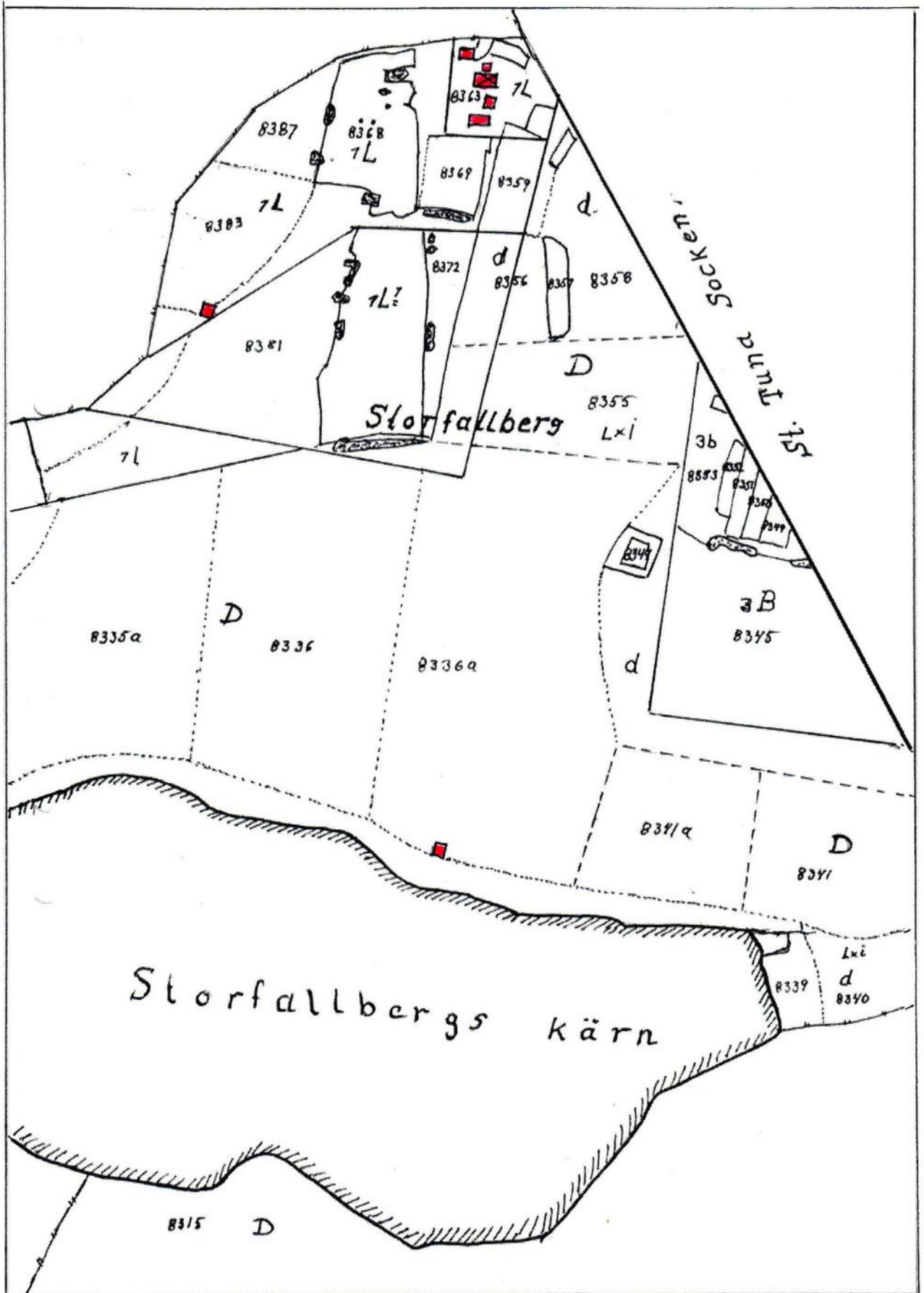
Storvåla. Karta upprättad i samband med Laga Skiftet 1866-1876. Skala: 1:2000.
 Avritad av Kjell Vadfors 2013.

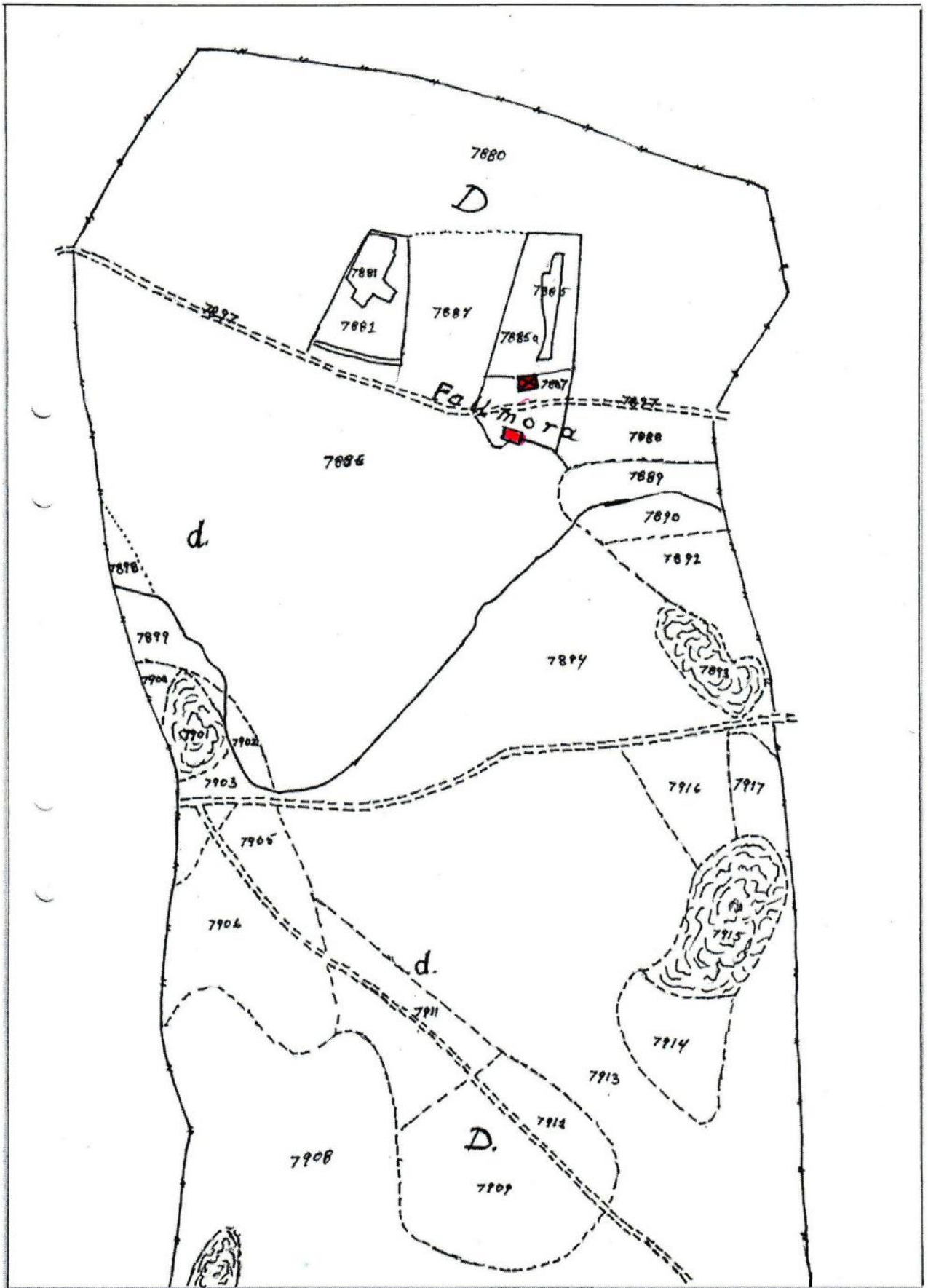
Brudberget. Västra delen. Karta upprättad vid Laga Skiftet 1866-1876. Skala: 1:2000.
 Avritad av Kjell Vadfors 2013.

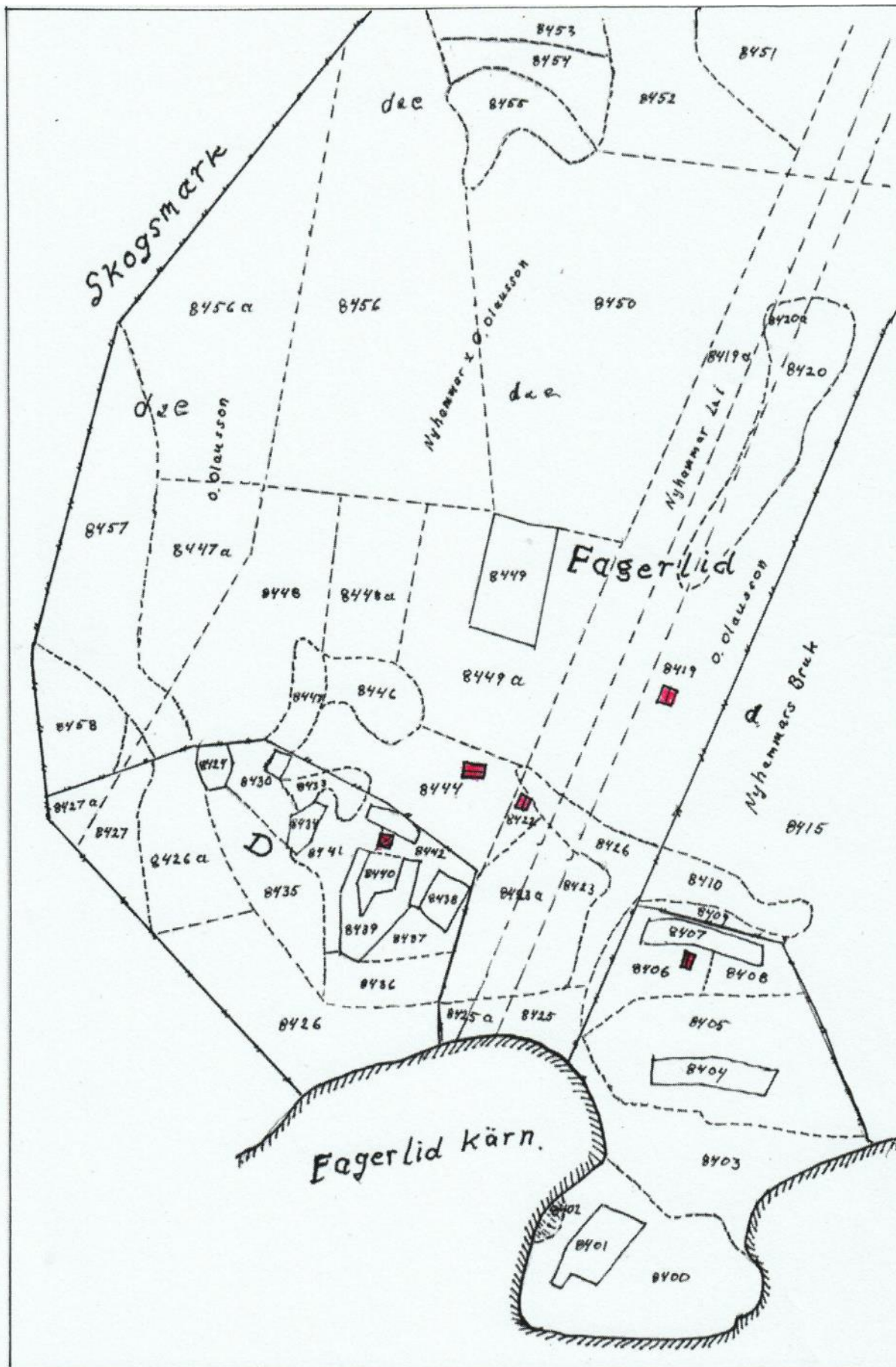
Brudberget. Östra delen. Karta upprättad vid Laga Skiftet 1866-1876. Skala: 1:2000.
 Avritad av Kjell Vadfors 2013.

Storfallsberget. Karta upprättad vid laga Skiftet 1866-1876. Skala: 1:2000.
 Avritad av Kjell Vadfors 2013.

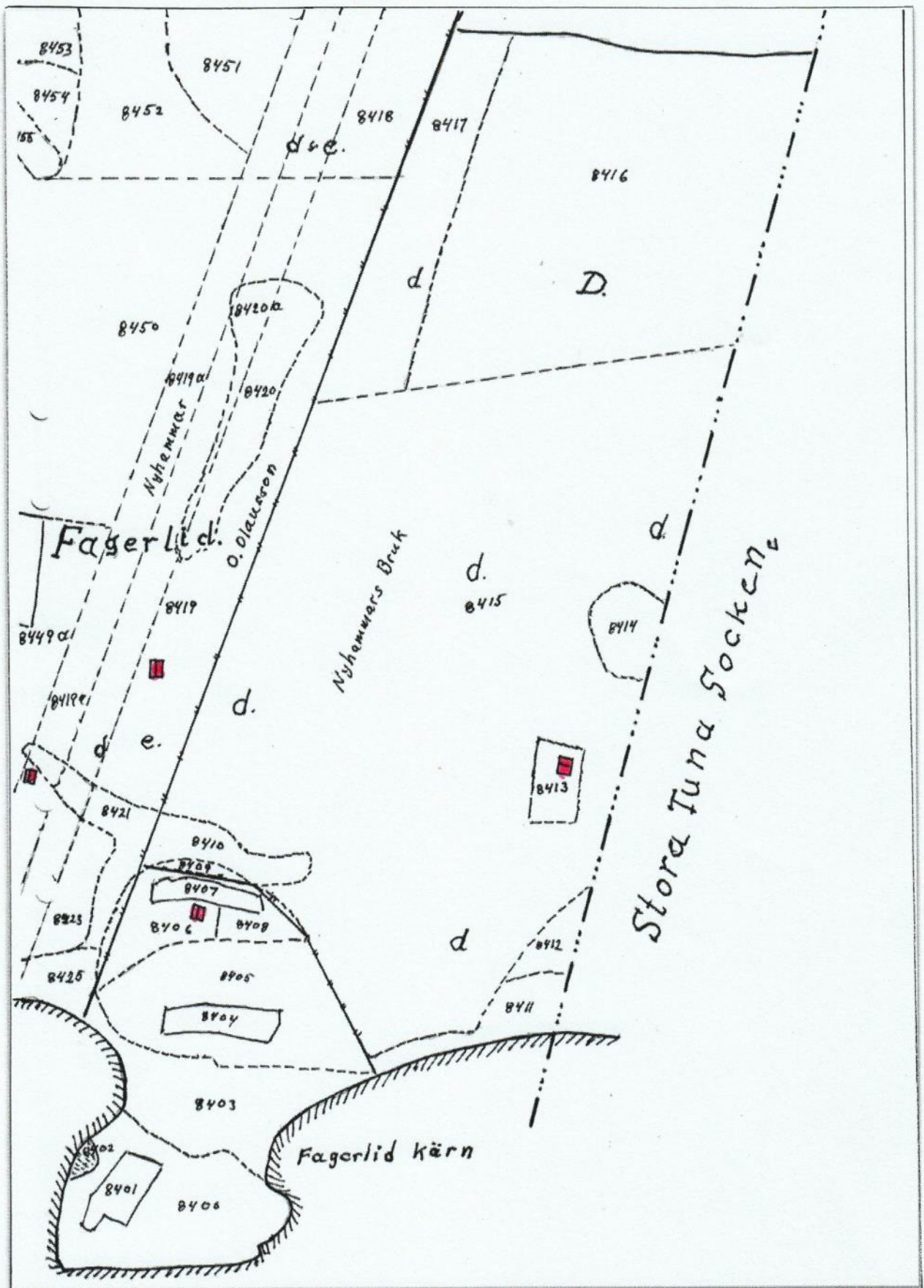

Fallmora. Karta upprättad vid Laga Skiftet 1866-1876. Skala: 1.2000.
 Avritad av Kjell Vadfors 2023.

Fagerlid. Västra delen. Karta upprättad vid Laga Skiftet 1866-1876. Skala 1:2000. Avritad av Kjell Vadfors 2013.

Fagerlid. Östra delen. Karta upprättad vid Laga Skiftet 1866-1876. Skala: 1:2000.
 Avritad av Kjell Vadfors 2013.

Området Bergsbo, Hängenbodarna, Gärdsbodarna, Bredberget, Aspslätten, Storvåla, Sandbacken, Brudberget, Storfallsberget, Fagerlid (Fagle), Storfallsberget och Fallmora. Generalstabens karta. Uppmätt åren 19+7 till 1908. Utgiven 1912.

Topografiska Kartan. Delförstoring av blad 12F Ludvika NV. Rekognoserad 1964 och 1966. Partiellt reviderad 1975. Bergsbo, Gärdsbodarna, Hängenbodarna, Brudberget, Aspslätten, Sandbacken, Storvåla, Brudberget, Storfallsberget, Fallmora och Fagerlid.

BERGSBO.

Nyhammars Bruks ägor i Bergsbo. (Utdrag).

Anm. Samtliga tomter i Bergsbo tillhörde vid tiden för Laga Skiftet Nyhammars bruk.

Nr 6909 = tomt. 6912 = tomt. 6921 = tomt. 6981 = tomt. 6982 = tomt. 6993 = tomt.

6995 = tomt. 6997 = tomt.

Övriga ägor:

6800-6806 = åker och slog. 6807 = berg. 6808 = slaggvarp. 6809-6851 = åker, slog, stenar.

6852-6853 = Hyttängstjappan. 6854-6866 = åker, slog och stenar. 6867 = Bergsbobäcken.

6868-6873 = åker och slog. 6874 = berg, odugligt. 6875 = slog. 6876 = slaggvarp.

6877-6878 = slog. 6879 = slaggvarp. 6881 = slog. 6882 = slaggvarp. 6883 = slaggvarp.

6984-6893 = åker och slog. 6894 = bäck. 6895 = slog. 6896 = slaggvarp. 6897 = bäck.

6898- 6908 = slog. 6910 = slog. 6911 = damm. 6914-6920 = åker och slog.

6922- 6966 = åker, slog och stenar. 6967 = vattenpöl. 6968 = slog. 6969 = vattenpöl.

6970-6980 = åker och slog. 6983-6989 = åker och slog. 6990 = damm. 6991 = slog.

6992 = damm. 6994 = damm. 6996 = åker. 6998-7020 = åker och slog.

Anm. Utöver här ovan återgivna ägor förfogade Nyhammars Bruk över avsevärda arealer i byns omgivning och som ligger utanför det aktuella kartbladet. De därför här utelämnats.

Ä. Nr. 26. Roskänge, Saxhyttan 26:1.

Tillhör Per Erik Jansson i Roskänge, som med rätt till kvarboende erhållit två skiften.

2:a skiftet, Bergsbo.

Inga tomter.

Nr 6509-6513 = åker, slog och sten. Av 6514 = stenmur. 6515-6518 = slog och sten. Av 6532 = slog. Av 6538-6543 = åker, slog och stenar. Av 6545 = slog. Av 6547 = slog.

Av 6553 = slog. Av 6669 = slog. Därutöver skog myrar och en tjärn (här utelämnat).

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 11 tunnland 29,6 kappland.

Avrösningsjorden 199 tunnland, 8,5 kappland. Impediment 12,3 kappland.

Anm. En del av ovanstående ägonummer återfinns på kartan över Gärdsbodarna under Littera Ä.

GÄRDSBODARNA.

2M. Nr 66. Saxhyttan 66:1.

Tillhör Magnus Jansson som fått, med rätt till kvarboende, följande enda skifte.

Nr 6462 = tomt. 6465 = tomt.

6431 = stenmur. 6432- 6433 = åker och slog. 6434 = sten. 6435-6437 = åker och slog.

6438 = stenmur. 6451 = slog. 6452 = sten. 6453-6459 = åker och slog. 6460 = åker.

6462 = åker. 6463 = stenmur. 6464 = åker. 6466-6500 = åker och slog. Av 6504 = sten.

Av 6505-6506 = åker och slog.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 18 tunnland 21,4 kappland.

Impediment 4,1 kappland.

Forts. Gärdsbodarna.

2Ma. Nr 66. Gärdsbodarna. Saxhyttan 139:1.

Tillhör Lars Tobiasson som erhållit följande i ett skifte:

Av 6412 och 6413 = sten. Av 6414 = slog. 6415 och 6416 = stenar. 6417 och 6418 = stenar.
6419-6421 = åker och slog. 6442 = åker. 6443 och 6444 = stenar. 6445-6449 = åker och slog.
Inga tomter.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden i tunnland, 17,2 kappland. Impediment 13 kappland.

2Mb. Nr 66. Gärdsbodarna. Saxhyttan 140:1.

Tillhör Glas Per Jansson som med rätt till kvarboende erhållit följande enda skifte:

6461 = tomt.

6396-6412 = åker, slog och stenar. 6414 = slog. 6421-6430 = åker och slog.

6439-6441 = åker, slog och stenar. 6449-6451 = slog. 6433 = åker. 6455-6456 = åker

6512-6518 = åker, slog och stenar. 6518-6537 = åker, slog och stenar. Av 6540 = slog.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 13 tunnland, 21,5 kappland.

Impediment 4,9 kappland. Oberäknat denna areal finns inom hemmanets gränser en del av vägen till Bergsbo.

2N. Nr 67. Bergsbo. Saxhyttan 67:1.

Tillhör C.E. Nordström som erhållit följande i ett stycke:

Inga tomter.

Av 7168 = slog. Av 7177-7180 = slog.

Beräknat i gamla ytmåttet utgör skiftets hela areal 1 tunnland 12,3 kappland.

Hängenbodarna.

2L. Nr 65. Hängenbodarna. Saxhyttan 65:1.

Tillhör Jan Jansson som med rätt till kvarboende erhållit följande två skiften:

Första skiftet:

6358 = tomt. 6390 = tomt.

6347-6357 = åker och slog. 6359-6376 = åker och slog. 6377-6378 = stenar. 6379-6380 = åker och slog. 6381 = sten. 6382-6384 = åker och slog. 6385 = sten. 6386-6388 = åker och slog.

6389 = sten. 6391-6395 = åker och slog. Därutöver skog och myr.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 20 tunnland 17,7 kappland.

Impediment 3,6 kappland. Avrösningsjorden 13 tunnland 0,8 kappland.

Andra skiftet. Bergsbo.

Innehåller åker, slog och skog.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 6 tunnland 6,8 kappland.

Avrösningsjorden 2 tunnland 5,5 kappland.

Hemmanets hela areal utgör 42 tunnland 2,4 kappland. Oberäknat denna areal finns inom hemmanets gränser en del av vägen till Hängenbodarna.

Bredberget.

2P. nr 69. Bräberget. Saxhyttan 69:1.

Tillhör Olof Ols Daniel Olsson som med kvarboenderätt fått följande enda skifte:

Av 7436 = tomt. Av 7439 = tomt.

Av 7412 = slog. Av 7432-7435 = åker, slog och stenar. 7437-7438 = åker och stenar.

Av 7440-7442 = åker, slog och stenar.

Beräknat i gamla ytmättet innehåller inrösningsjorden 4 tunnland, 13,3 kappland.

Impediment 1,5 kappland.

2Q. Nr 70. Bräberget. Saxhyttan 70:1.

Tillhör Roskängs Olof Ersson som fått med rätt till kvarbonde följande i ett skifte:

Av 7575 = tomt.

7572-7574 = åker och sten. 7576-7579 = åker, slog och stenar.

Beräknat i gamla ytmättet innehåller inrösningsjorden 1 tunnland 1,9 lappland.

Impediment 24 kappland.

1A. Nr 28. Roskänge. Saxhyttan 28:1.

Tillhör Mats-Ers Mats Mattssons sterbhus och har med rätt till kvarboende erhållit tre skiften:

Andra skiftet. Bräberget.

Av 7396 = tomt. 7404 = tomt. 7408 = tomt. Av 7410 = tomt.

Av 7436 = tomt. Av 7439 = tomt.

Av 7396 och 7397 = stenmur. 7398-7403 = åker. 7405-7407 = åker och stenar. 7409 = åker.

7411-7414 = åker, slog och stenar. Av 7417-7418 = slog. Av 7423 = slog. Av 7427 = sten.

Av 7429 = åker. Av 7431-7432 = åker, slog och stenar. Av 7475 = sten.

Beräknat i gamla ytmättet innehåller inrösningsjorden 4 tunnland 13,2 kapplana.

Impediment 3,9 kappland.

1B. Nr 29. Rönnäset. Saxhyttan 29:1.

Tillhör Daniel Persson i Stensbo som fått med rättighet till kvarboende tre skiften:

Andra skiftet. Bräberget.

7566 = tomt. Av 7575 = tomt.

Av 7553-7555 = åker, slog och sten. Av 7559 = slog. 7560-7565 = åker, slog och stenar.

Av 7567-7568 = slog. 7571 = slog.

Beräknat i gamla ytmättet innehåller inrösningsjorden 4 tunnland 27,5 kappland.

Impediment 2,4 kappland.

Tredje skiftet. Bergsbo.

Innehåller skog och myr om 69 tunnland 23,2 kappland.

1D. Nr 31. Rönnäset. Saxhyttan 31:1.

Tillhör Måns Anders Ersson som med kvarboenderätt fått två skiften:

Andra skiftet. Bräberget.

Av 7410 = tomt. Av 7419 = tomt. Av 7392 = tomt

Av 7365 = slog. Av 7367 = slog. Av 7372-7380 = åker, slog och stenar. Av 7383-7385 = slog.

7386-7389 = åker, slog och sten. 7393-7397 = åker och stenar. 7414-7418 = åker, slog, stenar.

7420-7432 = åker, slog och stenar.

Beräknat i gamla ytmättet innehåller inrösningsjorden 5 tunnland 22,7 kappland. Imp. 3,6 kpl.

Forts. Bredberget.

1F2. Nr 33. Östanbjörka. Saxhyttan 116:1.

Tillhör C.E. Nordström som med rätt att kvarbo erhållit tre skiften:

Andra skiftet. Bräberget.

Inga tomter.

Av 7168 = slog. Av 7174-7181 = slog. 7182-7187 = åker och stenar. Av 7190 = slog.

7203-7204 = åker och sten. 7304 = åker och sten. 7369 = 7370 = åker och slog.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 7 tunnland 3 kappland.

Impediment 1,9 kappland.

1F3. Nr 33. Östanbjörka. Saxhyttan 117:1.

Tillhör Isak Andersson som med karboenderätt erhållit tre skiften:

Andra skiftet. Bräberget.

Inga tomter.

Av 7168 = slog. 7173-7175 = slog. 7179-7181 = slog. Av 7184 = åker. 7188-7191 = åker, slog

och sten. 7194-7199 = stenar. Av 7204 = åker. Av 7207 = sten. Av 7209 = slog. Av 7377 = slog.

Av 7379-7381 = åker och slog. Av 7383-7385 = slog. Av 7422 = slog.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 12 tunnland 10,4 kappland.

Impediment 2,5 kappland.

Nyhammars Bruks ägor i Bredberget.

7092 = tomt. 7095 = tomt. 7104 = tomt. 7198 = tomt. 7150 = tomt. (Samtliga av dessa tomter är belägna invid vägskälet mot Bredberget).

7349 = tomt. 7361 = tomt. Av 7436 = tomt. Av 7439 = tomt

7070-7078 = åker, slog och stenar. 7084-7090 = åker och slog. 7091 = åker. 7094 = åker.

7096-7103 = åker och slog. 7105-7107 = åker, slog och stenar. 7109-7149 = åker och slog.

7151-7173 = åker, slog och stenar. 7181 = slog. 7190-7193 = åker, slog och stenar.

7200-7236 = åker, slog och stenar. 7348 = åker. 7350-7357 = åker, slog och stenar.

7358 = stenmur. 7362-7363 = slog. Av 7432-7433 = slog. Av 7470-7443 = åker och slog.

7444-7469 = åker, slog och stenar. 7471-7559 = åker, slog och stenar.

7567-7570 = åker, slog och stenar.

Aspslätten.

2R. Nr 71. Aspslätten, Saxhyttan 71:1.

Tillhör Olof Jansson som till kvarboenderätt blivit berättigad och fått följande enda skifte:

7589 = tomt. 7596 = tomt.

7580-7588 = åker, slog och sten. 7590-7595 = åker och sten. 7597-7607 = åker, slog, sten.

7609-7625 = åker, slog och sten.

Beräknat i gamla ytmåttet inne håller inrösningsjorden 13 tunnland 1878 kappland.

Impediment 3,3 kappland.

Nyhammars Bruks ägor i Aspslätten.

7644 = tomt.

7605-7606 = slog. 7625-7643 = åker, slog och stenar. 7645-7666 = åker, slog och stenar.

Sandbacken.

2O. Nr 68. Sandbacken, Saxhyttan 68:1.

Tillhör Nyhammars Bruksägare som med kvarboenderätt erhållit följande i ett skifte.

Av 7734 = tomt. Av 7756 = tomt. Av 7758 = tomt.

Av 7322- 7324 = åker, slog och sten. 7326 = åker. Av 7327 = slog. 7328-7329 = åker.

Av 7332 = slog. Av 7377 = slog. 7723-7733 = Åker, slog och stenar. 7737-7751 = åker, slog och stenar. 7755 = sten. 7757 = åker. Av 7758 = slog. Av 7768 = slog. Av 7790 och 7791 = slog.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 8 tunnland 9,4 kappland.

Impediment 6,9 kappland. Oberäknat denna areal finns inom hemmanets gränser en del av vägen till Sandbacken, 10 fot bred.

2S. Nr 72. Sandbacken. Saxhyttan 72:1.

Tillhör Mats Elofs Jan Olsson som med kvarboenderätt fått följande i ett skifte:

Av 7758 = tomt. 7794 = tomt. 7809 = tomt.

Av 7751-7754 = slog och stenar. 7759-7768 = åker och slog. 7772-7793 = åker, slog, stenar.

7795-7803 = åker, slog och stenar. Av 7808 = slog. Av 1810 = slog.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 10 tunnland 27,2 kappland.

Impediment 3,4 kappland. Förutom denna areal finns inom hemmanets gränser en del av vägen till Sandbacken, 10 fot bred.

Nyhammars Bruks ägor.

7312 = tomt. (Belägen efter vägen från Bergsbo mot Sandbacken).

7806 = tomt. 7870 = tomt. 7874 = tomt.

Av 7767 och 7768 = slog. 7769 – 7772 = slog. Av 7783 = slog. Av 7803 -7805 = åker, slog, sten.

7807-7821 = åker och slog. 7840-7843 = åker, slog och stenar. 7850-7851 = slog.

7866-7869 = slog. 7871-7873 = slog. 7875-7879 = slog.

Storvåla.

2T. Nr 73. Storvåla. Saxhyttan 73:1.

Tillhör Per Erssons änka som med rätt till kvarboende erhållit följande enda skifte:

7846 = tomt.

Av 7694 = slog. 7822-7839 = åker, slog och stenar. 7842-7845 = åker och slog.

7847- 7866 = åker, slog och stenar.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 12 tunnland 0,3 kappland.

Impediment 3,5 kappland.

Nyhammars Bruks ägor.

Inga tomter.

7674-7724 = åker, slog och stenar.

Brudberget.

2U. Nr 74. Brudberget. Saxhyttan 74:1.

Tillhör Erik Ersson som fått, med rätt till kvarboende, följande i ett skifte:

8217 = tomt. 8226 = tomt.

Av 7918 = slog. Av 8180 = slog. Av 8183-8187 = slog. 8188-8206 = åker och slog.

Av 8207 = bäck. 8298-8211 = åker, slog och stenar. 8212 = stenmur. 8213-8216, åker, slog.

Av 8218 = åker. Av 8220 = slog. Av 8222-8225 = åker, slog och sten. Av 8227 = slog.

Av 8229 och 8230 = slog. Av 8287 = slog. Av 8290 = slog. Av 8290 = åker.

8296-8301 = åker, slog och sten.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 12 tunnland 2,9 kappland.

Impediment 3,9 kappland. Denna areal oberäknat finns inom hemmanets gränser en del av vägen till Krabbsjön, 10 fot bred.

1F1. Nr 33. Östanbjörka. Saxhyttan 33:1.

Tillhör F. Barkström som med kvarboenderätt erhållit följande två skiften:

Andra skiftet. Brudberget.

8253 = tomt.

Av 8179 = slog. Av 8207 = bäck. Av 8251-8252 = åker och slog. 8254 = sten. Av 8255 = åker.

Av 8263 = åker. 8264-8271 = åker, slog och stenar. Av 8275 = åker. 8276 = åker.

8277-8283 = slog. 8287-8293 = åker, slog och sten. 8302-8308 = slog. Av 8311 = slog.

Av 8315-8316 = slog. 8317 = bäck. 8318-8319 = slog. 8320 = damm. 8321-8322 = slog.

Av 8325-8326 = slog.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 11 tunnland 11 kappland.

Impediment 4,9 kappland.

1F2. Nr 33. Östanbjörka. Saxhyttan 116:1.

Tillhör C.E. Nordström som med rätt att kvarbo erhållit tre skiften:

Tredje skiftet. Brudberget.

Inga tomter.

Av 8332 = slog. 8333-8334 = slog. Av 8335 = slog. Av 8337 = slog.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller detta skifte 5 tunnland 8,2 kappland.

1F3. Nr 33. Östanbjörka. Saxhyttan 117:1.

Tillhör Isak Andersson som med kvarboenderätt erhållit tre skiften:

Tredje skiftet. Brudberget.

Inga tomter. Av 8304 = slog. Av 8322 = slog. 8323-8324 = åker och slog. Av 8325-8326 = slog.

8327-8331 = åker och slog. Av 8332 = slog. Av 8335a = slog. Av 8337 = slog.

Skiftet innehåller, beräknat i gamla ytmåttet, 3 tunnland 27,4 kappland.

1G1. Nr 34. Östanbjörka. Saxhyttan 34:1.

Tillhör Täpp Jan Erik Olssons änka som med skyldighet att utflytta erhållit tre skiften:

Andra skiftet. Brudberget.

Inga tomter.

Av 8179,a,b,c, = slog. Av 8180 = slog. Av 8183-8184 = slog. Av 8195-8196 = slog. Av 8291 a = slog

Av 8207 = bäck. Av 8213 a = slog. 8218 = åker. 8219 = sten. 8220-8223 = åker och slog.

Av 8247 = slog. Av 8252 och 8253 = slog. Av 8284- 8287 = slog. Av 8290-8295 = åker, slog, sten.

Av 8298 = slog. Av 8300 = åker. Av 8302- 8306 a = åker och slog.

Skiftets hela areal är 7 tunnland 4,5 kappland. Impediment 6,4 kappland.

Forts. Brudberget.

1I3. Nr 36. Östanbjörka. Saxhyttan 122:1.

Tillhör Samuel Jansson som erhållit följande skifte:

Brudberget. Inga tomter.

Av 8207 = bäck. Av 8220 = slog. Av 8222-8223 = åker och slog. Av 8225 = stenröse.

Av 8227-8232 = åker och slog. 8233 = bäck. 8234-8251 = åker och slog.

Av 8255-8263 = åker, slog och stenar. Av 8270-8275 = åker, slog och stenar.

Av 8292-8294 = åker och sten. Av 8283 = åker.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 7 tunnland 28,4 kappland.

Impediment 2,7 kappland.

Storfallsberget.

2B. Nr 83. Storfallsberget. Saxhyttan 83:1.

Tillhör Anders Anderssons sterbhus, som till kvarboende blivit berättigade, och erhållit följande i ett skifte:

Inga tomter.

Av 8342 = slog. Av 8345 = slog. 8346 = sten. 8347 = slog. 8348 = sten. 8349-8352 = åker.

8353 = slog. 8354 = åker.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 2 tunnland 4,5 kappland

Impediment 0,8 kappland.

1L1. Nr 38. Östanbjörka. Saxhyttan 38:1.

Tillhör A.G. Persson som med rätt till kvarboende erhållit tre skiften:

Andra skiftet. Storfallsberget.

Av 8336-8336a = slog. 8355-8356 = slog. 8371-8379 = åker, slog och stenar.

Av 8331-8332 = slog.

Hälften av efterskrivne för 1L1 och 1L2 gemensamma undantag för tomtplats.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 3 tunnland 0,7 kappland.

Impediment 2,3 kappland.

Tredje skiftet.

Hälften efterskrivne för 1L1 och 1L2 gemensamma skogsmark innehåller 9 tunnland och 12 kappland.

1L2. Nr 38. Östanbjörka. Saxhyttan 123:1.

Tillhör J.P. Andersson, som med rätt att kvarbo, erhållit tre skiften:

Andra skiftet. Storfallsberget.

Av 8363 = tomt.

Av 3859 = slog. 8366-8370 = åker och stenar. Av 8372 = slog. 830 = sten. Av 8381-8382 = slog.

8383-8387 = slog och stenar.

Hälften av efterskrivne för 1L1 och 1L2 gemensamma undantag för tomtplats.

Beräknat i gamla ytmåttet innehåller inrösningsjorden 2 tunnland 21,2 kappland

Impediment 1,6 kappland.

Forts. Storfallsberget.

Tredje skiftet:

Hälften av efterskrivne för littera 1L1 och 1L2 gemensamma skogsmark, beräknat i gamla ytmåttet, innehåller 9 tunnland 12 kappland. Gemensamt undantag för littera 1L1 och 1L2 i Storfallsberget till tomtplatser.

Gemensamma undantag för littera 1L1 och 1L2 i Storfallsberget till tomtplatser:

Av 8359 = slog. Av 8362 = slog. Av 8363 = tomt. 8364 = åker. 8365 = slog.

Nyhammars Bruks ägor i Storfallsberget.

Inga tomter.

Av 8335-8337 = slog. 8339-8343 = slog. 8344 = åker. Av 8345 = slog. Av 8355-8356 = slog.

8357 = åker. 8358 = slog. Av 8359 = slog. 8360-8361 = åker. Av 8381-8382 = slog.

Anm. Ägonumren söder om Starfallbergstjärn och bäcken tillhör Krabbsjön.

Av 8179-8186 = slog. 8389 = slog. 8310 = berg. Av 8311 = slog. 8312 = berg. 8313 = slog.

8314 = berg. Av 8315 = slog.

Nyhammars Bruks ägor i Fallmora.

7886 = tomt. 7887 = tomt.

7880-7885 = åker, slog och sten. 7888-7890 = slog. 7891 = holme. 7892 = slog. 7893 = häll.

7894 = slog. 7895 = bäck. 7896-7900 = slog. 7901 = häll. 7902-7906 = slog. 7907 = häll.

7908-7914 = slog. 7915 = häll. 7916-7917 = slog.

Nyhammars Bruks ägor i Fagerlid.

8406 = tomt. 8413 = tomt. 8422 = tomt.

8400 = slog. 8401 = åker. 8402 = häll. 8403-8405 = åker och slog. 8407 = åker. 8408-8412 = slog.

8414-8428 = slog. 8429-8458 = åker och slog.

